

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ADEM ZAPLLUZ

**FLUTURIMET E KORBAVE NË
NETËT PA HËNË**

Rrëfeja - ese

SHOQATA E SHKRIMTARËVE
“FAHRI FAZLIU”
KASTRIOT
2012

Redaktor:
Fatmir Minguli

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Recensent:
Mazllum Baraliu

Lektor:
Fatmir Minguli

ADEM ZAPLLUZHA
ADEM ZAPLLUZHA

FLUTURIMET E KORBAVE NË
NETËT PA HËNË

-Rrëfejza-ese-

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SHOQATA E SHKRIMTARËVE
“FAHRI FAZLIU”
KASTRIOT 2012

Parathënie

**POETI QË BISEDON ME HAPËSIRAT E
JETËS KOSOVARE**

Libri i ri i poetit Adem Zaplluzhës **“Fluturimet e korbave në netët pa hënë”** vjen me një befasi të re .Ai është strukturuar jo me poezi siç është paraqitur

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

vazhdimisht ky poet ,por me prozë poetike .Adem Zaplluzha me modestinë që e karakterizon i quan këto copëza delikate **RREFEJZA DHE ESE**,por që në esencë të tyre janë proza poetike të mrekullueshme.

Befasia,jo më kot ,thonë se është bukuria e artit,dhe në veçanti e poetit. Tek e ka përfunduar këtë buqetë me lulet e mendimit më të bukur poetik ,ai e hedh me qetësi mbi hapësirat kosovare ,mbi luginat,fushat,malet e lumenjtë madhështorë. E hedh këtë buqetë në hapësirat e gjithë jetës kosovare duke përfshirë kohërat dhe gjeografit e duke krijuar një ftesë për bashkëbisedim,një ftesë kësaj radhë të shkruar në prozë por që tingujt e jehonës i ka më kumbueshëm se ato të shkruara me poezi të mirëfilltë.

Në këtë libër simboli i tij është korbi ,një shpend i pa preferuar në përgjithësi. Por për një poet edhe ky zog ka nevojë për bashkëbisedim ,ka nevojë që të gjallojë...

Korbi ,ky zog alegorik i përbotshëm e ka ndjerë përkujdesjen e njeriut që në historinë biblike të arkës së Noes,në penën e të madhit Edgar Allan Poe poezia e të cilit u përkthye me ngazëllim madhor prej Fan Nolit e për të shkruar te poezia e Martin Camajit tonë tek shkruan;**”Një ditë e ka dhe korbi”**.

Shumë lehtë mund të zgjidhte Adem Zaplluzha për simbol referimi poetik edhe shqiponjat,edhe pëllumbat edhe dallëndyshet sepse ato janë paqja ,fitorja,pranvera e plot gjëra të tjera të bukura.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ndryshe është me figurën e korbit ,mbi të cilën”rëndojnë”plot halle e enigma të jetës. Adem Zaplluzha duke qenë poet i drejtpërdrejt ka për qëllim final jetën e hapur ,pa lajka,me revolta ,pa servilizmi me fisnikëri qytetare duke ju drejtuar hapësirave të mëdha .Ai e sheh veten në prozat poetike të këtij libri brenda dhe jashtë jetës kosovare duke qenë njëkohësisht dhe poet prishtinas dhe poet Evropian.

Këto aspekte të performancës së tij shfaqen me dinjitet në pjesët brilante në librin**“Fluturimet e korbave në netët pa hënë”** si psh:**“Kurse paga e juaj”, “Gjumi”, “Ëndrra e ditës”, “Dyert”, “Shiu dhe balta”, “Etja”, “Era”, “Vetmia”, “Fluturimet e korbave”** etj.

Në këto proza dhe në shumë të tjera në këtë libër ndjehet një stil i veçantë,me konceptim modern të të rrëfyerit ,duke tejkaluar ndjeshëm nivelet e sotme jo vetëm në Kosovë. Në dhomën letrare kosovare të Adem Zaplluzhës ,pranë oxhakut tradicional, flaka e zjarrit sjell vegime të Migjenit e i përzien me ato të Bodlerit.

Adem Zaplluzha ankohet artistikisht, ai shiun dhe baltën e frymon dhe e ngarkon njëlloj si Korbin. Ja se si e jep të keqen e eksodit të popullit të Kosovës në pjesëzën **‘Shiu dhe balta’**:

“Më pas thua se qante qielli. Qielli dhe balta u ngjizën në lëkurën tonë ,u ngjizën edhe mjegullat ,çdo e ligë na hyri në shpirt...”

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Në këtë mënyrë autori bën psiko -terapinë e kohës ,duke i kthyer rrëfejat në monologje dhe dialogje midis tij dhe lexuesit ,edhe kur ai është në kundërshtim me autorin. Para pak kohësh Adem Zaplluzha shkruajti poemën **“Korbi i vetmuar”** ku në fillim të saj thotë:

**“Nëpër xhepa
I kërkojmë ditët e humbura,
Si hija
Po na ndjek një nostalgji”**

Pikërisht ky është dhe lajtmotivi i librit tëri që kemi në dorë. Prandaj ai nuk i mëshon shumë ngazëllimeve pompuese të lavdisë , fishekzjarreve festivë,fjalimeve që trumbetojnë futjen në parajsë. Ai ka një jetë të jetuar dhe që do ta jetojë akoma por me qetësinë tradicionale të shqiptarit,me nostalgjinë e kuvendit të burrave e me kujtimin e fjalës së dhënë.

Korbi , sipas biblës ,u nis nga Noe për të gjetur ndonjë copë toke mbas përmytjes së përbotshme dhe korbi nuk u kthye në arkën e madhe pa e gjetur tokën...

Korbi i Zaplluzhës , gjendet pothuaj në çdo prozë të këtij libri ku nëpërmjet simbolikës së tij autori arrin të prek gati të gjitha dertet e hallet e njeriut të sotëm duke i dhënë hapësirën më të madhe jetës së kosovarëve.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Fatmir Minguli
Kritik letrar
Durrës, 30 gusht 2012

KURSE PAGA E JUAJ

Sonte është vonë . Bisedojmë nesër
.Bisedojmë në një kohë tjetër , për problemet e
ditës dhe për gjumin tënd . Ti mos u friko kur fle ,
makthi nuk të ngacmon deri sa bisedon me
ëndrrën...

Nesër do të jetë dita e re ,nafaka e re, tepër
herët për t’u zgjuar sot kurse shumë vonë për të
fjetur nesër.

Më kujtohet dhoma e fjetjes, e errtë, përplot
me myk.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Sa herë më zë nata, më ikën gjumi, nuk kam kujt t'i ankohe, vetëm një muzikë e vjetër e çon kokën nga një qoshe e dhomës, ku kam fjetur dikur si fëmijë dhe dëgjohet gjëma e tingujve, gjëma që të çon peshë, s'të lë rehat as t'i çelësh e as t'i mbyllësh sytë.

Një hije nuk më lë të qetë, më ngacmon, m'i prek me gishtat e saj të ftohta fijet e flokëve , tani më të thinjura.

Kam të ftohtë . Më ngrihen eshtrat . Dimri hyn dhe del nga gjumi im , si nga baladat e lashta, me një fjalë nuk më lë të qetë.

Dielli i skuqur si saçi i gjyshes kur gatuante përpeq kurse mua po më shndërron në acar ky dimër i mallkuar.

Mi prek ëndrrat, deri sa loti hyn në shtrat, dhe del nga shtrati. Ç'ka të bëjë me duart e ngrira? Si mund ta përqafojë pranverën kur e ndjej etjen e acarit?

Për çudi nuk e dua atë dhomë, ku nuk më zë gjumi, por edhe nuk mundem pa të, ç'po ndodh kështu me ëndrrat e mia..?

Unë kthehem këtu për t'u takuar me fëmijërinë, me lodrat që mi mbaronte im atë, me të gjitha ato gjëra që më mungojnë.

Disi mbrëmë i shpëtova gjumit, kurse sot më duket tepër herët për t'u zgjuar.

Këndesi ende nuk ka zbritur nga çatia e djegur, kurse ti Zotëri i fërkon duart e tua të përlyera.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Këndelluni nga kjo pije e fortë. Nuk dehet ajri i ndotur nëse bie shi në përparësen e ditës, ne do të mendojmë pak më esëll për të korrat, do të ketë bukë edhe për disa vite. Pastaj shohim e bëjmë...

Nuk mbyllen të gjitha dyert në jetë, nëse mbyllet një derë hapet tjetra, thoshte im at. Ti mos hezito miku im shko të flesh, gjumin e natës nuk e zëvendëson ky i ditës, sikurse shtreza që s'e zëvendëson shiun..

Kjo dritë që po ju zgjon në kohë e pa kohë, kjo energji e brendshme, nuk buron thjesht nga dëshira e jote ose e imja, ajo e ka diku tjetër burimin, zbret nga syri i diellit dhe futet në vetëdijen tonë deshëm ne apo nuk deshëm, kjo është e vetmja mënyrë që galaktika komunikon me qeniet njerëzore, e vetmja mënyrë që na mban të tendosur për të nesërmen .

Vetmia nuk është vetëm e imja, ajo i takon çdokujt kush ka nevojë për vetmi, hyn në gjumin e saj dhe me varkën e etjes i tejkalon të gjitha detet që i dalin përpara.

Kur i humb shpresat, fillon të qajë ose të bisedojë me pasqyrën konkave , pas bisedës së parë, vjen e dyta, e treta dhe kështu me rrallë përfundon ditën , veshur me një këmishë të bardhë si dëbora e ngrirë e Sharrit idhnak.

Zotëri , kjo dritë nuk është drita e juaj, por as e imja, pyete bretkosën ajo të tregon me këngën e saj.

Në çdo refren mund ta takosh vetveten të lagur në shi si një mace e ngordhur.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Sot herët dikush trokiti në gjumin tim kur isha në dhomën e fëmijërisë më besoni, për herë të parë më zuri gjumi, dhe ja, më zgjoi një trokëllimë e trishtuar, mu kujtuan trokëllimat e dikurshme,

kur vinin ushtarët e huaj dhe na i grabitnin pulat nëpër kotece.

Ishin ato kohëra , që kur më kujtohen, më zë frymën vreri ,zverdhohem si muret në lagjen e evgjitëve, diabeti udhëton nëpër çdo plagë që më ka mbetur prej asaj kohe...

Pranë portave të mëngjesit, gjeta një zarf të kaltër , ishte i kaltër si qielli i qytetit tim, kaltërsia që ta zgjon dashurin e fjetur, t'i ngacmon ndjenjat, që kanë humbur rrugën në kokën tënde, kaltërsia e cila kur bashkohet me energjinë e trupit tënd përvëlon hemisferën , t'i djeg flokët...

Ju ende nuk jeni zgjuar Zotëri, akoma jeni duke fjetur në retë e purpurta të begatisë,kurse unë fle mbi gjethet e fishkura të skamjes.

Zotëri, mendoni pak më esëll, pensioni im po tepron në fund të muajit, nuk kam fuqi të eci deri në barnatore e të blejë barëra,kurse ju e helmoni edhe ajrin e qytetit me automjetet e Juaja,i keni hipur djersës tonë dhe po na kalëroni,mos harroni Zotëri se një ditë ju deshët apo nuk deshët do ta dëgjoni hingëllimën e skamjes, do fillojnë të gjëmojnë muret, në të katër anët e hemisferës...

Boll më, jemi lodhur,na ka dërmuar mjerimi,keni hyrë në gjakun tonë dhe jeni duke na e thithur palcën e kurrizit si ushejza,

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Mos harroni, pensioni i jonë po na tepron
në fund të muajit, kurse paga e Juaj Zotëri po i
tejkalon kufijtë e durimit...

GJUMI

Mbi komodinën e vjetër i paskan hequr të gjitha
gjërat e pa nevojshme, s'paska mbetur asgjë këtu
për çka mund të flasim .

Një hije e rënd hyri në dhomën e fjetjes deri sa
nusja i krihte flokët e saja të shprishura. Më duket
se kjo hije ka një qëllim jo të mirë, sa herë që hynë
në dhomë zbehen muret, zbehet çarçafi ,jo nga
ndonjë frikë por nga aroma e padurueshme e saj.

Më kujtohet kur në këtë dhomë kanë fjetur
kuajt e drunjtë , ato lodra fëmijësh që na i gdhendte

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

gjyshi me një biçak tejtej arkaik, me dorezë nga bri i dhisë , sa që t'i lëndonte gishtat nëse gdhendje një kohë të gjatë .

Me xhelozë e ruante gjyshi briskun e tij të vjetër,sepse thoshte se e ka kujtim nga gjyshi i tij,e kam me ja dhënë edhe babait tënd nipçe ti mos u merakos. Ky biçak me qindra vite shkon prej një gjyshi deri te gjyshi tjetër, që ende nuk ka lindur.

Ruaju mos të të mbyten mendimet sepse nuk mundesh me ndalë vrapin e gjuhës së etjes , ato përherë shkojnë bashkë, kudo i sheh të strukur në një trastë dhe nuk ndahen askurrë.

Nëse ndoll përmbytja e mendimeve, ti mos e lodh kokën, çdo përgjigje kërkoje në hingëllimën e ditës, nëpër xhepat e tua kërkoje të nesërmen, nëse e kërkon domosdo do ta gjeshe e nëse nuk e kërkon ti që në start ke humbur çdo pjesë të trupit tënd.

Sot për herë të parë e pamë ekstatën e eklipsit ,hëna ekzaltohej e përdjegur, fundosej në gjumin e vetëtimave dhe qante si një kërthi.

Çka do të bëja unë po mos të kisha pasur ty,e vetmja gjë që më ka mbetur nga koha e fëmijërisë ,je ti kali im i drunjtë.

Fli , fli , nata është për gjumë, nëse të kafshon vetmia, ti shko deri te fanari, bisedo me dallgët e detit, mund të flesh edhe në djepin e varkave të thyera, nëse ke mundësi hyrë në ëndrrën e fijeve të holla të koraleve, aty mund ta gjeshe të kaluarën e hingëllimës së kuajve të egër, nëse jo, atëherë, po atë hingëllim, kërkoje të kuajt e kuq të luftës, jam

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

shumë i bindur se te ato kuaj fshihen edhe hingëllimat e ditës kur e dhunuan djajtë.

Kij kujdes kur dallgët tunden në djepin e detit, është pak rrezik të jesh në breg i papërgatitur, të presin të papriturat. Sa ora dalin sirenat, të marrin me këngët e tyre dhe të fusin në djepin e shkëmbit.

Ti po harron se s'di not, në qytetin tënd nuk ke pasur asnjë lumë, ke mundur të notosh vetëm në grimcat e pluhurit ose të mbytesh në djersët e diellit kur si saç i përskuqur na rrinte mbi kokë...

S'di a mund të paramendosh se si mbytet uji . Ajo është një mbytje e tmerrshme , varka fundoset si deti në ëndrrën time dhe më mbytet pa dalë në breg.

Disa ditë të prita në brendinë e shkumës së kripur r. Të prita kur nuk kisha

kohë , kur më mungonte energjia diellore, kur e dija se ti kurrë më nuk do të kthehesh.

Unë sërish të pritja, më pëlqejnë pritjet kur nuk vjen askush, vetëm në ato çaste mendoj për vetveten time, për ekzistimin e ajrit që jam duke e thithur me mushkрит e mia që nuk kanë aftësi as të marrin frymë, ti ikën me shkumën e mua ma lë vetmin e kripur të thahem në këtë shtrojerë të pritjes si peshku i papjekur në hedhin e diellit.

Asnjë pulëbardhë nuk u kthye në atdhe . Kjo gjeografi e bredhjes, i vrau fluturimet e zogjve . Ti mbete fjala e fundit e gjëmës, mbete mollë sherri në kujtesë , mbete i vetmuar me vetmin e trokut të ikur diku në hapësirë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Më kujtohet kur i preknim krifat e prera të kuajve, dita qeshte me ne, kurse hija që na përcillte në çdo hap mbante një sekret dhe nuk na tregoi asnjëherë asnjë fjalë.

Flinte në pluhur duke thithur ajrin nga një qeskë najloni dhe kështu e mashtronte ditën .

Kur e kërkuam gjilpërën e merimangës që e thuri rrjetën në imagjinatën e shkretëtirës era na tha që kot po e kërkojmë etjen , ajo fle në gjumin e shkretëtirës, vetëm njëherë në jetë duket në bregun e majtët lumit dhe e përjeton ekzaltimin e dehjes.

POR TI NA ERDHE

Humba çdo interesim se si merr frymë frika . Ishte ditë e hënë, më duket se do të fillojë mbarë kjo javë.

Nuk prisja se do të hasja në shumë pengesa. Më zuri kolla e keqe dhe gati se s'ma nxori shpirtin nga hunda .

Mu duk se ja filloi një ditë e mbarë dhe ja se ç'më doli si nusja, dreq me bisht. Erdhën disa hije dhe na hynë në shtëpi, dikush i priu deri te pragu i derës por ishte i padukshëm, erdhën dhe na e lënë sherrin përpara dyerve.

Të hymë apo të dalim nga beteja . Nuk gjetëm tjetër rrugë , u bashkuam me armikun, si çdo herë edhe kësaj radhe i dorëzuam armët dhe e rrokëm

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

sharkinë e lahutën, filluam të vrasin e të presim
koka në imagjinatën tonë të sëmurë.

Të hymë dhe të dalim nga beteja, apo të
mbetemi kështu si jemi të mjerë , të pafuqishëm
deri në pa skajshmëri.

Ishte ditë e diel kur të pash në kishë apo xhami
nuk më kujtohet më, por e diela ka mbetur peng në
kujtesën time , kur atë ditë dole në bejleg i thirre
burrat dhe djemurinë të dalin në shesh, e dolën...

Nusja rinte e qëndisur si çdo nuse . Ti qëndroje
i patundur si lisi, mora vesh se të kishte kafshuar
xhelozia kur kaloje nëpër flokët e ditës .

Atë çast me mijëra vite u ktheve mbrapa , i
zgjate duar kah drita , nuk e preke , ece e nuk të
bartën këmbët, të mundonin lëvizjet e plogështa të
frymëmarrjes, të rrinte në qafë faji i vjetër, të
mundonte vetvetja që nuk je më ti në lëkurën tënde
por dikush tjetër kishte hyrë dhe e lëronte...

Disa vite deshëm ta lërojmë qiellin me dy gishta
të ngritur lartë, të nesërmen zhdukeshin hullitë. Një
nga një zhdukeshim edhe ne . Zhdukej çdo gjë që e
kishte shijen e energjisë qiellore.

Liria na erdhi vetëm atëherë kur filluam ta
përdorin njërin gisht . Çudi dy gishta kurrë nuk bënë
punë sa bëri vetëm gishti tregues, e shikonte gishtin
dhe e prekte lëfytin e çezmës që akoma pikonte një
lloj balsami që shëron çdo plagë.

Uji më nuk lërohej as me plor as me lot, ajrin e
pastër të maleve e lëronin plumbat, poçari gatuate
bukë deltine me lotin e nuseve, loti i cili ishte

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

shërues, i cili filloi me na i shëruar plagët që ne mendonim se kurrë nuk do të shërohen.

Mendonim ashtu sepse na mungonte uji, na shtrydhën keq deri sa na e shterën palcën e kurrizit që nuk lakohej asnjëherë.

Vetëm atëherë, na erdhi nusja jonë krenare, kur u zgjua nga gjumi shekullor gishti jonë i thyer, kur i hapin sytë vetëdija, qeshën lisat, gjethet, qeshi edhe baritë kurrë deri më atë çast nuk ja pamë lotin në vajin e gurit..

POETI

Kishte kohë që iku . Nuk la asnjë pinjoll . Ishte , nuk di se sa vjetori i vdekjes. Ishin mbledhur në sallën e teatrit , njerëz të çdo kallëpi, ata të mençur dhe ata të tjerë, që kishin nga një cilindër në kokat e tyre tullace.

Kjo ditë e diel nuk i përngjante ditëve të tjera të viti , ishte e diela e vitit të brishtë, dita e prerë në cung me një sëpatë të ndryshkur, dita që i mbante rropullitë nën sqetull dhe largohej nga vetvetja.

Salla e teatrit gumëzhinë përplot me njerëz mondan . Kishte edhe nuse sapo të dala nga duart e floktarit, ose floktari kishte shkuar nëpër shtëpia të

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

klientëve të rëndësishëm , po mendoj për nga xhepi.

Asnjë re në qiellin e kristaltë të Kryeqytetit .

-Sot qenka dita e mrekullueshme zonjë,-i tha një poet një gruaje të moshuar që turfullonte si pela e egër.

Po dita e mirë zotëri, por nuk kemi ardhur këtu pse është e mirë kjo ditë, këtu jemi as vet nuk di pse, por ja, kemi ardhur një grumbull njerëzish të veshur me leckat e fundit të modës, e të ngjeshur me çmendinë e paparashikueshme- the zonja nën hundë dhe u largua pa asnjë fjalë kurse zotëriu mbeti si një koçan lakre në shi.

Pas pak na doli para mikrofonit poeti i dehur,duke folur nën hundë vazhdoi në mënyrën e vet të dikurshëm alla komuniste.

Një minutë heshtje për të gjallët në këtë sallë se ky poet për të cilin jemi këtu nuk ka vdekur, të vdekur jemi ne, që nuk kemi as një fjalë, jemi njerëz pa fjalë, sepse poetët nuk vdesin ashtu si nuk vdesin fjalët.

Një heshtje e pllakosi sallën me zymtësinë e fjalëve , askush nuk tha asnjë fjalë, vdiqën fjalët para poetit, para se të dalin nga dhëmbët artificiale të folësit.

Nuk kishte më kuptim kjo mbledhje përkujtuese, çdo gjë e humbi kuptimin, ndoshta është edhe më mirë që ndodhi kështu...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Deri sa ishte gjallë poeti, kalonte rrugëve të
Prishtinës pa e vërejtur askush, pinte kafën e
mëngjesit me vetminë e vet.

Vetëm atëherë kur iku, ne filluam ta ndjejmë
boshllëkun që na la pas. Filluam ta ndjejmë se edhe
ne do të ikim një ditë pa pritur e pa kujtuar.

Vetëm në faqet e fundit të gazetave do të
lexojmë se vdiq filan fisteku, poeti i skamjes, i
dashurisë së metropolit, poeti i mjerimit dhe i
gotës, poeti që përpos fjalës që pat dhe librave
asgjë tjetër nuk la në këtë botë të pshurrtë, asgjë
përpos njerëzve mondanë që bredhin si koçan të
lagur nëpër asfaltin me përplot shiringa dhe qeska
najloni...

ËNDRRA E DITËS

Disa gjëra na rrjedhin para hundëve, i
shtrijmë duart por s'mund t'i zëmë, tentojmë të
ikim, nuk na lëshojnë, na mbajnë peng, ku ta dimë
se për çfarë qëllimi.

Kurse ne edhe ashtu jemi peng i kokës tonë,
çdo gjë pa dashje ndalojmë ashtu është kurdisur
koka e jonë, ose nuk dimë të mendojmë pakëz më
ndryshe se mushkonjat kur lahen në va.

Dalim në rrugë na pengojnë kalldrëmet që
dikush i ka ndërtuar para shumë e shumë viteve, na

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

pengon fluturimi i mizës mbi tepsinë e palarë kurse nuk na pengon aspak ai kundërmim i rëndë i tepsisë.

Shohim vlerat dhe kundërvlerat në fytyrat e njerëzve, na pengon çdo gjë që nuk jemi ne, nuk mund ta durojmë gërhitjen e gjyshit, vetëm se vetëm e ka shkelur shumë thellë në gjumin e moshës.

Pa vetëdije e fusim gishtin tregues në hundët e ditës, ja kruajmë trurin dhe më vonë po me atë gisht i pastrojmë dhëmbët. Ç'po ndodh kështu me ne? Kush jemi? Kah po shkojmë? Cila rrugë po shtrihet para nesh? A jemi duke ecur apo duke vendnumëruar si çdoherë? Ku po na bredhin këto mendime që nuk mund t'i quaj mendime por pikëza të tepërta që na pikojnë nga truri...

Të gjitha këto pyetje mbesin pa përgjigje. Kur na lodh etja, ulemi mbi një kërcu të kalbur dhe e kthejmë kokën kah e kaluara, thua se jemi pa të ardhme.

Pastaj kur na humbin fjalët i fusim duar në xhepin e ditës dhe e arnojmë kujtesën, me atë lecka që ka mbetur pas nesh.

Kur përfundojnë këto ngjarje, ulemi diku në një kafene dhe ja nisim të tjerrim thashethemet, ky mik i joni është prej mishi e ai tjetri ka kokë viçi dhe kështu mbërrijmë deri te shkallët e ndërgjegjes dhe ulemi kacule, ja nisim këngës majëkrahut...

Këta jemi ne, me të gjitha të mirat dhe të ligat tona, i qesim të pamirat përpara virtyteve,

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

çdokujt ja veshim këmishën e të çmendurit,
kapërthejmë të kaluarën me disa komça të alumintë
dhe qeshim me vetveten.

Kur dehemi nga kënaqësia kur e arnojmë
lëkurën e gjarprit posa të veshur, dalim në qytet, e
varim diku në kujtesë varkën prej letre dhe rrimë
me miq që nuk i kemi takuar me vite, i ndërrojmë
disa fjalë sa për me thënë se u takuam.

Me fol të vërtetën as që kishim për çka të
flasim, ishim të huaj për njeri tjetrin, koha e kishte
bërë të vetën, as mua e as miqve të mi nuk na
mungonte mirësjellja dhe kështu përfunduam
takimin tonë me nga një përqafim të akullt.

FYTYRAT E NJOHURA

Kjo frymëmarrje që hyn në mushkëritë e
natës nuk po më duket sa ka një ogur të mirë, në
këtë vjeshtë të vonë, kur bien gjethet, kur natyra e
ndërron fytyrën si njerëzit gëzofët, diçka tragjike
ndodh me lumin.

Nuk di se si e mbajnë shpirtin në trup këto
gjethe që nuk fishken, nuk e humbin ngjyrën, herë i
përngjajnë dimrit e herë fillimit të pranverës. Kanë
bardhësinë e dëborës dhe gjelbërimin e Verës, kanë
çdo gjë që u nevojitet rrënjëve.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Në tokën tonë gjethet ushqehen me rrënjë dhe rrënjët me gjethë, kështu kurrë nuk zhduket as bardhësia e dëborës e as gjelbërimi i barit

Sa për pak shi ka nevojë kjo dardhë e vjetër, që i kanë dalë rrënjët, mbi tokë e përtej tokës, duken si dejtë në duart e mia të mavijosura, duken si lashtësia jonë në gjeografinë e shpirtit.

Sot kam mjaft kohë, do të mendoj pak më esëll, për fluturimin e zogjve që përsëriten në çatinë tonë për çdo stinë e në çdo kohë.

Nuk më kujtohet dyndja e hienave , kam qenë picirruk i vogël ose as që kam ekzistuar, nuk isha askund kur erdhën por edhe nuk qëllova këtu kur ikën. Si vjedhës erdhën dhe si hajdutë u larguan, na i vodhën edhe këpucët që na mbetën nëpër oborre, pulat dhe zogjtë në kafaze , vodhën ç'ka patën për të vjedhur dhe ikën.

Nuk beson askush, por i vodhën edhe librat e të vdekurve, u pengonte çdo gjë që kishte aromë shqiptare

Në këtë lagje, para se të largohen zogjtë shtegtarë, ndalen edhe njëherë, pushojnë dhe me mall i shikojnë çatitë e shtëpive tona , ato çati ku i kanë rritur të vegjlit që sot do të nisen diku larg, në atdheun e tyre...

Nëse rastis të zbres teposhtë lagjes, këmbët disi më bartin me një shpejtësi marramendëse, ecin vet pa dashjen time deri sa të takohem me miqtë e mi që më presin te kafeneja jonë e njohur për të gjithë që na njohin, aty e përfundojmë kafën e

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

mëngjesit, bëjmë besa edhe pak fjalë për përditshmërinë tonë politike, njëri ma përqesh mua partinë e unë të tjetrit, dhe në fund kur ndahemi, secili për në shtëpi të vet, përqafohemi si në rininë tonë, fortë e fortë se pale a kemi kohë të takohemi të nesërmen...

Kjo përditshmëri e ka edhe emrin e vet. Ka një rëndësi shumë të madhe, kur i lyejmë muret e qytetit, kur i presim dhe i përcjellim stinët nëpër rrugicat e ngushta, kur mbyllen qepenat e zejtarëve.

Ne fillojmë t'i numërojmë gurët dhe dyert që rrinë të hapura, se për çdo çast na përshëndesin fytyrat e njohura të rrugicave tona të vjetra që askurrë nuk plaken, as që ndryshon, edhe sot kanë një pamje të krijesave që dalin nga legjendat, kryqi rri me gjysmëhënë dhe nuk i pengojnë njëri tjetrit.

Askush nuk di se si dhe pse por nuk i pengojnë njëri tjetrit, as kur gjysmëhënë e pahit era e as kur dëgjohen krakëllimat e korbave të përgjumur duke e ëndërruar pranverën në rrënjët e lisave.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

DYERT

Nga kjo rrugicë e ngushtë zbres në lagjen e evgjitëve. Balta e përditshme bisedon me këpucët e mia të shqyera.

Enda nuk jam nisur për te ti gjyshi im, por një ditë do të shkojë, do të nisem një ditë për atë udhë të gjatë.

Kur ju më së paku më pritni, unë do të vi. Kam shumë befasi për ju . Do t'ua sjell ditarin tuaj që besoj se e keni harruar që është shkruar ndonjëherë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

E di që me mall e pritni çastin që të kthehem, por jam shumë i zënë i dashuri gjysh, kam edhe pak punë. Më kanë mbetur disa gjëra ende të pakryera.

Kur të përfundoj me vetveten, unë do të vij gjysh, e di, ti më pret te dyert me një pogaçe dhe pak kripë sipas zakoneve tona.

Gjyshja për çdo ditë gatuan pogaçe për kthimin tim, edhe ju jeni të vetëdijshëm gjysh se një ditë do të kthehem dhe të ju gjej ashtu si ju kam lënë.

Gjyshërit kurrë nuk plaken, edhe kur vdesin janë të rinj, lëkura e tyre e mavijosur pëlçet nga shëndeti, kështu kanë qenë dhe janë gjyshërit...

Ti e di se pse më ndoqën dhe kurrë nuk më fajësove por u mburre me nipin çamarrok siç më thirrje dikur, e di m'i ruan të gjitha letrat e mia që t'i kanë sjellë pëllumbat, i ruan si dhembjet që askurrë nuk u shëruan...

Më kujtohet si sot kur më the, bir, kthema amanetin, nuk ka me më pranua dheu pa u kthyer ti, amaneti im

E di, kur kthehem, do të më shikojnë me shumë mall çatitë dhe ollukët e vjetër, do të më bartin në krahë deri te guri i murrëm, do të bisedoj me ty dhe me të afërmit.

Secilin kur e përqafojë do ja ndie aromën e mishit të fisit aromën e shpirtit të atdheut.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Do të ketë edhe lot gjyshi im, por mos harro burrat qajnë o gjysh, nëse qan guri pse të mos qaj edhe burri?

Çdo gjë do të jetë si dikur, do ta mjelë gjyshja lopën e kuqe, nëse nuk mjelë kur të vij e di që më pret pitja me kulloshtër ,
Sepse kur gatuante gjyshja i gjithë fshatit i vinte era pite me aromë gruri të arave tona.

Takime të këtij lloji ka pasur dhe do të ketë edhe pas ardhjes sime, fëmijët do të lozin si zakonisht, lojën e tyre pa brenga, për miqtë e mi të vegjël asgjë nuk ka ndryshuar, loja e tyre vazhdon deri në mbrëmje, edhe pasi të bie sterra e varin lojën në një degë që nuk e ngacmon askush dhe shkojnë të nesërmen me të njëjtin elan lozin deri në pakufi.

Nuk di, por sonte nuk do të trokëllij askush në dyert e gjyshit. Të gjithë janë të vetëdijshëm se unë nuk do të kthehem, vetëm i kanë lënë portat e hapura sa ta mashtrojnë hijen e gjyshit që e pret amanetin të cilin nuk e tret as kjo tokë gratçore ,që nuk e tret as dheu i zi.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SEKRETI

Gjerat më të mira janë ato gjëra që nuk duken, fshihen diku në vetëdijen tonë ose flenë në kujtesën e ujit.

Kur na merr malli ulemi afër rrënjës së manaferrës i thërrasim kujtimet, fëmijërinë dhe lodrat e huajtura nga shiu, i ftojme vetëtimat.

Nga syri i diellit kërkojmë dritë për të ecur nëpër errësirën e tredhur, ose nëpër ollukët e çatisë

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ku kanë vdekur zogjtë i lypim si lypsarët thërrimet e fundit të dashurisë që na u zhdukën në fëmijëri

Ne , disa gjëra nuk i dallojmë në prapavijë, por ato pa ose me dëshirën tonë jetojnë nën hijen e kujtesës, ashtu lakuriqe si foshnja e pafajshme, i ruajmë si reliktet e paprekura nga pluhuri dhe në grimcat e ajrit.

Kafshojmë të kaluarën tonë tok me një pjesë të mjegullnajës, dhe qeshim ose zgërdhemi para pasqyrës, me personin tjetër që nuk i ka krehur flokët, i cili ka një pamje të erës së trullësuar.

Këtu nuk vdesin kurrë njerëzit, secili prej nesh e mbështjellë në kujtesën e vet me një shami mëndafshi dhe e ruan prej harresës ato fije kashte që kanë mbetur pas të korrurave.

Do të kthehemi një ditë t'i lëpimë plagët e së kaluarës, ato plagë që na qojnë rrëqethjen , që na kafshojnë si gjarpri në vërrimë.

Do të flemë nën hijen e dhembjeve, se për ndryshe si mund të shërohen dhembjet kur plagët kullojnë një ngjyrë gjaku të pa definuar, ngjyra e cila të bënë të çmendesh .

Diçka e panjohur të merr me vete dhe të çon kah e panjohura tjetër, deri te plagët e Gjergjit që akoma nuk janë shëruar në kujtesën e dheut.

Ne përherë kemi ruajtur dhe i ruajmë disa gjëra, si reliktet e së kaluarës, si plagët e kohës, që ende nuk janë shëruar, kollen, kanë zjarrmi, digjen si stërnishtat në vjeshtë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Këtu dita sillet e pështillet nga syri i keq , ne pavetëdije i afrohemi dyerve të ëndrrës, ose i hapim dritaret, të na hynë në dhomë rrezet e para të mëngjesit kur lëshohen si shigjeta të zeza prej hapësirës së murrme kah toka e bardhë.

Nëse na pyesin se kush jemi nga erdhëm dhe ku po shkojmë? Ne mbesim pa përgjigje, fshehim me xhelozë një pjesë të mollës së kalbur ose bërthamën e gjuajmë pas shpine të mos mbijë asnjë fidan për të tjerët, në asnjë fjalë, çdo gjë ruajmë vetëm për veten tonë, nuk kemi dëshirë as të keqen ta ndajmë me dike.

Kur na pyet dikush, frikësohemi të mos zbulohet e vërteta, nuk duam t'i tregojmë askujt atë çka dimë dhe për çka nuk kemi kurrfarë njohurie, jemi aq të verbër sa që edhe injorancën mundohemi ta mbajmë vetëm për veten tonë, me askënd as të mirën e as të keqen nuk e ndajmë.

Ne jemi duke fshehur diçka. Çka? Mollën e kalbur apo eshtrat tona të kalbura . Një Zot e di.

Nuk është me rëndësi a ka vlerë apo nuk ka, kryesore është që jemi në gjendje ta mbajmë për veti çdo të keqe që prodhon vetëdija e jonë.

Tok me energjinë negative që zbret nga grimcat e pluhurit, fshehim ëndrrën e lumit, fshehim rrugën tonë, nëpër të cilën kalon e kaluara dhe e ardhmja e shiut.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

AMANETI

Kam nevojë të dal prej lëkurës sime, të eci bregut të lumit. T'i barti mbi shpatulla të gjitha ato vite që më dërmuan me ingranazhet e tyre të papushtueshme. Kam nevojë të jem vetvetja ime , të bisedoj me hijet, lumin dhe etjen e kaktusit

Kam shumë nevojë të hyjë në lëkurën e ditës,nëpër poret e saja si milingona, të mbledh ato pak grimca pluhuri që prodhojnë energji diellore.

Të bisedoj me zogj për itinerarin e fluturimit të tyre deri në atdhe, kur të mbërrij në fund të rrugës,

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

t'i pyes kalimtarët a janë lodhur apo kanë kohë për lodhjen e mëvonshme ? Kam shumë nevojë për disa ndodhi të papritura, të eci deri në skaj të rrugës ku mbliidhen lypsarët për të protestuar, sepse dikush ua ka vjedhur këpucët e vjetra, dhe ecin zbathur nëpër jetë, e as vetë nuk dinë se ku mbërrin.

Më duket se diçka po e gudulis trurin tim, ndoshta është mbushur me morra të bardha, dhe po më duket se nuk jam më vetvetja e ime, nuk jam në gjendje t'i kontrolloj mizat as fluturimin e bletëve prej lules në lule.

Të gjitha këto probleme po përzihen me kryeneçësinë e qiriut që po ndizet pa kurrfarë kontrolli, ose me kryeneçësinë time të etur ,për një fjalë të mirë njeriu.

Nuk di më asgjë, nuk jam në gjendje të pi një gotë ujë, ose të ja japi mikut një gotë verë të kuqe, pjergulle.

Pak si shumë u inatosëm sivjet, nuk na dhanë asnjë kokërr rrushi, edhe gjethet ju kanë fishkur ka mbetur vetëm rrënja si skelet varri.

Do të nisem tek ti e dashur,duhet ta laj borxhin e vjetër.

Dhe t'i marrë duart e erës në përqaftim, t'i ofrohem lumit për një gllënjë nga qeshja e stinës .

Ti nëse do, mos më pritë, por unë do të vij të ta sjelli fjalën që ta lash peng para njëqind vjetëve.

Nëse nuk të gjej, unë di ku me të kërkuar, e nëse nuk të gjej aty ku të lash, do të të kërkojë në ëndrrën time, e di aty jeni mbytur ti dhe duart e

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

tua, aty ka mbetur peng tërë qenia e ime. Tërë qenia e jonë.

U nisa e dashur. Jam diku në rrugë , mes teje dhe meje një det me akull. Një tërbim i çmendur i barit. Një çmendi që nuk i dihet as fillimi e as fundi

Ti e di se do të vij. Ti e di se mes nesh jo që është shkrirë ai det i çmendur i xhelozisë, por është ngrirë kur filloi dielli të kafshoj buzën e poshtme të hënës.

Ti e di më mirë se unë do të vij, amaneti nuk vdes kurrë. Vdesin lisat, rrënjët, bari, vdes çdo krijesë që lind por amaneti është si feniksi, ai edhe kur vdes, nga vdekja çohet për t'u takuar me vetveten ai është si bari, vdes në vjeshtë për t'u zgjuar si bari, për tu zgjuar deri te ringjallja...

MËSUESI

Vetëm kujtesa rri varur në këtë kornizë fjalësh. Sonte nuk paska mbetur asnjë udhëtar në stacionin e trenit.

Shkuan edhe korrilat pas uturimës. Binarët ecën paralel deri të burimi dhe u kthyen shumë më të ngushta se sa që ishin në fillim.

Sonte më duket se çdo gjë po zvogëlohet si kapela ime. Diçka nuk është në rregull me fluturimin e korbave.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Mos vallë ka nisur të më rritet koka? Dimri sivjet trokiti nëpër dyer, më herët se zakonisht, nuk patëm kohë t'i mbledhim frytet e vjeshtës. Iku vjeshta shumë kohë para se të iknin zogjtë shtegtarë.

Kam frikë se do të kalbet shiu, fasulet nuk kemi mundur t'i shkundim, megjulla ishte pengesa kryesore, sa herë që shkuam në arë na humbnin para syve kokrrat e fasules, humbim edhe në mes lozeve të gjata të ditës.

Mjegulla fshihej pas manaferrave, e ne ktheheshim në shtëpi me duar në xhepa. Disa herë e kërkuam arën edhe në xhepat e babait, por ec e gjeji në atë mjegull duart e lëri më xhepat...

Më kujtohet ku i vara këpucët e nënës, ende ai imazh më është ngulitur në tru si pyka në kërcu. I kam var aty ku e zinte gjumi këndesin e zi kreshtëkuq, ashtu i pëlqente erës.

Isha i bindur se aty nuk i kërkon askush, ishte koha e skamjes, kur t'i vidhnin edhe brekët e lëri më këpucët e reja.

Aty i varnim edhe vargjet e specave djegëse, hudhrat për t'i përzënë djajtë nga lagja jonë, edhe kungullakët, sepse nuk kishim me çka t'i lanim xhenazet.

Na këshillonin pleqtë që edhe duhani ta varim nëpër çati se kinse ikin ata të përroit. Kështu i thanim frytet e vjeshtake, për ta mbajtur dimrin gjallë

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kur na vinin netët e acarta, jashtë frynte murrllani, për tu ngrohur zienim kunguj , ose piqnim patate, e babai më dërgonte ta thërrisja mësuesin ,e dinte se ai burrë i donte shumë kungujt e zier, thoshte se nga farat e kungullit, në fillim mbinë lulet e bardhe dhe pastaj piqet vjeshta, kur hymë në gjumin e lozeve.

Kur

na hynte në dhomë, pas atij burri shtatgjatë vinin germat, hynte qeshja, hidhërimit ja gjenim vendin diku nëpër skutat e tavanit. Ai i donte shumë kunguj e zier, kurse im atë mësuesin , thjesht ishte për të adhuruar ecte një lis pa u përkulur me një ditar.

Më kujtohet kur thoshte: pasi që shkonte mësuesi , ky njeri është drita e jonë, sytë tanë kishin me qenë të verbër po të mungonte kjo hije që na ngroh tërë qenien tonë

Ne e donim aq shumë mësuesin, sa që asnjëherë, kur kemi zier kunguj ose pjekur patate të bardha, s'kemi lënë pa e ftuar mysafirë qeshjen e tij njerëzore.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SHIU DHE BALTA

Ishte Bajrami i vogël apo i madh, mua më duket qesharake t'i ndaj bajramet, Festa është festë . Si e madhja ashtu edhe e vogla janë festa fetare, kryesore atë ditë do të hamë më mirë.

Para disa ditëve nëna e kishte pjekur bakllavën me arra dhe me lajthia, me padurim pritnim të kthehen burrat prej xhamisë dhe të ulemi e të drekojmë një herë në vjet si njeri.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ec e ulu në sofër kur të kafshojnë qentë. Atë ditë Bajrami trokëllimat ishin jo të zakonshme, trokëllima djajsh, nuk trokitnin por i thyen dyert, një zë, si nga nëntoka ulëriu: Jashtë dhe mos i mbyllni dyert e keni lypur NATO-n dhe ja ku e keni...

Jashtë pa asnjë plaçkë. Mos merrni asgjë, as lëkurën e juaj. Lëreni çdo gjë çka keni, zbrazi xhepat. Dinarë mund të merrni sa të doni, kurse markat që i keni fshehur menjëherë qitni këtu ose asnjë i gjallë nuk del këtej, asnjë.

Ishte urdhri i prerë i njeriut me maskë në fytyrë. Më duket se ja njoha zërin, ishte komshiu im i parë. Ti ndahu në këtë anë, me ty kam pak punë, kemi disa hesape pa pastruar mirë. Sot do t'i pastromë të gjitha llogaritë, do t'i pastrojmë hesapet e vjetra...

Në këndin e lagjes, afër një shtylle elektrike u dëgjua një krismë e shurdhër e automatikut. Njeriu me maskë u kthye duke e matur për trupi rripin e pantallonave se kush e di nga i kishte vjedhur.

Shiu i zi nuk pushonte, thash edhe më parë, kur na përzunë, s'na lënë t'i mbyllim dyert. Më mbetën mes gishtave çelësi ngrirë i derës dhe doreza e bronzte.

Ishte një Mars i çmendur. As që ka pas mençuri ai Zot i luftës së mitologjisë Greke,. Ajo ditë e turbullt me shi, pikonte në pasqyrën e tejdukshme të pranverës

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Asgjë nuk pata mundësi të marr ,përpos shtambës.

Thash se, i duhet dikujt një pikë ujë sa për ta mbajtur gjallë shpirtin e vrrarë . Duhet të kemi ujë, tha një zë në mua.

Uji na duhet për t'i njomë plagët e tokës, ose zemrën e fishkur të ndonjë plaku.

Na ndoqën lehjet e pa artikuluar deri në stacion. Kalonim rrugës për në Stadiumin e qytetit, mu kujtua Srebrenica, masakra e një qyteti që u zhduk për një kohë shumë të shkurt.

Deri në stacionin e fundit na përcillte një kordon i zi policësh. Gra shtatzëna , fëmijët me vajë duke i thithur gjinjtë e shterura të nënave.

Pleqtë që mezi i lëviznin këmbët. Një njeri në kukëza u ndal në rrugë dhe i pshurri disa policë të maskuar.

Një zë i shurdhër automatiku e ndau qiellin në dy pjesë, si shkopi magjik i Moisiut detin, dhe heshtja e llahtarshme, na rrinte mbi kokë si një tmerr i pa përshkruar. Fishkëllima e trenit e prishi atë qetësi memece.

Nëpër trasta s'kishim asgjë. Korbat e çartur,desh na rropën lëkurën. Përpos lëkurës te ne kishte hyrë tmerrri. një frikë e paparë na i tregonte dhëmbët e prishtë të së keqes.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kur iu afruam fundit të rrugës nuk ishte fundi por fillimi e një krimi në qeshjen e policëve maqedonas.

Një uniformë më e trishtueshme se sa trishtimi.

Më e zezë se sterra në atë baltë të Bllacës.

Më pas thua se qante qielli . Shiu dhe balta u ngjizën në lëkurën tonë, u ngjizën edhe mjegullat, çdo e ligë na hyri në shpirt...

Disa javë mbetëm buzë lumit duke i varrosur fëmijët që vdisnin për disa artikuj banalë. Na mungonin pelenat dhe qumështi që i mbante gjallë disa mijëra frymë fëmijësh, na mungonin edhe... E çka nuk na mungonte në atë Ferr, urinonim pas shkurreve, mu atje ku njerëzit i përngjanin qenve...

ATJE TEJ MALEVE

Atje tej turbullirës së ujit flenë mjegullat, ajo duhmë e vetëtimave që buron nga nëntoka ishte zgjuar. Këtu nuk luanin shah. Kjo lojë nuk i përngjante as lehjes e as mjaullimës, ishte diçka e pa definuar, as asht as mish.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Hingëllima kuajsh shtriheshin maleve. Lisat e ngarkuar nga pesha e dëborës çaheshin si me sëpatë. Ngrica dhe acari e bënin punën më së miri.

Topat vidhnin zjarr nga gojët e hekurtat. Mbreti ishte strukur në lëkurën e ariut dhe e lëpinte frikën.

Këtu tmerri kishte përfunduar në aktin e parë. Nëpër qytete vraponin gjëmat. Kuja ishte përhapur në të katër anët e vendit dhe përzihej me tmerrin

Malet i shtrinë krahët për t'i përqaftuar luftëtarët. Lisat krenar nuk e përjetuan tundimin e frikës. Sërish treguan vendosmërinë si sot, si çdoherë qëndruan vertikalisht pa u përkulur, tej e tej tokës i lëshuan rrënjët, lastarët depërtuan përtej çdo thellësie, dhe u bënë rrënjë që nuk ka mundësi t'i shkul asnjë tufan.

Një nënë me një foshnjë të vdekur kalonte andej trotuarit , në fytirën e saj kishte diçka hyjnore, një oreol i bente hije tmerrit.

Ajo i ruante gjinjtë me të dy duart e saja të këputura nga një granatë. I ruante ato gjë të bekuara, për ndonjë kërthi që e ka humbur ose potencialisht do ta humb nënën...

Një parandjenjë u zgjua në mua si uragani dhe më bindi se nënat kurrë nuk vdesin , nëse rastësisht vdesin, ato vijnë si engjëjt dhe i ushqyer foshnjat dhe tmerrin që kjo luftë e pabarabartë ua shtoi ...

Kështu tmerri nisi të zvarritej fushave dhe maleve. Gjethet u bënë shtroje për të plagosurit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kurse nënat etshëm i lëpinin plagët e djemurisë që
kishin marr në sy malet për t'i dalë Zot atdheut .

ËNDRRA

Nisja bisedës me pak fjalë, nuk të duhen
grumbuj fjalësh, as të ikësh nga vetvetja nëse të
humbin fjalët. Kudo mund të gjesh hijen , po
vrapove pas saj, por dije një gjë se kurrë nuk mund
ta zësh hijen tënde.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Me mija njerëz janë shndërruar në hije, ec e përthekojë atë iluzion që zvarritet përpara teje dhe nuk thyhet në asnjë shkëmb.

Kur përbirohet nëpër plasat e çara të tokës pa shi.

Në këto pak fjalë, mos të të zë gjumi, nëse ngjan kjo ti e humb rrugën deri te ëndrra, kurse pa ëndrra nuk je më vetvetja e jote, ti më nuk je njeri, por një ëndërr një hije mashtrim.

Nuk je askush më. Nëse nuk je askush, kush mund të jesh? S' do të kesh as emër, kurse pa emër nuk është as letra e bardhë e bardhë, edhe ajo ka një zbrazëti, e cila mund të mbushet me fjalët e tua, me një kusht që ti mos të jesh askund, ashtu siç je sot pa emër dhe pa letërnjoftim.

Nëse të zë gjumi ti mos fli, nata është e gjatë, ajo i shtrinë këmbët përtej ëndrrës së lumit, përtej çdo parashikimi meteorologjik. Nëse thonë njerëzit se nesër do të bie shi, mos e merr kot ombrellën, dita do të jetë e kthjelltë, pa asnjë grusht re në qiell

Fli guximi im, fli, gjumi t'i rritë flokët. Njerëzit janë kokëfortë, kryeneç, kurse ti duhet të jesh pak më i mençur, harroje kryeneçësinë, harroje kroin ku i lave sytë mbrëmë, harroje shtambën e thyer sepse po nuk i harrove këto dromca kujtimesh, nuk di ku mund të kërkosh ëndrrën e humbur.

Sivjet ende s' është pjekur stina. Dielli kaloi këndeje, por nuk na ngrohi, nuk është dimër, kurse na mbyti acari.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Rrezet lëshohen pingul në tokë, e nuk mbërrijnë në sipërfaqen e mërdhirë. Diçka është duke i ndalur mes tokës dhe hapësirës, një dorë e panjohur po e lidh grykën e thesit.

Ne do t'i presim anijet në mol. Mbrëmë nuk u kthyen peshkatarët, lufta me dallgët e rrëmbyera nuk u ndalë, peshqit ikin, pasi takohen me rrjetin, kurse peshkatarët nuk kanë ku të flenë, kurse shtëpitë e tyre janë të boshatisura.

Kështu është kur kërkohet e pamundura. Në rrjetën e shqyer, humbin të gjitha ëndrrat, mbesim lakuriq si lakuriqi i natës. Nuk shohim as hijen tonë që jemi duke e shkelur me qindra vite.

Ti fli gjumi im, fli nuk të ka mbetur shumë kohë për të mbërri deri te ëndrra, në të kundërtën e trazon mugullimin e gjelbërimit.

Çdo gjëje i vjen fundi, edhe ëndrrës tënde, si që çdo gjë që e ka kohën e vet, edhe lindja edhe pritja, edhe vdekja që rri në pritë për t'i ju vërsulur bishës kur të vij koha. Çdo gjë le të pret, por ti mos pritë. Shko deri te hija e jote, nuk është koha e ëndrrave...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SHKULËN FRIKËN

I zgjidha të gjitha nyjat e barit. Pastrova buzët e përlyera të pasqyrës, papandehur në atë kornizë magjike më zuri gjumi.

E mata thellësinë e detit dhe dola tej ujit pa i lagur këmbët. Kjo ishte e vetmja mënyrë, që të arrij deri te mishi im i kafshuar.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Mbrëmë kuptova se sa larg jam prej vetvetes.
Sa larg qenka lumi i pasqyrës e sa afër muri ku rri
varur fotografia e gjyshit tim.

Në korb nuk di se sa shekuj endet varfërisë së
qiellit me një gjeth të fishkur dhe akoma nuk e gjen
atë tokë të premtuar, fluturon e fluturon nëpër
gjumën e mjegullave korbi im i vetmuar.

Pas kapërcimit të urës, lumi mbeti pas meje,
mbetën edhe plepat edhe këpucët e mia. Një
pelerinë valëvitej në ajrin e djersitur, andej dhe
këndeje urës. Në të dy anët e lumit, një urë e thyer,
një rrugë e pakapërcyeshme. Ec e kalo. Ec e rri... e
mos ndërmerr diçka që i ka hije vetëm njeriut!?

Po e prekëm me gisht kujtesën, duhet të ecim
deri te burimi i atdheut, kurse atdheun po e
kafshojnë mizat cece.

Ky kafshim nuk ka të ndalur. Më kafshon fjala,
ajri, frymëmarrja. Më kafshojnë lisat. Si mund të eci
deri te burimi i atdheut, kur të kafshojnë kështu kaq
keq gjërat e padukshme?

Atë vit, ishte muaji i tret i vitit. Na ftuan te
sheshi me një porosi, që t'i lëmë kapelat në shtëpi,
t'i varim palltot pas derës dhe të dalim në shesh.

Në shesh se jo mahi, të gjithë ishim lakuriq,
vetëm lëkura e jonë i mbante këto pak eshtra që na
kanë mbetur në trup, për të na lidhur ne ose turpin
tonë.

Dhe dolëm. Dikush qeshte, tjetri qante, por
me një fjalë e mbushëm sheshin. Ua ofruam çakajve
mishin tonë të pjekur, e kripëm trurin për meze,

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

me disa lloje mëlmesa, pjata të kristalta dhe qeshja ironike çakajve që vuani nga uria për gjak.

Kur u ngopën dajhtë e zinj rra nata, por nuk u ngopën, deshën edhe të na vrasin për së dyti, për së treti, ndoshta edhe për të dhjetën herë, ata kërkonin vetëm të vrasin, ditën, natën, diellin .

Donin ta vrasin edhe Zotin, nuk u ngopën duke e sharë por donin ta zhdukin edhe me disa lloje të thikave që kurrë nuk janë dukur në këto anë, donin por këto dasje i ndalën krakëllimat e korbave të natës

Deshën të na vrasin, por ngjau e kundërta. E shkulën frikën nga qenia e jonë, sa që e pështymë tokën nën çizmet e zeza, pështymë surratin e dajve të egër. Pështymë çdo gjë që na doli në rrugë, pështymë frikën... ishim qengja , u shndërruam në ujqër të tërbuar, kafshuam çdo gjë që pati guxim të del para nesh, kafshuam frikën në frikën tonë..

ETJA

I zgjidha të gjitha nyjat e ditës, kalërova vetëtimat. Me retë e mëndafshta lidha një kontratë që të mos m'i ngacmojnë korbën, kurse për breshër s'doja të bisedojë, ai të mos vij kurrë në oborrin tim të rrethuar me kujtime të trishtë.

Ajo rrinte tërë ditën përpara hijes i krihte flokët e siluetës dhe qeshte me vetveten . Mbante në dorë një unazë të çuditshme që nuk kam parë

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

asnjëherë gjer më tani. Ajo unazë në gishtat e ditës dinte se si maten thellësitë e ujit, thoshte se uji ka thellësi si mendimi, depërton kudo, aty ku nuk hynë fjala hynë uji...

Hynë trishtimi ,Gjen vend mendimi, por askurrë nuk provon me i matë thellësinë e mendimeve. Më duket se nuk kishte guxim qytetar për këtë punë të komplikuar, andaj edhe mbeti që në fillim të fillimit.

Unaza në kthetrat e korbit, nuk di a ishte unazë e heshtjes apo ajo e virgjërisë së hënës, por gjithsesi ishte unazë magjike që sa herë donte mund të fluturonte me korbin ,ose mund ta kërkonim në gishtat e mjegullave kah hynte në fshehtësinë e lëkurës së tokës së premtuar.

Kjo ishte e vetmja mënyrë që të arrij ajo thellësi deri te mishi im i kafshuar, të arrij të pamundurën në syprinën e pasqyrës.

Të arrij te ajo thellësi dhe te ai mendim pa e prekur fijen e krifave të kalit të egër, kjo ishte e pamundur për kapacitetin e tij mendor, thoshte se nuk mund të matet as thellësia e ujit as edhe e mendimit.

Kishte mbetur në fillim të rrugës dhe si gomari plak valëvitej në grimcat e pluhurit që zbresin nga galaktika nëpër shkallët e kujtesës.

Mikut tim i mungonte energjia shpirtërore. Sa herë që i humbin mendimet i kafshon gishtërinjtë , bisedonte me thonjtë kur i gjuante në kontejner, por asgjë nuk i shkon për dore.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Sa herë që i kapërcen lumenjtë, urat mbesin pas shpine...Kthehet mbrapsht dhe urinon të kaluarën...

Mbrëmë i shkula lisat nga kujtesa,eca këmbëzbathur deri te burimi, dhe u ktheva aq i etur sa që nuk di se si të përshkruaj, po e provoj me tërë forcën e fjalës, por edhe fjala nuk paska as forcës as peshë.

Nuk ishte etja për ujë, një etje tjetër pak më ndryshe filloi të ringjallet, në mua , ajo etje po i tejkalon kufijtë e njerëzores.

Etja për çdo gjë që nuk t'i than buzët, për shiun, lumin ,barin, me një fjalë etja e njeriut për gjësendet e imta, si për shembull për grimcat e pluhurit që pa dashje rriten në lotin e degës së thyer, në lotin e lumit kur bretkosat ja kafshojnë kufijtë e kujtesës, ose më mirë me thënë më duket se po i përngjan etjes së korbit kur fluturonte kah një ëndërr që akoma se ka parë syri i njeriut.

PIKA E PAPËRCAKTUAR

Jam ndarë në dy pjesë të barabarta. Njëra pjesë më shtynë kurse tjetra më ngreh për hunde. Nuk di a jam unë, unë apo dikush tjetër ka hyrë në mua.

Kush djalli jam unë , kur më mungon uni. Sa herë që dua të pi ujë, ai uni tjetër ma mbyllë çezmën. Çka të bëjë me vetveten time?

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Çka jam duke vepruar kështu? kush jam unë? që po më mungon uni, që më mungon vetvetja e ime, kush hyri dhe doli nga qenia ime, athua vetë e preva degën ku rrija i ulur?

Sot rra një shi i çuditshëm, binte aq shumë sa që askënd nuk e lagte, çfarë lloji shiu është ky shi? Është shi, apo imitim shiu?

Nuk di më kah të shkoj kur më mungon ti. Po kush je ti që më mungon? Dy zëra dëgjohen në brendinë time. Zëri imi trishtuar dhe zëri i vetmisë.

Ç'po ndodh kështu me flokët e mia? Do të fundosem i gjallë në dhe, dua t'i ndjek milingonat që ushqehen me mish njeriu, t'i grishi të vdekurit në grevë urie, më thonë se jam rebel, kurse rebeli nuk ka punë tjetër veç se të bëjë tollovi, nëse nuk mundet në këtë botë, atëherë le të jetë në botën tjetër, kryesore të bëhet tollovi.

Njerëzit nuk janë të kënaqur me asgjë, as me vetveten, andaj ja qesin ndërkëmbjen edhe djallit veç të bëjnë diçka, të mos rrinë rehat, kjo është natyra e njeriut. Ky është njeriu. E ngacmon edhe lubinë vetëm se vetëm të bisedoi dikush për të, të thotë, ja seç bëri ky soj i njeriut.

Ç'po ndodh kështu me ne? Dy gjëra nga të cilat kam frikë, kanë çuar krye në ndërgjegjen time. Një pjesë e imja harron pjesën tjetër të ditës. Unë e harrojë vetveten time në pjesën tëndë, kështu, kur i bashkojmë këto dy pjesë të pabarabarta, fitojmë pjesën tjetër, që nuk është as e imja e as pjesa e jote.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Sa çuditshëm kalërojnë këto pjesë në ne, njëra na mallkon kurse tjetra na bekon. Mallkimi dhe bekimi rrinë përballë njëri kundrejt tjetrit, kurse ajo pjesa tjetër e jona, që ende ka mbetur pa emër, ri zgjuar dhe vetëm shikon një pikë të papërcaktuar në hapësirë...

Gënjeshtra dhe e vërteta flenë në maje të gjuhës, herë zgjohet njëra e herë tjetra. Herë takohen me dashurinë e herë ngjizet me urrejtjen,

Ngjanë që të gjitha këto e pështynë pasqyrën kur i krehin kujtimet e mira dhe ato që kurrë nuk kanë qenë afër të mirave, pështynë dhe qeshin, qeshin dhe si kërmilli i lëpin qeshjet kur përjarget gënjeshtra ose e vërteta e mira ose e keqja, ose të dyja këto në të njëjtën kohë, vend dhe hapësirë .

ISHIM TË PARËT

Këto hapa që janë duke ecur s'janë të mia, më duket se janë të huaj, ecin paralel me mua, por nuk ecin në mua, nuk kanë kurrfarë lidhje me realitetin. I huaj në qytetin tim. Kush jam unë,?

Nuk më njeh njeri. Këtu paska ngordhur edhe qeni i Ulksit. Kalojë i panjohur nëpër fëmijërinë time, shumë kujtime rrjedhin rrugicave

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

në qytetin e zambakëve, të mira dhe ato më pak të këndshme.

Kalojë pranë teatrit të kukullave, shoh se e paskan harruar mikun tim me një gjysmë topi në hundë, këtu qenka harruar çdo lule, lisat janë lakuar kah rrjedha e ujit dhe e vajtojnë të kaluarën e atyre ditëve kur dinim të qeshim, kur kishim miq, na ftonin në kafe dhe i ftonim ne ata.

Tani më nuk po më kujtohen se kush ishin ata e kush jemi ne, ata të teatrit të kukullave dhe ne shikuesit e pjesëve teatrale, në të vërtetë, kush jam unë në qytetin tim, kah jam nisur dhe ku do të mbërri? Përherë kjo pyetje më rri në kokë si kapela e ime, si ajo shpatë e njohur, të rri mbi kokë e s'ta pret as fijen e flokut.

Ishin ato ditë, kur i shkundnim xhepat për të gjetur ndonjë lek të fshehur nëpër të arnuarat e pantallonave, ose kërkonim hua nga pemëshitësi sa për të blerë dy bileta, donim të jemi përherë të parët në premierë.

Çdo gjë na shkonte për së mbrapshti. Të kujtohet kur ecnim dorë për dore, të kujtohet, kur vraponin fëmijët pas nesh, kurse hapat tona nuk ndalshin askund, shkuam deri aty ku përfundonte rrjedha e kujtimeve.

Ndoshta ishim të parët, në qytetin e zambakëve kur i shkelnim kalldrëmet dhe e shikonim njëri tjetrin drejtë në sy pa u frikuar prej fjalëve që vritnin më keq se vetëtimat, por ne

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

kalonim rrugicave, pas nesh gurgullonte ajri,
këndonin zogjtë duke pirë ujë në shuplakat e tua.

Të kujtohet kur pata thënë se me
frymëmarrjen time diçka nuk është në rregull. Ti
qeshe, kur ma lëshove dorën dhe më pyete më
vonë se si kam punët me frymëmarrje?!

Akoma ajo qeshje më rri në kujtesë,
frymëmarrja, zëri i heshtjes kurse ne kalonim dorë
për dore, ua tregonim njerëzve dashurinë tonë që
deri më atë ditë njerëzit dashuronin tinëzisht, jo që
e fshihnin dashurinë, por fshiheshin edhe vetë
nëpër xhepat e tymosura të Lumëbardhit.

AGULIÇET

Prej një fije kashte në tjetrën fije kërkonim
kokrrat e humbura të thekrës. Atë vit na mungonte
edhe ajri e lëre më buka. Sa ishte larg ajo kore e
mykur e bukës e sa afër uria.

Ku të kërkojmë shpëtimin e shpirtit?. Librat e
shenjtë na harruan, thua se as që kemi ekzistuar

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ndonjëherë. Ishim apo nuk ishim ne në skamjen tonë.

Shpeshherë më kujtohet kur nëna e njomte kashtën me uthull, thoshte se zihet më mirë kështu, besa edhe zbuten koret më mirë nëse përdorim uthullën e dëllinjës .

Në fijet e kashtës ose të fierit, kërkonim rrugën e milingonave, shkelnim njomësin bardhësisë dhe sërish ktheheshim në atë mashtrim famëmadh të lojës mes dy zjarreve, e zjarret kurrë nuk na ngrohën si duhet.

Në mes të kashtës së zier dhe urisë, dhe kashtës së thartë, që akoma nuk ishte zbutur, pritnim si zogjtë e shqiponjës nëpër shkrepat e Alpeve Shqiptare fluturimin e një fije pende në gjumin e skamjes.

Unë di që skamja nuk fle, por kësaj radhe e paska lodhur gjumi gjumin, kurse mua po më gërryen uria më gërryen skamja e skamjes.

Shpesh herë loznim me një top prej lecke, më kujtohet kur m'i dha nëna çorapet e saja të reja për lojën tonë, m'i dha sepse e dinte që në lojë, deri sa lozim ne do ta harrojmë urinë, uthullën dhe kashtën e grirë që nuk zbutej edhe me ditë të tëra.

Grumbulloheshin edhe fëmijët e lagjeve të tjera, përcillnin lojën tonë me kureshtje, habiteshin që nuk zhurmonin si viteve të kaluara, ndoshta pritnin se do të grindemi si zakonisht, por jo, sot nuk do grindemi, jo që i harruam shejtanllëqet tona,

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

por ishim të uritur, s'kishim as zë të lëshojmë e lëre
më të grindemi si zakonisht.

Ju nuk mund të kuptoni se si i thyenim
thonjtë nëpër kalldrëmet e bardhë, dhe asnjëri nuk
e dëgjonte vajin tonë, nuk ishim fëmijë që qajnë,
pse s'ishim të tillë e duronim edhe urinë pa na ndie
askush zërin...

Më kujtohet kur na u shqye topi, ja nisëm lojës
me sumbulla, nuk linim asnjë këmishë në tela, pa i
këputur komçat, besa i ngacmonim edhe pulat
nëpër kotece.

Të kujtohet miku im i fëmijërisë kur e theva
dorën e djathtë duke mbledhur nëpër lisa vezët me
pikla të pëllumbave të egër, atë ditë ti më barte në
shpinë deri te shtëpia e plakës së vetmuar, e vetmja
ishite ajo që na i shëronte kur ne i thyenim eshtrat .

Nuk i linim të qeta as lulet, gratë e mëhallës na
ndiqnin kurse ne iknim, me nga një tufë lule në dorë
, ikjet ishin të gjata, iknim deri te ëndrra

Me siguri të gjithëve ju kujtohet kur më pat
zënë një grua s'po më kujtohet emri i saj, nuk ma
lëshonte dorën deri sa nuk i tregova se pse i shkula
aguliçet e saja me rrënjë.

Si guxon me m'i prek lulet?, Ato kur shkulen
vdesin, lërmi rehat këto lule në kopsht, ti nuk je çuni
i keq., Po nuk më tregove, do të të çoj te nëna e
jote, ajo t'i drejton veshët!?

Kur i tregove se pse dhe kujt i dedikoheshin
lulet që i mbaja në dorë, ju nuk mund të më besoni

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

se çka bëri ajo grua... Qeshi si mund të qesh vetëm
një nënë, kur e kupton se i kisha këputur lulet për...

U çudita. Ajo nuk e ndalte qeshjen.

Gurgullonte si barku im i uritur. Ma lëshoi dorën.
M'i ledhatoi flokët e mia të gështenjta dhe duke
qeshur më tha: Edhe mua një çun njëherë moti, kur
jetonim me bollëk më ka sjellë një tufë aguliçesh
kështu me rrënjë mu si aguliçet e tua, të cilat ende
nuk janë tharë në kujtesën time, hajt të pastë lokja,
çoja shoqes tënde aguliçet të mos vdesin në këtë
vapë.

ERA

Ti je si era. Furtuna. Je si krifat e kuajve të
egër. I pakapshëm me dorë dhe i pakapshëm me sy.

Ti je çdo gjë çka nuk unë jam. Ti je pluhuri i
përkryer nga i cili buron energjia diellore.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Askush nuk mundet me t'i vu frerët.
Posedon vetëbesimin që nuk mund ta quaj
vetëbesim, kurse nuk ke një emër tjetër, ndoshta
edhe e ke por unë nuk jam në gjendje të kuptoj
ngrohtësinë e ujit dhe ashpërsinë e ajrit në gjuhën e
ariut kur i lëpinë plagët.

Ne që nuk kemi vetëbesim në vetvete, në
çdo hap i frenojmë mendimet tona, ndoshta as që
dimë të mendojmë, nuk e vëmë gishtin në kokë t'i
mësojmë thonjtë se nuk duhet ta grithin lëkurën e
njomë në pafajësinë e gjelbërimit, por disi nga frika
heshtim ,pa kuptuar se mu ajo heshtje na vret
vetëm pse jemi mësuar të heshtim.

Nëse mendojmë pak më esëll, sa ora zbresim
në vetëdijen e barit, me gishtat tona të stërholluar i
prekim rrënjët dhe pimë ujë në kujtesën e lëndinës,
pastaj ulemi të pushojmë.

Pushojmë mes dy lisave, identifikohemi me
shenjën e fitores, i qojmë lartë dy gishta, pa guxuar
të qojmë vetëm një gisht, e kur hesht gishti, heshtin
edhe armët, hesht jeta...

Meditojmë se si kishte me qenë mirë të
krahasohemi me ngjyrat e gjelbërimit, të
krahasohemi me gjëra të pakrahasueshme, kur
përbrenda nesh zgjohet ajo pjesë që e fshehim edhe
nga vetvetja.

Zgjohet ajo që quhet frikë. Ti mund të
mendosh edhe diçka tjetër, por ec e shpjego se çka
dhe si quhet ajo pjesë e frikës që çdonjëri e mbjellë

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

në tru dhe e ujit si në ëndërr ashtu edhe në zhgjëndërr.

Kur jem përpara pasqyrës, lllomotisim pa e kontrolluar vetveten, nën dush na ndihet britma sepse nuk dimë të këndojmë, as që kemi kënduar ndonjëherë, përpos atë ditë kur na shtynë të këndojmë këngën e tyre me dhunë, nga frika më humbi zëri, nuk munda të qes asnjë fjalë të asaj kënge që e urreja më shumë se çdo gjë në botë.

Njeriu me maskë mendoi se nuk dua të këndoj. Shkrepi në kokën time. Plumbi mbeti në tytë. Huqi kësaj radhe , mu errësuan sytë. Më vonë u takova me vetvete ulur kacule mbi një kërcu.

I kreha flokët. Dala në rrugë, dritaret e vogla të lagjes herë hapeshin e herë mbylleshin, herë më shikojnë me qesëndi e herë me një lloj shikimi të papërfillshëm.

Shpeshherë ndihem i vetmuar nuk guxojë prej hijes sime të pranojë se kam nevojë për këshilla mjekësore .Di çdo gjë më mirë se mjeku, farkojë hekurin më mirë se farkëtari.

Ç’po ndodh kështu me mua dhe me fijet e flokëve të mia , kjo erë që frynë nga të gjitha anët, frynë edhe në qenien time, frynë nëpër ashtin e kohës dhe zbret në ndërgjegjen e pasqyrës.

ZBRESIM NGA KUJTESA

Sa herë që ulemi në kujtesën tonë, me dashje ase pa të i rinovojmë gabimet, të kaluarën

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

tonë, atë të mirë dhe atë që quhet pjesa tjetër e errët e jetës.

Shortojmë fjalët dhe degët e fjalëve ato të thjeshta dhe ato të përbëra.

Me një fjalë, tentojmë ta shlyejmë të kaluarën, ta pastrojë bërlllokun e trurit, kinse nuk jemi fajtor për asgjë... asnjë të keqe nuk bëme kur i ndoqëm mizat, i përzumë karkalecat nga pjergullat dhe i dogjëm vreshtat.

Jemi engjëj apo dreqër. Çka hyri dhe doli nga qenia e jonë, themi se kemi shumë armiç, askush nuk na e do të mirën kurse edhe ne ëndërrojmë të keqën e çdokujt, kjo e ligë sa keq ka lëshuar rrënjë në mendjet tona, kudo myk në ndërgjegje që orë e çast troket në vetëdijen tonë kur zgjohet, kurse ky zgjim ndodh shumë radhë ose nuk ndodh askurrë.

Fajin kurrë nuk e pranojmë. Ne nuk jemi fajtor. Jemi të pastër si loti i kristaltë, por vetëm si loti. Pse pra si loti?. Nuk e mbajmë veten fajtor kurse na përcjellë loti. Pafajësia dhe loti. Ndërgjegjja e papastër dhe qeshja e kjo nuk është e mundshme.

Nuk pranojmë se jemi fajtor, edhe kur i prishim çerdhet e dallëndysheve, jemi aq të pafajshëm se që as ne vet nuk besojmë në pafajësinë tonë.

Me një fjalë, nuk kemi dëshirë të na bie asnjë fije kashte mbi kokën tonë, jemi të papërmirësueshëm.

Kur na lagej bishti, fajtorin e kërkonim tek të tjerët

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Dhe përherë, zbresim nga kujtesa, si nga degët e thyera të qershisë.

Pastaj fillojmë t'i hamë po ato kokrra qershie që gjuajtëm para pak ditësh, as një i kalbur apo i mykur, kjo kokërr qenka e mirë, edhe kjo edhe kjo, e kështu me radhë. Të gjitha kokrrat e gjuajtura janë të shëndosha , asnjë e kalbur si ndërgjegjja e jonë , asnjë.

VETMIA

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kafshimi i parë, pastaj i dyti,kafshim pas kafshimi, nga kjo vetmi që po i tregon dhëmbët për çdo ditë.

Sa herë që i hapim sytë takohemi me vetminë, kemi një ndjenjë se jemi urith, jo ai urithi i luadheve, por urithi i lëndinës, që me padurim i pret të reshurat.

Kudo që të jem,me mua rri vetmia, e heshtur si një mace e egër , pret pas shkurrese që t'i hidhet hijes së ndryshkur që pikon nga qenia ime.

Unë dhe vetmia, zbresim edhe më tej pikave të shiut deri te ajo vetmi që është duke pritur molisjen tonë dhe të na gjuhet, të na copëtojë në njëqind copa, të shkundi jetën tonë si germat e gazetës së vjetër.

Unë , ti dhe vegimi i vetmuar që na paraqitet kur kemi nevojë të qeshim apo ta veshim këmishën e të çmendurit.

Kush trokiti mbrëmë kur dëneste vetmia? Na i hapën dyert Krah më krah. Hymë. Askush nuk erdhi me ne. Ishim të vetmuar. Ishim të parët që e shijuam këtë shije të hidhur që quhet vetmi.

Një qeshje hysterike zbreti nga ollukët e çatisë. Zbreti edhe çatia. Myshqet ja nisën valles. Rrallë herë është lozur një valle e këtillë në tokën tonë . Më duket se kësaj i thonë valle mortii. Nata i shkuli flokët e hënës kur ajo filloi me e grith fytyrën e tokës

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Errësira më zuri për dore. Një kapje e ftohtë, një shtrëngim si me darë desh mi theu eshtrat, mbeta i shtangur.

Nuk kisha fuqi të them një fjalë. Më humbi zëri, çdo gjë në mua u shter si vesa e parë e mëngjesit në shkretëtirë. Çdo shpresë u fundos si krrokëritja e pulëbardhave kur ndahen nga deti...

Kudo që jam. Nga do të iku. Nuk jam më unë. Shkopi im i pleqërisë, kjo kërrabë e lashtë dhe vetmia më ndjekin deri në Ferr, sa i mirë qenka ky far Ferri, përplot njerëz si unë të vetmuar, askush nuk ankohet, secili shikon punën e vet dhe kënaqet me vetmin që gjeti një vend ku mund të jetë i çetë, nuk e ngacmon as dita e as vetëdija.

Nuk jam i vetëm. Me mua je ti vetmi. Ti dhe Ferri. Këtu askush nuk këndon, por ama as nuk është i vetmuar. Askush nuk qan. Si mund të qajë njeriu kur nuk ka lot?

Këtu askush nuk flenë. Bota rri pa gjumë, kurse mua diçka më ngacmon, nuk më lë të qetë, as kur jam i vetëm. Çmendurisht në mua burojnë ndjenjat e vetmisë.

Unë dhe vetmia, kjo ndjenjë me këmishë të bardhë, do të fle, por nuk e zë gjumi, ka etje, refuzon ujin, kur këndon, i mbyllë shqisat e të dëgjuarit, asgjë nuk do të mësojë për të nesërmen, Si zogu i shenjtë fluturon hapësirës.

Përsërit, nuk ka të nesërme, nuk ka, ajo është zbrazur në kovën e urinimit... Vetmia dhe ne

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

në vorbullën e trurit, kurse mendimi, nuk largohet askund rri me vetmin e vetmuar, e trash lëkurën e dheut e trash trurin në brendinë e këmishës së bardhë.

BRENDA NESH

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Nëse brenda nesh shfletojmë të kaluarën , shohim se është një zbrazëti e pafund, nuk i dihet as fillimi as fundi i mbarimi.

Peri i hollë që e lidh kujtesën për rrjetën e merimangës me një shikim të brishtë këputet. Këputet një pjesë e ditës dhe fundoset në detin e harresës, sillet e pështillet nëpër këmbët e ajrit sa që as ne nuk besojmë, se ishim dje diku mes ujit dhe ajrit dhe sot nuk jemi askund .

Hymë dhe dalim nga baladat , i përngjajmë fantazmave e nuk jemi as fantazmë as hije e lagur në shiun e pranverës. Nuk jemi asgjë për të cilën vlen të flitet.

Pyesim erën se si hyri në ashtin tonë? Era heshtë. Është pa fjalë, ka mbetur e vetmuar, e dërmuar nga rruga e gjatë, pa lëkurë, nuk di se si i rinë eshtrat në trupin e lodhur të kohës.

Ne dalim përtej hijes që na rri mbi kokë. E kapërcejmë dhembjen. Meditojmë dhe i humbim rrugët tona në xhepat e mjegullave.

Ulemi në trungun e kujtesës dhe e sodisim largësinë . aq jemi afër rrugës e aq larg pikave të shiut që i kreh flokët e gjata të nuseve, kur ato i vajtojnë burrat që kurrë nuk u kthyen nga luftërat.

Ua morën prej shtratit . Atë kohë nata nuk fjeti, hijet u thyen në ëndrrën e çarçafit i cili me qindra vite nuk përkundi kërthi në sytë e përlotur të lumit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Pa pritë e pa kujtua, ulemi në bregun e majtë të lumit, bisedojmë me plagët e valëve dhe varkën e thyer.

Një kujtesë na e turbullon mendjen. Në dallgët e rrëmbyera mbyten zërat e pulëbardhave , ujit i ndihet një gjëmë e paparë dhe e padëgjuar deri më sot.

Ç'po ndodh sot me bregun e majtë, deri sa i djabathti i kafshon thonjtë dhe bisedon pa brengë me bretkosat e klonuara...

Një kujtesë tjetër na turbullojnë mendjen. Ishim ne, apo ishte me ne dita kur i prenë lisat.

Ishim apo nuk ishim ne në rrugën tonë që nuk ja zumë asnjëherë shtegun çmendurisë.

Pyesim valët për prejardhjen e gurëve, prejardhjen e milingonave, organizimin e jetës së bletëve, nuk na përgjigjen, pyesim vetveten ajo i rrudhë krahët, nuk ka fjalë, është e ngurtë, asgjë nuk thotë...

Kjo pyetje si një shpatë e ndryshkur qëndron mbi kokën time, duket si aureolë profetësh dhe nuk jam në gjendje të marr frymë, më çrregullohen rropullitë, alivanosem .

Nuk di a jam në gjendje të fle apo të rri si lugat e të meditojë për çmendinë e ujit kur i kapërcen brigjet dhe e përmbytë qytetin që fle në kujtesën e së kaluarës duke u dremitur si macet në diell.

Disi llogaritë nuk po na dalin si duhet, po e humbim veten në vetvete, i numërojmë gishtat,

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

herë na mungojë e herë shumohen së kërpuhat pas shiut.

Nuk jemi në gjendje t'i llogarisim ditët që kaluan dhe këto ditë të brishta që janë para nesh, dhe ato që i kemi humbur, as që dimë se ku kanë mbetur, ose nuk kanë qënë kurrë ato ditë ditët tona.

Brenda fjalëve fshehim botën me disa fytyra .

Ecim rrugës dhe hamë gështenja të pjekura në skarë. I përbuzim ditët., ne na përbuzë ligësia e jonë, jemi aq të lig sa që i përngajmë vetvetes...

Përbrenda këtij rrethi magjik, unë dhe ti. Mes nesh rruga e brishtë që nuk të çon askund përpos në Ferr, nëse ekziston. Ec e rri ec e hidhe hapin e parë kur nuk di se ku të qon.

Sa herë që na premton koha, ne vdesim dhe ringjallemi me gabimet tona . Vdesim dhe sërish ringjallemi pas shiut, për t'i përsëritur gabimet paraprake.

I përsërisim gabimet, duke e përsëritur vetveten po ato gabime që na kanë mbetur kaherë peng. Përsërisim vetveten me fytyrën tonë konvekse apo konkave, tani më as vet nuk di se çfarë fytyre kam dhe kush jam...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

VETËDIJA E PËRGJUMUR

Dje fjeta. Fle edhe sot. Kujt i pengon gjumi im?
Unë kur rri zgjuar, fle e tërë bota, kjo nëndheshme
dhe ajo mbidheshme.

Një botë e përgjumur, që të hynë në gjak dhe
konvertohet në ujë, as të ëmbël e as të njelmët, një
pikë shiu pa ngjyrë e shije, që nuk i përngjan as
vesës e as lotit.

Një hije më depërton në gjak, m’i shtynë
rruazat e kuqe përtej kuptimit të fjalës, përtej asaj
cipe të hollë që e ndanë jetën nga vdekja, e hollë si
lëvorja e qepës, jo lëvorja e kuqe por ajo e bardhë,
ajo cipë që ndanë erën e rënd të qepës nga aroma e
tokës së kallur...

-Ku ike, më pyeti era me qesëndi?

-Askund, ja qëndrojë pranë kësaj statuje që të
shikon me hidhërim.

- Pse thua ashtu, çfarë hidhërimi mund të
ketë bronzi i shkrirë në lot?

- Ti e di miku im më së miri, ti e di.

- Unë asgjë nuk di.

- Mirë, atëherë provo të depërtosh në gjakun
e bronzit të lules, barit ose të heshtjes, pyete
statujën ,
ajo t’i tregon të gjitha fshehtësitë, ato të djeshme,
të sotme dhe ato të nesërme.

Ajo i ka shënuar në memorien e kohës të
gjitha momentet më kritike të erës, si ka fryrë dhe
nga cila anë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Pyete përroin ose gurgullimën e ujit. Nëse nuk i beson përroit, dëshmitare është balada që lindi para teje dhe para fjalës. Ajo baladë që i përngjanë erës kur i ledhaton krifat e kuajve të luftës, kur i ledhaton dhembjet e fjalës që burojnë nga shpirti i trazuar i erës.

Nëse nuk di se si depërtohet në gjak, pyete lirin që ende rri shtangur si një trup gjeometrik.

Sot më nuk jam duke e njohur as vetveten. Kush jam unë? E kush është ky tjetri që ka hyrë në mu?

Kah më qon kjo udhë? Në cilën këngë nuk hingëlluan kuajt? Si nuk vdes njeriu kur e varrosin? A duket si kjo shtatore, Që në thellësinë e saj i rruan disa kujtime për t'i shfletuar gjeneratave që do të vijnë në dasmën e nuses...?

Do ta pyes edhe hijen time, që më mbanë për dore dhe nuk di se kah më çon. Nëse depërtojë në gjakun e ditës si ushejza, si mund të marrë frymë? Nuk jam peshk të notoj në atë det të pshurtë të jetës, Do të më linçojnë bretkosat. Unë ende nuk e mësova përrallën e bukuroshes së fjetur, dhe nuk e di mënyrën, Se si ta zgjojë ditën.

Nata rri e përgjumur. Në vetullat e hënës nuk depërton imagjinata. Nga poret e lëkurës së rrjepur të ditës rrjedh trishtimi.

Zbresin kujtimet në fund të tokës dhe rrëfejnë çastin kur statuja nisi të hyjë nëpër perin e kujtesës në gjakun dhe vetëdijen e përsosur të çmendurisë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

VETËM LETRAT TONA ELEKTRONIKE

Kjo mollë gjysmë e kalbur është duke e kafshuar krimbin në kokë. Ja në këtë kornizë pranë meje fundosen detet. Zhuri i murrme lëshon disa tinguj të pa artikuluar . Në gjëmën e peshqve mbyten guacat e kuqe dhe ato të verdha.

Kur u takuam për herë të parë, asgjë nuk i thamë njeri tjetrit, heshtëm ashtu si hesht guri, as një fjalë nuk folën gjethet.

Pimë ujë të kristaltë, nga dendësia e hirtë e reve pikonte dyshimi. Atë çast, qielli i hapi portat, dhe hynë yjtë në rrethin e zjarrtë të unzës.

Shumë kohë kaluan. Ne kurrë më nuk u pamë, vetëm letrat tona elektronike korrespondonin me jashtëtokësorët.

Ky shi i çmendur rri si ushtari i vjetër nën pullazin e çatisë së rrënuar. I numëron kalimtarët e dyshimtë, i numëron qentë, numëron çdo gjë që kalon këndeje pari.

E di këtë lojë të numërimit . Ja njoh huqet e lagjes. Më kujtohet kur këndeje kalonin evgjitet me pula të vjedhura, hajnat iknin duke i ndukur pendlat. U dukej preja e rëndë, ndoshta ishte rënduar ndërgjegjja andaj mendonin nëse i ndukin pendlat u lehtësohet ikja.

Ende janë duke ikur. Nuk ndalen as te çezma ku gratë e tyre më furça druri i lajnë cergat e lagjes, pak më tutje disa plaka kallajisin enët e bakërta, kurse fëmijët barkcullak lozin me një top të shqyer.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Asnjëri nuk e pengon lojën e fëmijëve, topi bie në një avlli dhe dikush nga brenda e kthen në lojë, u kthehet shpirti i vogëlushëve .

Loja vazhdon me zhurmë e sharje që ne nuk e kuptonim se çka shanin, me çfarë fjalësh fyenin njëri tjetrin

Dikur vonë. Kur çdo gjë shndërrohet në natë. E hapi postën elektronike, ulem mbi tastierë. I shkruaj letër furtunës , valëve të detit, pulëbardhave, i shkruaj të sëmurëve të internetit, grindem për së koti, me çdo kë kush më lajmërohet. I lajmërohem çdo kujt. Grindem me çdo kë edhe me vetveten.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

PËR NJË PIKË GJAKU TË MURRMË

Tashmë po më ngulfat kjo shtrezë. Kam mbetur në mes të rrugës dhe hijes si një lisi të vetmuar në shkretëtirë.

Vesa disi qenka ligështuar pak, për çdo fjalë të vogël, i del loti, sa shumë lot paska uji, sa pak ndjenja bari që fishket me të dalë rrezet e para të diellit, e tërë kjo po m'i përngjan hijes kur thyhet në pasqyrë.

Këtu dallohet fare mirë kah frynë erërat. Jugu me Veriun i kanë lënë peng fjalët, nuk bisedojnë për asgjë, heshtin, i ngjasojnë gurit.

Sa herë që e kafshojnë mollën e papjekur u mpihen dhëmbët, u kruhet truri i vogël, më përparësen e ditës japin disa sinjale jashtëtokësorëve, që është vështirë të dallohen se çfarë thonë në alfabetin e tyre.

Kjo dehje e trishtuar ngjyrë jargavani i përpinë stuhitë, mpihet uji loti i vesës, mpihet çdo gjë që ka strukturën e lëngtë

Në shkumën e ngjyrës së ujit , mbyten peshqit , fundosen të gjitha shpresat. Ne mbesim lakuriq në errësirë si lakuriqi i natës...

E kalojmë urën e fundit. atje përtej bregut na pret e papritura. Kokrrat e djersës së kripur, djegin tokën nën këmbët e thyera të ditës.

I lajmë sytë e mëngjesit me lotin e bretkosës, Lindja dhe Perëndimi si uri e çmendur gërmojnë tokën.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Për një pikë gjaku të murrmë, zhvishemi nga çdo ndjenjë njerëzore, na zverdhet fytyra, rriten mollëzat, ndërrojnë formën gjymtyrët , bëhen si kukëza të thyera në trupin anemik të natës.

Korbat fluturojnë, nuk dinë rrugën se kah do të shkojnë, çka i pret atje pas kthesës së parë, kurse kthesën e dytë e kanë gjuajtur pas shpine. Fluturimet nuk ndalën, me siguri diku atje të plepshitat pret e papritura, pret.

Një befasi e quajtur premtimi i rrejshëm, i quajtur larja e duarve.

Pika e zezë e gjakut ngjizet me ngjyrat e murrme të jargavanit, dita i dorëzohet erës dhe kalëron me retë e zeza, ne zbresim nga kujtimi dhe ëndërrojmë rrugën e gjatë të kujtesës, e rruga nuk gjendet askund, është zhdukur si kujtesa në pikat e murrme të gjakut...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

BËHET SHI FLAKE

Kanë nisur të ecin zogjtë . Nëpër rrugë qeska të papastra najloni. Copëra gazetash. Dikush i ka shkundur të gjitha shkronjat e plumbta. Kundërmimi i plumbtë na i ngacmon shqisat e të nuhaturit, qepenat herë hapen e herë mbyllen. Nën dritaret e qytetit kanë vdekur serenatat. Heshtja e llahtarshme si një zvarranik i plagosur zbret në vetëdijen e njerëzve...

Në pelegrinazhin e vdekjes vetëtimat shkrepin nëpër hapësirën e kullotur nga dreqërit me dhe pa bisht. Shkrepin e nuk ndalen shikimet as me i shpërla sytë e palara të ditës.

Zgjojen zjarret e nëndheshme, zgjohet kujtesa e afërt dhe ajo e largët .

Vijnë kalorësit e lashtësisë, rrëqethen retë, një gjëmë e panjohur bisedon me krifat e kuajve të plagosur. Heshtje. Gurëzohen lisat, vashat dalin nga fustanet ngjyrë hiri dhe e lusin hyjin që tu bëjë një vend në hinoren e kujtesës.

Baladat thua se po dalin nga myku. Takohen me legjendat, që sapo kanë nisur të qojnë kokën si bari i shkelur pas furtunës... Të çojnë kokën si një kërthi kur mundohet ta ndali vajin.

Një ditë , domosdo do të zbresim në fëmijërinë tonë, do të takohemi me degët e

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

nerenxës dhe me ngjyrat e luleve të mëllagës së kuqe.

Atje pas asaj lules , ju kujtohet se si e fshehëm fëmijërinë. Kafshuam të kaluarën dhe të ardhmen, kafshuam çdo rrënjë që e fshehtë dhembjen në thellësinë e tokës mëmë, kafshuam sepse nuk u mësuam kurrë të puthim, kafshuam sepse lejuam të na rrjepin buzët ardhacakët e çmendur.

Erdhën dhe na i vodhën ëndrrat, ose deshën t'i vjedhin, ne qëndronim pingul, si oxhaqet mbi çatitë e djegura.

Ky ishte një ogur i mirë. Asnjë mur në këmbë kurse oxhaqet thua ja shpojnë sytë e kaltër të qiellit . I kërcënohen zjarreve, ujit dhe njeriut.

Nuk u penduam që i harruam lodrat, do të kthehemi. Do të hymë sërish në lojën tonë mes dy zjarreve, akoma nuk i kemi përfunduar llogaritë me kollin e keq, do të ja djegim gjuhën zjarrit.

Ky makth i përgjumur, ka me mbetur vetëm një gjumë i së kaluarës, që nuk ka për tu zgjuar askurrë më.

Sot kuptuam se ku jemi . E dimë rrugën tonë, e zgjuam ditën nga jermi. Njëqind vite më parë në krakëllimën e korbit mbollëm një lule. Mbollëm një atdhe që para miliona vjetëve na premtoi Hyji.

Ajo tek sot na mbiu në kujtesë. Tani e dimë rrugën tonë. E dimë ku jemi, kah do të shkojmë të nesërmen.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

I kemi dekontaminuar erërat e sëmura.
Lëkura e djegur më nuk na e zë frymën. Ky zjarr i
madh që po digjet në qiell po shndërrohet në shi
flake. Në tastierat e makinës së shkrimit fshihet
pluhuri, me një të prekur të dorës dalin në dritë
germat.

Kalojmë matanë rrugës, ulemi në vendin tonë
të zakonshëm, pimë kafën e mëngjesit dhe
grimcojmë fara të pjekura, me shpresë se do të na
përmirësohet urinimi.

Ecim deri te lumi. Lumëbardhi është zgjuar,
nuk flenë as myshqet, janë zgjuar edhe milingonat,
lozin në vallen përfundimtare të ditës, lozin zogjtë
duke u larë në pluhurin e së kaluarës, duke u larë në
rrezet e para të ditës që lindi diku në malet e
krenarisë së Sharrit plak.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

QËLLIMI

Sa herë që zgjohet Uni i jonë ne e mohojmë ekzistencën e pluhurit, nuk bisedojmë me vetveten, për të mirën e aromës së lules, nuk bisedojmë as me fluturimin e korbit.

Duke i shkelur milingonat në pluhur flasim në veten e parë, e dyta dhe e treta nuk ekzistojnë në memorien tonë, jemi të papërmirësueshëm kur është në pyetje egoja e jonë .

Në ingranazhet e trurit bluajmë të sotmen, të nesërmen, ardhmërinë e luleve, për një fjalë goje e vrasim kujtesën.

Egoja e jonë zgjohet si lugat, kjo fantazmë që bredh me këmishën e bardhë, herë në rrugë e herë në ndërgjegjen tonë na bluan e na thekë si bukën bajate.

Rimë me fjalët kur hingëllon dita, dhe vdesim para se të kthehet mbrëmja. Në fytyrat tona të mavijosura, duken shenjat e furtunës, për një fjalë të parëndësishëm e djegim jorganin, i tejkalojmë erërat kur mbytet deti në gotë.

Për të mbërri në cak, për t'i prekur flokët e qëllimit tonë ,nuk zgjedhim mjete, i vetmi mjet është qëllimi djallëzor që fle me gjumin tonë, edhe kur nuk fle rri me ne, kur qëndron larg nesh, sërish na hynë nën lëkurë si zgjebja , na e kruan trurin, me gishtat e pista na e ngacmon ndërgjegjen e kotur...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Na prek në çdo kohë dhe vend. Nuk na lë të
qetë

As kur flemë e as kur jemi të zgjuar...

Kur na teket të përmirësohemi, zgjohet ajo e
keqja në ne, zgjohet gjarpri i zi që fle diku në cepat e
zemrave tona, ulet mbi një gur dhe i kreh flokët e
thinjura të së keqes.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SA PAK SHKUMË

Një hije e dyshimtë afër kambanës. Fryma e fort uturin nëpër xhamat e thyera të kujtesës. Në xhade zhurma e rrotave e prishi qetësinë e natës, kalërojnë kalorësit e zi, dhe i shkelin barojat që sapo kanë ngritur krye.

Një palë këpucë të reja i shkeli një automobil i vjetër , disa pika loti rrëshqitën në asfaltin e lagur nga shiu i mbrëmjes.

Dënesi korbi. Heshtja .Sërish një vaj i trishtueshëm shpërtheu ë gjoksin e vrarë të sterrës. Rra një heshtje tinëzare. Heshti edhe sterra, vetëm pendlat e korbit e rëndonin ajrin e brymtë të kësaj nate.

Mjegulla hyri në xhamat e syzave dhe depërtoi tej kujtesës. Një arkivol i blertë ka mbetur i vetmuar, disa duar të venitura i këpusin lulet e fundit të vjeshtës dhe e stolisin kornizën e zezë të kufomës së sterrës.

Një korb i vetmuar fluturonte pas një komete. Me dy krih të mëdha depërtonte tej brymës .Kometa vezulloi në hapësirë. Nata e zjarreve në lëndinën e lotit i ngroh eshtrat.

Ishte në çast i papërsëritshëm fluturimi i dykrenorit, disa çaste më vonë , korbat e mbuluan qiellin , hynë në gjumin e fanarit . Një heshtje e paparë derdhej nëpër dejtë e gjakut dhe e zgjoi vetëdijen e fjetur.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Lemeri në hapësirën e vrarë. Në një fushë korbash këlthitën çafkat. Kuku lele, dhe sërish heshtja, jo ajo heshtje që të vret por ajo tjetra që e zgjon legjendën nga gjumi.

Një tmerr i llahtarshëm, ai tmerr që hynë nëpër vrimën e gjilpërës dhe provokon kujtesën e qepur me perin e frikës... Provokon forcën e zërit në lëfytin e çezmës së vjetër.

Nata hyri në paradhomë. Çatia i hapi sytë si hapen portat kur i presim miqtë...

Kësaj radhe na erdhën dasmorët pa i ftuar. Secili kishte nga një qefin në trastë dhe dyfekun e babait me dy apo tri plumba, e kishin lidhur jetën për frerët e atdheut dhe zërin e ndërgjegjes.

Korbat ikën, siç ikën nata. Një diell e paparë deri më sot shkëlqeu në hapësirën e mjegullt. Tej e tej pluhurit shtrihej stina e lagur me gjak njeriu, me gjak lirie.

Disa çaste më vonë, dy pulëbardha fluturuan deri te fanari . Sa pak shkumë paska ky det , sa shumë ujë mbanë në kujtesë peshku që fluturon nëpër syprinën e brishtë të dallgëve.

Sa shumë dashuri për tokën e gjyshërve, në sqepat e dykrenorëve ngordhin çafkat e zeza... Kurse korbat me nga një gjeth të njom i kanë hipur dallgëve të mjegullave dhe kërkojnë një copë dhe ku akoma nuk ka shkelur këmba e njeriut...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

NESËR

Më duket se në atë dhomë të akullt paska mbetur dora ime e djathtë. Dikush e morri unazën e kujtesës dhe iku. Çdo gjë është duke ikur nga ajri i papastër. Ikin mushkonjat, mizat cece, ikën çdo gjallesë , që mund të lëviz, ikën edhe vetë jeta.

Këpucët m'i vodhën pa ecur as dy metra, nuk di ku i harrova hapat, ku shkuan ato dhe ku mbetën gishtat e mi të plasaritura, nga suferina ?!.

Vetë i provova këpucët në shitore, më pëlqyen shumë i bleva dhe i lash para derës , kur dola të nesërmen ta blej gazetën, këpucët e mia të reja kishin hyrë në këmbët e dikujt tjetër, kishin shkuar diku , as djalli se di se ku!.

Sot me siguri nuk kam mundësi t'i shfletoj gazetatat e verdha, s'kam se si të merrem me thashetheme, do të rri në shtëpi, më duhet të merrem me ditët që i lëmë pas shpine.

Hyra në dhomë, filloi të më zihet fryma. Këmbët ikën prej çorapëve të shqyera , iku dyshemeja si qilimi magjik nga 1001 netët e netëve të trilluara.

Kur i hapa dritaret vërejta se në rrugë i mungonte këmba e djathtë e tavolinës. Isha i uritur, në pantallonat e mia të vjetra mu derdh kafja e mëngjesit.

Ajo kafe farmak që më pëlqen më së shumti. Po, u derdh kafeja, nuk mund të hyjë më në

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

filxhanin e thyer. Ec e ktheje në vendin e vetë pikat e stërkalës kur i pështynë suferina.

Afër dritares e kishte lënë dikush taketuken si një relikte e kohës, nuk më hynë më në punë, qe dhjetë vite nuk e pi duhanin. As duhani nuk më pinë mua. Që të dy kemi rënë në ujdi mos ta prekim njeri tjetrin. As unë duhanin e as duhani mua dhe ajrin e pastër në paradhomën e memories.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

HESHTNI NËSE JU USHQEN HESHTJA

Kjo mace e zezë, për çdo ditë në kohë të caktuar ma prenë rrugën. Sot kafen e mëngjesit do t'ua qes mizave, le t'i lajnë krahët sa herë që fluturojnë nëpër dhomën time për të ikur diku ku mund të pushojnë, më bezdisin pa masë, andaj edhe i ndjek me fshesën e oborrit.

Ulem pranë pasqyrës dhe bisedojë me miqtë e mi që tani më nuk ekzistojnë, ose asnjëherë nuk kanë ekzistuar.

Ishim dikur dhe nuk jemi sot. Ne jemi sot për tu zhdukur nesër. Me një fjalë jemi hije e cila e grith ajrin e tymosur, dhe nuk jemi asgjë, përpos që kemi mbetur si një kujtesë e hidhur.

Zhdukemi në pafundësinë e kujtesës së të afërmeve dhe i përmendim kur jemi në fund të rrugës, të afërmit dhe atë që janë pak më të afërm.

Dita më hidhet përpara këmbëve si një iriq i cofur. Zmbrapsem dy hapa kah thembrat, e dëgjojë zërin tim të mekur që zbret nëpër damarët e fryra të këmbëve.

Eci përtej mundësisë sime. Nuk ndalem askund. As që mund të më ndali dikush. Kur lodhem i pushojë këto eshtra te çizma e parë.

Shuaj etjen. Dita i freskon flokët e saja të djersitura nën degët e manave të zeza.

I tërë trupi më dridhet si thupra e çeliktë. Më dridhet edhe dora. Asnjë gjymtyrë në trupin tim nuk është i çetë. Nuk marr frymë, por dridhem, ndjej

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

dridhjen e fijeve të flokëve që tani më janë thinjur nga frika.

Një korb gati treqind vjet nuk e ka ndalur fluturimin mbi këto fusha, fluturon e kërkon diçka ose dikë, megjithatë, që treqind vjet nuk ndalet ky fluturim nëpër këto net pa hënë!.

Dikush mi shkuli thonjtë nga gishtat e këmbës së djathtë. Nata heshti. Heshtën edhe njerëzit që më njohën.

Frika e tyre ishte më e tmerrshme se sa dhembja ime. Askush nuk tha asnjë fjalë, vetëm një heshtje e tunxhtë shkeli nëpër këtë sterrë mbi fluturimet e korbave. Një kryq përpëlitet, ndoshta nga xhelozia, ndoshta do të shndërrohet në gjeth në sqepin e skuqur të korbit?! Ndoshta?!

Në këso raste fjalët janë të tepërta, i përngjajnë dhëmbëve të kufomës , heshtin kur i shkulë dora e dheut, heshtin kur ua kafshon mishin kandra.

Ne jemi mësuar me heshtjen, sa herë që kam parë duke i shkukur thonjtë e dikujt, kam heshtur edhe unë, kështu siç heshtni edhe ju, kanë me heshtur edhe të tjerët pas jush.

Mos ja ngacmoni gjumin e gjumit. Më mirë heshtni, pasi që jeni mësuar me heshtë. Heshtni nëse ju ushqen heshtja... e sëmurë. Heshtni!

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SA E BUKUR ISHTE...

Atë ditë kur do të ecim vertikalisht , më së miri do ta kuptojmë ngjyrën e etjes. Atë ngjyrë e cila ngjizet me të gjitha ngjyrat e ylberit dhe formon fjalën. Fjala e cila tej e tej do ta shpojë hapësirën në syrin e gjelbër të sterrës .

Nesër na pretë një rrugë e gjatë, pa i mbathur këpucët e festës, ne nuk mund të ecim. Kuptoni njëherë e përgjithëson, nesër është e Diela e parë e vitit të brishtë, muajit kur u lindën peshqit dhe muajit kur ngordhën zvarranikët.

Fare mirë kemi mësuar se si shkelet prushi, ne në zhgjëndërr i kemi kërcyer të gjitha ato zjarre që i kemi ndezur vetë.

Ju kujtohet kur patëm fjetur nën hijet e dëllinjave. Ne çdo herë kemi mbledhur dëllinja për ta shëruar kollën e keqe.

Atë ditë na i dogjën fushat e fierit. Edhe në atë skamje ne ishim shumë të kamur. Kishim çdo gjë për nevojat tona ditore, kryesore nuk na mundonte uria. Merrnim frymë ajrin e pastër të mëngjesit, dhe këndonim tok me zogjtë.

Nuk na vuri veshin askush, ishim të padukshëm, mund të depërtonim në gjakun e ditës, të pimë ujë, ku të na dojë qejfi.

Sa e bukur ishte atë ditë dita, kur e thanim ajrin e mëngjesit në kreshtat e këndesit të fshatit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

DORA

Më duket se dje i humba fjalët në fushën e mëllenjave, humba qenien time, asnjë pikë uji nuk mbeti në kujtesën e vrarë të kohës.

Ishte dita e dytë e pranverës, kjo fushë ku rriten zogjtë paske mbetur e vetmuar. Nuk ka njerëz por ama as nuk ka dhembje, disi duket e zbrazët si zbrazëtia e një kungulli të kalbur, zukat nga një dhembje që akoma nuk ja dinë emrin mjekët, por vetëm zukat e zukat...

Ti nuk erdhe kur të ftuan lulet, mendove se dita i ka më shumë orë se nata, humbe në sterrën e kujtesës duke ikur nga arsyeja, nga vetvetja, dhe kurrë nuk kuptove se s'mund të ikësh askund.

Ku mund të ikësh, nuk ka vend ku mund t'i fshehësh këmbët që kundërmojnë erë terpine...

I ftuam dasmorët të mbjellin nga një fjalë në degët e mollëve. Erdhën dhe mbollën dhembjen në qeshjen tënde.

Deshën të na e marrin nusen. Fjalët ishin të tepërta. Folën me hijen që fshihej pas gardhit të djegur, në dorë i valonte një copë arne. Arna ishte e bardhë, si dhembja. Dita u dorëzua .

Të gjithë i quan duart nga frika, askush nuk e kërkoi këtë ngritje duarsh, por i ngritën , në shenjë frike apo guximi.

Një kohë të gjatë duart e preknin qiellin, dridheshin nga lodhja, por askush nuk kishte guxim

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

t'i lëshoj poshtë zbritëm të gjithë deri te gjunjëzimi i përbuzjes.

Askush nuk pat forcë të matet me tmerrin, e as me egon që paraqitet si një hije e turbullt në qenien tonë.

Nuk duhet të jemi aq të mençur, shumë pak nevojë ka kjo tokë për pastërti. Shumë pakë. Vetëm t'i zhdukim qeskat e najlonit, për të ia kthyer qeshjen rrugëve, njerëzve, vitrinave dhe të atyre ndërtesave me drita të kuqe. Shumë pak ka nevojë kjo tokë që vuan nga papastërtia, dreqi e ngrëntë shumë pak nevojë.

Këto pak fjalë nëse mbinë në hingëllimën e kuajve, s'duhet të jemi të kënaqur, koha është të ecim përtej fjalëve, përtej mundësisë së tejdukshmërisë.

Bari që nuk guxon ta çojë kokën e shkelë çdo këmbë njeriu, e urinojnë fëmijët, nuk është më shpirti i gjelbërimit por vdekja e tij.

Ne kemi ende punë, asgjë nuk kemi përfunduar as filluar në vetveten tonë.

Të ecim përtej fjalës, nuk mund t'i gjejmë bashkëtingëlloret dhe të bashkohemi si dikur, ashti siç na bashkoi frika, ashti siç na bashkoi skamje dhe armiku.

Apo duhet të presim edhe njëherë të na sulmojë armiku, frika dhe skamja, pastaj të bashkohemi. Jo, jo dhe jo,

Nuk duhet të rrimë kështu të ndarë e të copëtuar, s'duhet të presim atë pykë të zezë të

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

zilisë që të ngulet në trurin e kombit si murtaja e zezë. Çdo gisht që i mungon dorës, dora më nuk është dorë, ajo dorë është e gjymtuar, për jetë e mot dhe duhet të ja ndërrojmë vendin.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KUR BINTE SHI

Një kalë i zi i kishte hipur natës. Kalëronte lotin, yjet.

Çmendurisht kalëronte gjunjëzimin e hënës. Miku im hante akullore dhe pinte kafe farmak.

Mbi një cung të djegur në shuplakat e hapësirës këndesi parashikonte fatin e yjeve, deri sa yjet pikonin si farat e bostanit të pjekur në lëndinë.

Këto marifete i kishte mësuar duke bisedua me pulat e ngordhura, kishte mësuar edhe nga një jvegje se si zihet fasulja e vjetër.

Im atë fasulen e ziente vetëm në prush të bollshëm sepse thoshte ndjesë pastë shpirti i tij, fasulja kërkon zjarrin e qetë të ngadalshëm, e jo si armiku, atij duhet dhënë atë zjarr të madh që ja djeg fisin dhe farën.

Miku im ëndërronte se është djalë mbreti, mbante një kapelë të shqyer, e herë, herë prej tij frikoheshin korbat, i kishte shumë bezdi glaset, vajtonte kur ja mbushnin kapelën me glasa çafkat te plepa të bardha.

Kur binte shi, pështillte kokën me një qeskë najloni, ose e fuste pjesën tullace në një trastë me lesh të dhirtë dhe e këndonte këngën e ti të preferuar “ Unë i mjeri fukaraja”

Kaluan disa vite bajagi të zorshme, as Pranvera e as Vera nuk patën shi.

Shiu kishte harruar rrugën për në qytetin tonë, na kishin harruar edhe pushtetarët, vinin rrallë herë

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

te ne, vetëm në kohën e vjelave dukeshin, nëpër kafenetë e errëta, dhe nëpër ato shtëpia me drita shumëngjyrëshe.

Edhe bretkosave u mungonte shiu, ajri i pastër me shije ozoni, u mungonte vetëbesimi i luleve.

Njerëzit filluan të harrojnë njëri tjetrin, kur nuk ka shi dobësohet edhe kujtesa, çdo gjë e merr teposhtën .

Nuk më besohet se atë ditë nuk do të bie shi, ishte një mot i lig , pranvera e varfër na e zinte frymën. Im at e kishte pensionin e vogël, aq të vogël sa që nuk mund të mbushte një trastë të vogël me molla të shëndosha .

Të vetmit ishin ata, xehetarët dhe fëmijët e xehetarëve që i paguanin tatimet komunale, sepse kishin frikë, nëse grumbullohen borxhet, vaj halli për ta.

Sa ora vinin pushtetarët , si të çmendur trokitnin nëpër dyer, konfiskonin të gjitha ato gjëra që mund të konfiskohen.

E di fare mirë kur erdhën te fqinji im, ja konfiskuan pulat në kotec, thonjtë e gishtave të këmbës që i kishte lënë nën çatinë gati të rrënuar.

Aty i linte edhe çorapet e palara, sepse thoshte, vinë zogjtë dhe ushqehen me djersën e këmbëve. Asnjë zog këtu nuk e ndal fluturimin , sepse në atë fluturim e bartin acarin e dimrit në sqepat e tyre të shtrembëruar.

Vinin edhe plakat e liga i lidhnin me flokët e shprishura të erës thonjtë e prerë të njerëzve për

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

magjitë që u duheshin kur kishin nevojë me e thirr
shiun, ose me i përzënë dreqërit që kishin zakon të
flenë nën çatitë e shtëpive tona të leckosura.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

DITËLINDJA

Një qen i bardhë kuis në natën sterrë, yjtë derdhen si qershitë e pjekura në përparësen e shqyer të ditës.

Një nënë e mbanë në gji një kërthi, lumi qan, lotët i shkojnë rrëke, degët e thyera të shelgjeve i prekin plagët e tokës që ende rënkon nga dhembjet e së kaluarës.

Nën këmbët e urës, është shtrirë ëndrra e ujit dhe i përgjon myshqet kah lozin me djersën e bregut të djathtë të lumit që nuk e ka gjetur rrugën për në zhgjendrrën e ditës.

Ju mos mendoni se jeni të shenjtë, shumë herë djalli dhe dreqërit e llojlojshëm kanë hyrë dhe i përziejnë rropullitë në stomakun e juaj që vuan nga ulçera. Vuan edhe kjo ditë, nga problemet e përditshme të frymëmarrjes. Vuajmë ne të gjithë nga pak, nga disa sëmundje të panjohura por fshihemi pas gjumit tonë dhe nuk i tregojmë askujt për vuajtjen e barit nën këmbët e thyera të urës.

Harrova t' ju tregojë, ne të gjithë jemi fajtor kur e kafshojmë mollën e kalbur. Fshehim fajin ashtu siç fshihemi vetë në kujtesën tonë

Tok me mollën e kafshojmë edhe krimbin që fle në ndërgjegjen , e kafshojmë por jo sa duhet.

Është një kafshim i butë, mes kafshimit dhe puthjes së kafshuar.

Mes puthjes së njeriut dhe atë të gjarprit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kafshojmë jo si i urituri kafshatën e tharë në diell, por si një person i ngimë, i kamur me të gjitha llojet e ushqimeve.

Jemi siç thash mes kafshimit dhe puthjes së kafshimit, e prekim me dorë por edhe e ledhatojmë me sy.

Ç'po ndodh kështu me ne?

Kafshimi dhe dora që nuk di të ledhatojë zogun e plagosur nga vetëtimat , kur më së paku mendonim se në qiell ka vetëtima.

Dita me diell, kurse vetëtimat hingëllojnë në qiell.

Hingëllojnë edhe njerëzit kur era i hap ato plagë që i kemi fshehur edhe prej vetvetes.

Nuk mund të mos jemi fajtor. fshehim fajin, ai na rri mbi kokë, ose hynë në ndërgjegjen tonë dhe na i gërryen ndjenjat,nëse i kemi, ose ne e gërryejmë vetveten tonë si dallgët e turbullta të ujit kur vërshon teposhtë përroit.

Kontrolloni mirë xhepat. Ende s'i keni gjuajtur letrat e dashurisë. Përse jeni të vetmuar?

Bisedoni me vetëdijen e hutuar, ajo asgjë nuk ju tregon. Pse të ju tregoj kur ju e dini më së miri kur e kafshuat mollën e kalbur të ndërgjegjes.

Bisedoni sa të doni. Për çdo ditë në jetë ka biseda të tilla dhe të kota, më të kota se kotësia e juaj e marrosur.

Një lehje në këtë natë. Një qen i zi, mund të jetë edhe i bardhë ose i larmë, kryesore është qeni që nuk pushon së lehuri.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ai i leh, lehjes së vetë. Leh sepse nuk e dëgjon zërin e vetëdijes.

Çfarë rëndësie kanë ngjyrat? Kjo natë e verbët i mbyti dëshmitarët, andaj edhe thonë se nata nuk ka dëshmitarë.

Sa pak më duhet sonte dëshmia, sa shumë pak kam nevojë për këmbët e thyera të urës...

Ah , miqtë e mi, ne të gjithë në vetëdijen tonë i duam urat dhe lumenjtë.

I duam pse përherë në ato këmbë të drunjta urinojnë qentë endacak. Endacakët. I duam se nën ato harqe arkaike e festuam ditëlindjen e vjedhur të kujtesës.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KUJTESA

Kur sytë tanë hynë në gjëmë dhe dalin nga gjëma e vetëtimës, ne zbresim nga vetëdija e jonë dhe hymë në botën e ëndrrave.

Hymë dhe dalim ashti siç patëm hyrë dhe dalë nga baladat. I prekëm kujtimet e barit dhe sërish e pamë fluturimin e korbave . Dolëm nga gjumi më esëll se që patëm hyrë.

Ishte dita e katërt e krijimit të botës.

Botë se jo mahi, në çdo hap të del përpara një kasap, një bishë që nuk lë të të rritet koka. Kur bie shi, ne fshihemi pas hithrave , ashtu ulur i kryejmë nevojat fiziologjike. Mbi kokën tonë leh qielli i tërbuar.

I mbylлим veshtë me dyllë, imitojmë lashtësinë, hymë dhe dalim nga vetvetja pa trokitur në dyert e dallgëve dhe të ndërgjegjes.

Më besoni, nuk na pengon vetvetja as kënga e këndesit kure zgjon mëngjesin e dehur.

Asgjë më nuk më pengon që hynë dhe del nga kjo vrimë e vockël e pluhurit.

Sot ka filluar të rriten gjymtyrët e mikut tim. Këmbët i zvogëlohen kurse kokën nuk ia zënë muret e ngushta të kësaj dhome.

I ndezëm pishtarët. Dëshëm ta ndriçojmë sterrën. Dikush i theu lisat, i ndau në dy apo më shumë pjesë siç ndahen copërat e mishit, pastaj i gjuajti qenve të tërbuar, ua ndali hovin.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Atë ditë nuk u sulmuan njerëzit. Ishte dita e parë që u ndalën kafshimet.

Ajri i përjargur i mëngjesit dukej më mikpritës, nuk na i ngacmonte shqisat e të nuhaturit. Frymëmarrjen e kishim më të ngadalshëm, herë -herë tepër normale.

Shumë pak kohë na u dashtë që ta dallojmë rritjen e rrapit.

Në sqepat e zogjve malet lëshuan rrënjë .

Dita hyri dhe doli nga lëvozhga e arrës, si në baladat e vjetra u ringjallë dheu.

Bari qeshi me një qeshje të brishtë. Kaiket deshën ta përmbysin bjeshkën e dallgëve dhe e përmbysën edhe detin.

Dita nuk iu trembe të papriturës, mëngjesi kryengritës i lau sytë në burimet e kthjellëta në Sytë të Malit.

Ishte rruga e gjatë deri te ëndrra, më e gjatë se sa që mendonim ne, besuam dhe ecëm për të mbërri deri këtu ku jemi sot, për të mbërri deri atje ku synuam dje, ku na presin ato pak gjethe molle që nuk janë fishkur ende në kujtesën tonë të dhimbshme .

Nesër domosdo duhet të shkojmë deri te ai varr kafkash, të gjunjëzohemi në shenjë respekti, jo t'i vajtojmë por t'i lajmë sytë me flokët e së kaluarës, dhe të dhembjes sa përbuzëse po aq edhe krenare.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

FLUTURIMET E KORBAVE

Qytetin nuk merr frymë. Gazetat nëpër rrugë si çafkat e zeza. Çdo gjë ma qon neverinë, më kujtohen korbat e zinj kur fluturonin nëpër qiellin e vrarë të qytetit tim. Fluturimi i tillë e prishte edhe motin, kështu thonë pleqtë.

Ky ajër i papastër, më rri mbi kokë si kapela e ime e mërzitshme, si këmisha që thahej mbi thera të kujtesës kur ishim në fshat, që tani më nuk ekziston. Fshati im është zhdukur, si flokët e nënës sime kur i shkuli era.

Ai vend më nuk gjendet as në hartën e fjalëve, kemi mbetur më të zbrazët për një krua, më të etur për një gllënjë ujë që kullonte me shekuj nëpër damarët e stërlashtë të lisave.

Nëpër çdo qoshe, korba të bardha dhe korba gjysmë të zinj. Të zinj si sterra e pistë e natës vrastare, nuk këndojnë më gjelat, pulat e ngordhura ua ofruam falangave të zeza. Këta njerëz dolën si minjtë e gjirizeve dhe vërshuan kalldrëmeve me pelerinat e zeza na e nxinë jetën edhe ashtu të nxirë. Na nxinë kujtesën, nuk dimë ë se çka është mirë e çka nuk është si duhet, kemi humbur busullën në dallgët e detit që kurrë s'i pamë.

Disa lloje sëmundjesh na sollën në qytetin që vuante nga vetmia. Askush, askënd nuk e përshëndet. Heshtin lisat, asnjë zë nuk lëshon trishtimi i ajrit të tendosur, asnjë krakëllimë korbash, vetëm lehja e qiellit vjen si një uturimë

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Nga lagjet e poshtme të qytetit.

Leckat dhe mbeturinat e tjera thua se janë të një mendimi, për çdo fjalë goje kacafyten me suferinën .

Mirë është që këta njerëz janë të tillë. Nuk flasin njeri me tjetrin. Në çdonjëri shohin armikun potencial.

Kjo na duhet, belbëzonin armiqtë tanë, kështu të përçarë, më lehtë copëtohen, Më lehtë i pjekim korbat kur nuk fluturojnë Më lehtë ua shtimë ujin ndër këmbë... më lehtë. Më lehtë.

Nuk ka më përshëndetje, fluturimet e korbave, glasat na përvëlojnë si zjarri i zi i Ferrit, nuk kemi kah të ja mbajmë, ku të mbështetemi.

Asnjë kërrabë nuk gjendet mes vjetërsirave të qytetit muze. I dogjëm lisat me duart tona, ja premë rrjedhën ujit, çdo gjëje ja ndërruam formën dhe shijen.

Kanë vdekur duart e çative, vetëm nga ollukët e drunjtë zbret ngrohtësia e shiut pranveror, gjëmat e vetëtimave dëgjohen thellë në parzmën e tokës. Lehjet e pandërprera të yjeve shkelin nëpër fytyrën e djegur të luadheve të pakositura. Gjelbërimi i barit ka humbur njomësinë, dita në metastazë i përjeton shtërzimet e një gruaje që lindi një fëmijë të vdekur, lumi ka filluar të shteret , vetëm zëri i shurdhët i myezinit derdhet rrugicave të dhunuara të qytetit, ku përplasen shikimet e të huajve me ato të vendasve.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kur dalin në rrugë pastruesit, portat hapen si
çdo ditë,
kanatat e thyera të dritareve i ruajnë kujtimet e
qepenave, bozaxhiu lëshohet teposhtë mëhallës me
një bucele dhe shet aromën e dheut blerësve
potencial.

Sa shpesh këtu ndërrohen gjërat. Dikush zbret
e dikush ngjitet në qiell, herë shi i zi e herë breshër i
kristaltë, paradite zgërdhiet qielli, kurse pas dite,
stërkalat e shiut monoton me qetësi zbresin nga
ollukët e çative.

Dita këtu nuk zgjatë sa nata, kur zbret errësira
ajri i tendosur na i prek shqisat e të nuhaturi, gjellët
orientale zihen në mënyrë shqiptare dhe po ashtu
hahet në të njëjtën mënyrë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KUR QAJNË GRATË

Kur qajnë gratë, qan era, shqyen muret, zogjtë
ikin nga çatitë, vashat përgatiten t'i përkundin
djepat. Çdo gjë ndryshon, asgjë më nuk e ka formën
e mëparshme, ndryshojnë sendet sa çelë e mbyllë
sytë, këtu çmendurisht ndryshon forma e përsosur
e ndryshimit.

Portat hapen krah më krah. Hynë dhe dalin lloj,
lloj njerëzish. Njerëz me fytyrë dhe ata pa fije
yndyre.

Disa sosh kanë brengë në shpirt, e disa të tjerë
hynë dhe dalin si fantazma, nuk i zë vendi vend.
Ndërgjegjja e bënë punën e vetë, ëndrrat përzihen
me realitetin dhe qeshin pranë pasqyrës konkave.

Diçka u pengon. Posa ulen mbi një postiqe
enkas për mysafir dhe papritur qohen thua se i
përvëloi dikush me fjalë, kurse fjalëve nuk u vënë
veshin.

Thyhen xhamat e qytetit, errësohen shpirtrat
dhe papandehur zhduken në grimcat e pluhurit.

Bie shi, jo ai i zakonshëm, shiu me furtunë,
suferinë që i shkul nga rrënja çatitë, lisat, malet.
Shiu u zi, mbyten kaiket e thyera në syrin e dallgës
së çmendur.

Nuk ndalem krakëllimat e korbave, një
kërrabë e ka humbur atdheun, nuk di më në dorë të
kujt i harroi dizgjinët stuhia. Heshtin retë. Asnjë
krakëllimë korbi, asnjë zë i erës nuk kolovitet nëpër
xhepat e pritjes..

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ne zbresim nga vetëdija e jonë. rrimë përballë kujtesës dhe i shkulim flokët e verdha të erës.

Bisedojmë me fantazma, ulemi këmbëkryq në xhadenë e pluhurosur dhe këpusim lidhëset e këpucëve.

I këpusim degët e akacies, bëjmë fshesë, i pastrojmë çizmet e pluhurosura . Ditët ecin para nesh, ne ecim pas ditëve, dukemi si bishti i ditës, nuk jemi asgjë, nuk mund të marrim frymë, s'na duket më hija, është zhdukur edhe ajo, na dridhen pulpat e këmbëve, vendnumërojmë dhe qeshim me vetveten dhe vertikalen e erës,kurse dita ec me këmbët e saja të shëndosha, ose të thyera Tani më asgjë nuk dihet, vetë kollitja e gurëve të murrmë ëndërron stinën duke vdekur në krahët e korbave që kërkojnë tokën e humbur në kujtesën e njeriut...

Kur qajnë gratë, qanë edhe qielli. Shqyhen portat e vjetra në pasqyrat e qytetit.

Ndizen flakë vetëtimat. Korbat fluturojnë përtej diellit, hapësirës iu skuqet fytyra. Lisat përkulen. Bie shi. Shiu në lot.

Loti në ngjyrën e ylberit. Një spektakël i paparë. Bubullimat zgjohen nga gjumi, nuk fle as deti, askush nuk fle, e tërë bota ka hyrë në sytë e grave, e gratë qajnë, qanë edhe qielli.

Deti i tërbuar, dallgët, qajnë varkat, askush nuk është në gjendje t'i fshij lotët.

Qajnë lotët në lotin e grave. Në lotin e vetëtimave. Qajnë nuset krushqit e gurëzuar, qajnë dhe njëkohësisht dënesin malet.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

HAPI I PARË

Pas hapit të parë vazhdon ecja, pastaj vjen hapi i dytë, i tretë dhe më nuk ka ndalje. Aq thellë futesh në vetvete sa që i mbytë egon tënde, mbetesh vetëm një ecje e çmendur që nuk ka të ndalur. Një ecje me dizgjin të këputur, e pandalshme

Më kujtohen hapat e para. Ngërçi, djersitja, ecja deri te e zeza, deri te ajo pikë ku të ngrihet truri, mpikset gjaku, i ndjen dhembjet e ecjesh por sërish ec, duhet të ndalem i thuash vetvetes, nuk mundesh, frymëmarrje të ngreh për dore, të qon deri në Ferr.

Këto të mbathura, kjo festë, dorezat... Ishte hera e parë kur u takova me festën e natës së trishtuar. Takimi i paparashikuar. Një natë me hënë ose patë. Më tej dëgjohet sërish krakëllima dhe heshtje. Në një varr të hapur vdes vari i ri, lulet vdes edhe plepi që me qindra vjet ëndërroi vertikalisht. Pa u përkulur askurrë.

Këpucët e reja m'i vrisnin këmbët. Ose këmbët e mi a m'i vrasin këpucët. S'mund të ecja. Më zihej fryma, e frymëmarrja si daullja dëgjohej në krakarorin tim të plasaritur.

Dikush më kishte kapur për dore dhe më çonte kah e panjohura. Nuk ishte me mua uni im, as hija ime, dikush tjetër hyri në mua dhe më jepte urdhra ec andej e kthehu kah fryma e shiut, kthehu kah vetvetja.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ec, pse u ndale? Ti e bëre hapin e parë, ato ishin çaste vendimtare në jetën tënde, nëse mund ta quash jetë këtë pisllek ku hyre dhe kurrë më nuk mund të dalësh nga përbuzja e tij.

Nga kjo udhë s'mund të kthehesh. Hyre dhe mbete në të. Shikoi këpucët e tua që kanë mbetur pas teje se si qeshin me ty dhe atë djall që e pranove në shpirtin tënd të përdhosur.

Ju jeni ngjizur me erën, tani më jeni personi pa personalitet, nuk keni as emër, mbiemri i juaj mund të quhet e kaluara e dyshimtë.

Ç'po ndodh kështu me ty? Nuk i përngjan vetvetes të janë përzier ndjenjat, ose ti kurrë nuk ke pas ndjenja. Ditën që hyre në valle me djallin mbolle hudson dhe kurrë më nuk ka me tu larguar kundërmimi.

Ti kundërmon si dhjami i prishur. Ndjenjat e tua kanë dalë nga frymëmarrja e jote. Ti më nuk je ti. Dikush tjetër hyri në ty...

Kjo lojë e padrejtë, ende është duke lozur një lojë tjetër, deri sa hapi yt i pasigurt fshihet pas teje .

Kurse ti prej njerëzve, ikje pas ikjeve, ikjet dhe ndjekjet nuk kanë të ndalur.

Një herë ndoshta do të takohemi, atje ku më së paku ti mendon se do të puqen rrugët tona, por nuk do të jemi në binar të njëjtë. Ne do shkojnë në drejtime të kundërta, ti në Lindje kurse unë në perëndim.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

FRYMËMARRJA E DITËS

Ky gjysmë hark, kjo pamje hënore zbret
furishëm, kridhet në thellësinë e kaltërsisë deri sa e
përjeton etjen e pikave të kristalta të shiut.

Korbat mbesin disa vite pas fluturimit të
dykrenorëve, jo që mbesin por as që mund të
afrohen deri te pasqyrat e reve, korbat as që kanë
një emër tjetër, para erërave janë quajtur korba po
ashtu quhen edhe sot korbat mbesin përherë korba
të bardhe dhe të zeza, korbat që sjellin fatin e mirë
në tokën e premtuar dhe ato ndjallkeqe..

Diku në sfondin e qiellit katran, fluturimi i
pararë i reve, kridhen mjegullat, ikin duku larg
vetëtima dhe sërish kthehen kur vdesin zogjtë e
verbët.

Vetëtimat shkrepin zjarr, qielli skuqet nën
saçin e diellit që përvëlon rërën, afër luadheve
kërcejnë qengjat, vallja e barit luan sipas taktit të
ajrit që dridhet nën thundrat e ditës.

Nëpër rrugën e vetëtimave retë nuk e ndalën
trokun,

Kalojnë këndeje si kuajt e harlisur, turfullojnë nën
hundë, sterrët edhe më shumë qielli i ngrysur.

Po vijnë shirat, retë me shtamba në duar
presin ta zbrazin mllefin mbi sipërfaqen e tymosur
të tokës, një lloj avulli të nxehtë na i prek flokët me
gishtin tregues, suferina zgjohet nga një letargji dhe
kërthndezet deri sa ua prish gjumin e reve.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Hijet takohen me rrënjët e lisave dhe bisedojnë për të nesërmen, një pelerinë e zezë doli nga korniza dhe si zogjtë e ujit i hapi krahët, ishte gati të kridhej, lartë kah qielli i kaltër ose drejtë thellësisë së tokës mëmë.

Një kërthi ulur mbi një cung me gishtat e shpeshta të dendësisë së ajrit i krihte ato pak flokë që i kishin dalë në kokën e vogël të rrapit.

Deshën të zbresin shirat me përsosmërinë e pikave të djersës, qielli përjetojë shtërzimin e fundit, nuk lindi asnjë pikë loti, askush nuk trokëlliu në xhamet e djersitur të shpirtit.

Nuk u dëgjuan as kërcitjet e hapjes së portave, askush nuk hyri as nuk doli nga balada. Legjenda e qoi kokën lartë mbi re dhe qeshi, me një qeshje fëmijërore.

Ajo kërkonte diçka të mistershme në pluhurin e kohës, kërkonte të pamundurën në ngjyrën e hirtë të reve, e shi nuk bie, dëgjohej shtërzimet e qiellit, dëgjohej gjëma e tmerrshme e tokës, sërish ngre kokë suferina në qeshjen e acartë të lotit.

Një shpatë e ngulur në shkëmb një gur graniti, një këllëf prej lëkurës së ditës, fluturimi i kredharakëve i korbit i jepte një hijeshi shkëlqimit të diellit, qeshjet e mistershme e qiellit për një çast ia ndalën frymëmarrjen e ditës.

Dolëm t'i presim miqtë. Filloi të bjerë një shi bereqetshëm, i imtë pikat e kristalta na i freskuan ndjenjat e topitura, ai shi i vjeshtak që më së miri e di se si ëndërrohet gjelbërimi i barit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ky shi i vjeshtës po m'i përngjan lotit të nuses
kur e përcjellin me araba për në shtëpinë e
dhëndrit.

Me një sy qan kurse me tjetrën qesh ose
këndon, ky shi i imtë, kjo lojë e mahnitshme e
pikave në xhamat e dritares, hyri si nëpër balada në
parzmën e etur të tokës gratçore .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ARKIVOLI

Një ëndërr e harruar fle e mbështjellë me leckat e kujtesës. Flenë lisat me pyka të ngulura në shtatin e furtunës. Fle flutura nën flakën e përsququr të kujtesës

Fle vet ekzistenca .

Kartolina e vjetër e ushtarit rri në murin përballë kornizës e cila nuk pajtohet me kohën. Dita e ngrysur i shëron dhembjet e lehonës së dhunuar.

Plepat luhaten si ëndrra kur përmyten varkat e përgjumura në kujtesën e stërkalës që qohet peshë pa uturimës së furtunës në lotin e nuses.

Një arkivol si vegim qëndron në krye të dhomës.

Loti në fotografi dhe dhembja e nënës janë ulur afër tavolinës dhe i shtrëngojnë dhëmballët e dhembjes.

Mëngjesi, askush asgjë nuk ka shti në gojë. Çaji me disa thela limoni qeshin me bludën që i ka thartuar buzët.

Nëna dhe heshtja rrinë përballë njëra tjetrës që të dyja fshehin një shami të qëndisur me dhembje.

Një pikë loti në dysHEME, ringjallen kujtimet.

Diçka lëviz në arkivolin e gozhduar.

Një fije e flokëve ka depërtuar përtej plasave ngjyrë arre të arkivolit. Fije të këputura si krifat e dhunuara të ditës

Dridhet e përdridhet një korb i vvarë me urrejtjen e një populli, ndaj një populli tjetër aq të pafajshëm sa që meriton t'i ngrihet një përmendore

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

durimi, e jo vrasjen e fëmijëve të tij. Njeriu nuk i dhunon shelgjishtet. Njeriu nuk dhunon...nëse është njeri

Dridhet ajo fije floku , thua se ka diçka me na tregua. Pranë kamionit të rënd muri i turpit, një regjimi vrasarë, një arkivol me ngjyrë të hirtë

Dolëm në rrugë, lotojnë edhe kalldrëmet, nga çatitë e vjetra, pikojnë myshqet.

Më lehtë e kemi të ecim këndeje kah ana e majtë e rrugës. Të ecim pas ujit. Ndoshta i pastron të bëmat e kriminelëve.

Ecim, trupi nuk na i mbanë këmbët, jemi rënduar për së tepërmi në peshë.

Kjo peshë, nuk është nga ushqimi, diçka përzihet me dhembjen. Çdo gjymtyrë thyhet si gota e kristaltë.

Ecim pas vijës së hollë të ujit.

Hapi i dehur i ditës hynë në lagjen e poshtme, këtu muret janë të ngjyrosur me një ngjyrë dheu.

Kjo pamje e zezë ma përkujton ardhjen e arkivolit.

Dy ushtarak dhe një oficer i rangut të ultë përshëndesin me një gjuhë që u shtrembërohen nofullat.

Nuk kuptuam se çka na thanë, arkivoli i gozhduar dhe një kurorë me lotin e shokëve.

Kurora qanë, disa pika loti u derdhën në gjethet e fishkura të dafinës, deshën të na tregojnë të vërtetën. Heshtën.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ushtaraku trupvogël u zbeh, i dridheshin buzët, desh shkrehu në vajë, e ndali veten, më duket se dallova një lloj frike të përzier me fshehjen e ndërgjegjes. Oficeri i rangut të ultë dhe shenjë me kokë. Tri hije të pista me uniformë ngjyrë hiri dolën pa u përshëndetur...

Një nënë e madhe, më e madhe se dhembja dha shenjë me kokë burrave, që t'i përcjellin hijet e zeza deri në fund të lagjes.

- Përcillni, këto hije, janë mysafir të bukës tonë, edhe përtej lagjes deri sa të dalin në udhën e besës këta të pabesë./

Mallkoi ashtu siç mund të mallkoi vetëm një nënë. Mos mu kthefshi kurrë më. Çatia ndjeu një lehtësim kur ikën hijet e zeza me uniformë të hirtë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

VEZËT

Kur zbehen imazhet e dyshimta, dëgjohet
uturimë në shqisat e të nuhaturit. Krokëritjet e
korbave nuk kanë të ndalur.

Në imagjinatën e stinës zogjtë e plagosur i
lajnë sqepat, dyluftimi ishte i gjatë me furtunën, më
i gjatë se sa që menduam ne.

Hymë dhe mbetëm në lojë. Daullja nuk ka të
pushuar. I afrohemi barnatores, blejmë dërrasa për
ndërtimin e çatisë së rrënuar nga era dhe dënesim ,
dënes edhe lumi, era i fshinë lotët e lisit qajnë edhe
drurët

Pastaj ecim vertikalisht, na ka mësuar rrapi të
mos përkulemi se në të kundërtën na thyhet kurri.

Kur na prekin në sedër blejmë sulfate me
ngjyrë sulfuri. Dhembja e kokës vazhdon si
zakonisht. Treni i ditës sot nuk erdhi. Kishin
ndryshuar itineraret e fluturimeve, asnjë zog nuk u
ndalë në çatinë e thyer të memories.

Dikush në perëndim e kishte ndalë
fishkëllimën, dhe i kishte pështy binarët, ato ikën në
disa drejtime. Herë kah Veriu e Jugu e herë
askurrkund.

Ndalen, vëzhgojnë rrotat se si shtrembërohen
kur ngrohet hekuri i ndryshkur, befasisht fillon të
shkrihet metali i murrmë, mbushen shtambat me
gjëmën e tokës, mbushen përroskat e zbrazura me
lotin e shiut.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Treni nuk ndalet në stacion. As që kaloi këndeje ,
qe njëqind vjet s’e kemi dëgjuar fishkëllimën e
shelgjeve në këto anë.

Këndeje kalojnë vetëm qeret me buaj të bardhë
ose lopë të zeza, nëse nuk janë të bardhë ose të
zeza na i ngjyrosim me spektrin e ngjyrave të
ylberit.

Nuk na pëlqen të jenë ndryshe,ne jemi pak të
çuditshëm , ngjyrosim edhe barin, na pengojnë
vetëtimat kure kanë ngjyrën e përflakur, atë
ngrohje të zjarrit qiellore.

Jemi mësuar me ato dy ngjyra, që nga lashtësia
na ka mbetur t’i ngjyrosim vezët, ato të bardhe me
ngjyrë të zezë dhe ato verdha me ngjyrë të bardhë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

GJËMA

Ecim. Ecën edhe udha, lisat, një parandjenjë zgjatët para meje si tërkuzë samari. Freskia buron nga pikat e shiut dhe derdhet me shtamba në fletoren time të punës.

M'i shlyen të gjitha kujtimet e mira dhe ato jo të mira.

Nuk dua të them kujtimet e këqija, asgjë e keqe nuk ka ndodhur me taketuken. Atë ditë e thyen evgjitët kur u dehën lumenjtë. I thyen edhe yjtë e kristaltë e lëre më taketuket

Uji i turbullt doli nga shtrati, dolën edhe gjësendet e tjera. Një palë sandale kishin ikur nga këmbët e dikujt dhe rrinin nën qemerët e urës së thyer.

Manaferra për çudi të gjithëve çeli një lule me dy ngjyra. Njëra ngjyrë thua se doli nga kërthiza e dheut kurse ajo tjetra, mbiu nga kujtesa e barit.

Askush nuk ka fuqi të kuptoj qeshjen e luadhit as luadhi qeshjen e lëndinës, një bretkosë thua se doli nga balada dhe hyri në vargjet e mia, më kapi për dore, më qoi deri te burimi i lotit dhe më ktheu , po në atë anë nga i cili fillojnë të ecin lulet.

Ky tregim që nuk ka të ndalur sërish ka nisur të ec. Lëviz ngadalë, si kali i luftës kur e shijon etjen e fitores, në krifa të gjata fillon nisma e ekzistencës. Fillon ngritja dhe zbritja nga shkallët e imagjinatës .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Fundi nuk i ekziston. Vetëm lëvizjet e njëtrajtshme kridhen nëpër hapësirën boshe të memories.

Fillim, pastaj vjen fundi, pas një fundi fillimi i ri, kjo vazhdimësi nuk ka të ndalur në trekëndëshin me katete të thyera.

Nëse takohemi me fantazma kockash duhet ta bluajmë ajrin e ndotur.

Të mos jemi kokëfortë, t'i pyesim kuajt a janë të etur apo jo, etja dhe uria kanë hyrë në ëndrrën e natës dhe vajtojnë me gratë vajtimtare.

Kjo çezme i paska disa lloje arnash në trupin e plagosur, nuk e shëruan as lotët e ushtarëve, askund nuk u gjend shërimi, kjo sëmundje e panjohur, hyri nëpër dyert e vogla, dhe u përhap si murtaja e zezë.

U lodhën njerëzit, ushtarëve nuk u mbeti asnjë copë peksimetri, filluan ti gjuajnë trastat me letrat e dashurisë që i ruanin prej një beteje në tjetrën betejë.

Çizmet nuk hynin në luftë nëse nuk shkëlqenin sa me i kreh flokët ushtari i plagosur.

Kuajt disi hynë në grevë urie, nuk hanin asgjë përpos që i përtypnin dizgjinët, kur uria mbërrini kulmin e saj filluan të kullosin në lëndinën e lotëve.

Pastaj njerëzit ikën, pas tyre edhe kuajt. Iku çdo gjë që mund të ikte.

Fatkeqësia e komunikacionit dhe sandalet e kuqe mbetën në asfalt. Çuditërisht asfalti nuk iku, ai

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

mbeti aty tok me sandalet e një fëmije që qante si era

Ishte dita e tretë e vjeshtës. Erdhën hajdutët, dhe i vodhën kaiket. Një dorë si të ishte hija e zezë i mbuloi hijet e anijeve, mbuloi pamjen e diellit mbi mol...

Nga gjëma e trishtuar e Drinit të Bardhë u çmendën korbat, një kërrabë shikonte dallgët me një përmallim të pa përshkruar, shikonte dhe akoma shikon ujin që i zhduket bukuria e ekzistencës, bretkosat më nuk kënduan, mëngjesin e lidhën me zinxhir kur provoi me ik përtej maleve.

E lidhën me një spango të dhirtë grykën e Drinit të Bardhë të mos gjëmoi më, i lidhën dhe flluskat e ujit që na shikonin me një lakmi të cilën vetëm uji mund ta posedojë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

VITRINAT

Mikut tim pa masë i pëlqejnë vitrinat. Ndalat pranë kukullave dhe i kreh flokët. I kreh edhe xhamat e pastruara si me gjuhë. Kreh erën, mjegullat .Kurrë nuk e heq pasqyrën nga dora, është i çuditshëm, i pëlqejnë mollët e sheqerosura, i pëlqejnë...

Ai ndalet edhe para kujtesës së vet, herë del me këmishë të kuqe e herë e provon kravatën e zezë.

E do shumë flamurin, por vetëm e do. Kur e grishi në një dasmë, nuk pati kohë. Më afër e kishte Bllacën se sa këmishën e kuqe me kravatë të zezë.

Miku im dhe miqtë e tjerë sot pështynë në hava, u pengon fluturimi i zogjve shtegtar, çdo gjë u pengon që nuk u përngjajnë atyre, që nuk janë si ata.

Njeri prej miqve të mi, le të jetë pa emër ky farë miku, edhe ashtu nuk meriton të ketë emër, ndalet para pasqyrës dhe bisedon me personin tjetër atje përtej ndryshkut të zhivës . Me orë të tëra grinden, pështynë njeri tjetrin sa që turpërohet edhe vetë korniza e përlyer e pasqyrës.

Nuk ngjanë asnjëherë që të del në qytet pa i hekurosur pantallonat ngjyrë meneksheje, ëndërron të krahasohet me trëndafilin , disa herë e kam takuar në prehrin e parkut të qytetit me një gjethe bagremi në dorë, duke i përsëritur fjalët:më do nuk më do, a më do a nuk më do?

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ky refren i përditshëm e mundon qe njëqind vite, kur i afrohet kukullave, të brendshmet i ledhaton me sy, me mendjen e sëmurë fotografon pluhurin , ua lyen buzët në xhamat e vitrinave, kështu i lyen të gjitha vitrinat e qytetit.

Ky farë burri del prej përrallës së vet dhe turr e vrap hynë ë baladë, me gishtërinjtë e shkurtër përzien të kaluarën sepse i mungon e ardhmja. Sa herë që e kthen kokën mbrapa i thyen hundët, provon të kapërcej hijen e tejdukshmërisë, përpara i dalin vitrinat e ngjyrosura, dalin të veshurat e brendshme, rropullitë
E hienave të ngordhura, vegimet e së kaluarës, fantazmat e sotmes dhe ato të nesërmes.

Diçka e pashpjegueshme e mundon mikun tim, me thonjtë e pistë e grithë pasqyrën, i shkulë pendlat e pulave pa i prerë, ashtu për së gjalli, sa që në fund të qytetit ndihet kakarisja dhe gjëma e puplave ,zogjve ua prish foletë, as të vdekurit nuk i len të çetë në botën e tyre të nëndheshme.

Mikut tim pa masë i pëlqejnë vitrinat dhe kukullat e veshura me fustane ngjyrë meneksheje...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KUR NA VJEN ÇASTI I IKJES

Kur na ofrohet çasti i fluturimit. Bëhemi gati. I hapim duart, sërish ndalemi si çdo herë, ende nuk jemi përgatitur për një fluturim të pakthyesëm, nuk na do qejfi por edhe hapësira nuk na pranon.

Ne jemi këndeje oqeanit., anijet janë fundosur, asnjë varkë apo kaike nuk ka mbetur në mol.

Si të kalojmë andej përtej ujit. Krahët na i thyen erërat, as që jemi gati të fluturojmë.

Kujt të ja lëmë molin, qytetin? S'do ta lëmë në vetmi bregun e kujtesës. Nuk do të pajtohemi me vetmin tonë, atje kush e di se çka na pretë, nuk kemi kohë t'i lajmë mëkatet, por ama as nuk kemi mundësi ta bartim barrën që na e ngarkon jeta.

Njeriu kokëfortësinë ka në gjak, asnjëherë nuk lëshon pe, e tjerre perin deri sa të mos këputet, e kur këputet provon me e ngjitur me pështymë, i përngjan merimangës.

Vëreja se asgjë nuk ka ndër sqetull miku im, asgjë. Është i tejdukshëm, nga zbrazëtia i fërshëllen truri, nën papastërtinë e thonjve i fsheh të gjitha ato mëkate, edhe vet fshihet pas tyre, nuk di njeriu kurrë se kujt sa i ka borxh

Kur i vjen çasti i ikjes, kur provojmë t'i hapim krahët, kur na pret atje përtej lumit e papritura, ulemi mbi një kërcu, thërrasim kujtesën nëse ka mbetur gjë prej saj, ditët që na vajtën në mos kthim

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

nuk mund t'i ndalim ama as ne nuk jemi në gjendje të lëvizim .

Thërrasim pelerinën e qepur, thërrasim unin tonë të sëmurë, kur shterën thirrjet, kur na vjen momenti i ikje, askush, as vdekja e zezë, nuk mundet me na zënë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KAFSHIMI

Kur ikim nga vetvetja, kur na duket se dikush është në rrugë, na përcjellë si hija e jonë, ulet pranë tavolinës, pi kafën e mëngjesit me ne, dhe na shikon vëngër.

Herë, herë i ngul shikimet me plotë qesëndi në trurin tonë.

Ndalem , shikojmë përpara. Çdo gjë që na përket, edhe duart tona i fusim në trastë, i fshehim si reliktet e së kaluarës, nuk ja tregojmë askujt s'i besojmë njeriut të gjallë...

Më pastaj largohemi, pa marrë parasysh shkakun e largimit.

Ikim deri te iksi i panjohur, na përzihen numrat në kokë,

Marrim frymë thellë, ajri i papastër na zë frymën. Heshtim, kjo heshtje, nuk hesht as që e duron heshtjen, na ngacmon me hostenin e fjalëve, na kafshon.

Ulemi në dhembjen tonë, i shkulim gjethet jeshile, nga pluhuri i vjeshtës. Qajmë ose qeshim njëkohësisht, nuk i prekim lulet kur vyshken, vetëm fishkja e lëkurës na intereson.

Disa gjëra që nuk na pëlqejnë i lëmë pas shpine,
nuk na intereson vlëra e fjalëve të kota. Të fjalëve që nuk i hynë në punë askujt.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kësaj ecjeje, që askund s’i shihet caku, Kanë
filluar t’i thinjen flokët, ky acar i tmerrshëm, ky
dimër...

Sa keq po na kafshon pluhuri kur ulemi të
bisedojmë me kujtesën e lisit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ZHDEHJA

Kur është dita e përgjumur, në buzët e mëngjesit ëndrrat janë disa herë më të bukura, më joshëse, çdo që gjë lëviz dallohet nga një elegancë e paparë, lëvizin duart kah Veriu dhe Jugu, imazhet derdhen nga shtambat e reve si ngjyrat e ylberit në përparësen e pranverës.

Kjo përgjumje nuk është as ëndërr e as zhgjëndërr, por diçka në mes të ëndrrës dhe zhgjëndrrës.

Diçka që rri mes të bukurës dhe shëmtimit.

Dita këtu nuk i ka njëzetekatër orë, orët shumëzohen me minuta, dhe minutat me momente të njëtrajtshme dhe të shumëtrajtshme.

Një kohë të gjatë shikuam dritën e dritës, kur ajo e mbyllë syrin e djathtë, malet gjunjëzohen, para se me mbyllur të majtën, lumenjtë përshëndesin pak si turbullt, ne nuk mund të dallojmë qeshjen apo mallkimin e hënës, këto karakteristika qartësohen vetëm atëherë kur në derdhjen e lumit i numërojmë pikat e shiut.

Nuk është koha t'i besojmë atyre që as vet ata s'i besojnë vetvetes. Përherë besimi është i ndërsjellë.

Nëse ulemi ndër pjergullën e bardhë dhe pimë verë të kuqe, s'do të thotë se ajri dehet përreth shqisave tona, nuk është koha të mendojmë për pjekjen e rrushit as të pjeshkave, na ka mbetur

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

reçeli dhe pekmezi pa u përdorur që disa vite më parë.

Nuk guxuam ta përdorim për arsye tani më të njohur edhe për mizat që sillen përreth qilarit . si mund të përdorim kur jemi të bindur se është helmuar që nga ditët e luftës kur na përzunë nga atdheu, kur na ndoqën ujqërit deri te shiu i Bllacës, ku hapëm varre për pleq e kërthi.

Thonë se është rrezik i madh kur sheqerohet helmi, e mbyt buallin e lëre më njeriun. Njeriu nuk vdes aq lehtë i ka nëntë shpirtra thonë pleqtë.

Sa pak dashuri paska mbetur në këtë lagje e sa shumë kemi nevojë për qeshjen e këtyre muranave dhe të oxhaqeve që ende rrinë pingul me një gisht të ngritur drejt qiellit.

Sa pak na duhet, për të qenë esëll, për t'i hapur sytë, sa pak na duhet të zhdehemi nga kjo dhembje e të dalim në dritën e dritës.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SHITËSI | GËSHTENJAVE

Rrimë pranë stolit të drunjtë. Unë dhe katër persona të panjohur. Bisedojmë, grindemi pastaj i kafshojmë copat e shqyera të gazetave ditore.

Grindemi me germat e plumbta që rrinë të shtrembëruara në një këmbë dhe nuk ka njeri që mund t'i shkund nga ato gazeta të grisura

I kafshojmë qoshet e kafshuara të tavolinës, nuk pajtohemi me politikat ditore, por askush nuk na e vënë veshin, qentë lehin kurse karvani kalon thotë populli.

Kalojnë edhe ditët, orët minutat tona, çdo gjë kaluese kalon, përbirohet nëpër veshin e gjilpërës së ndryshkur dhe derdhet me lumenjtë e fjalëve tona të kota.

Deri sa ne i tregojmë dhëmbët njeri tjetrit, kafeja ftohet, filxhani i palarë na shikon me një pjesë të syrit, kamerieri rri në qoshe të banakut dhe na shikon me një pamje prej gjysmë budallai, pa marrë pjesë në grindjen tonë, ai ka zakon të përzihet por sot rri larg, shumë larg ngjarjeve ditore.

Ndoshta di diçka që ne nuk kemi haber, por ky farë burri që përzihet përherë në bisedat e myshterinjve sot qëndron larg çdo bisede, larg lëkurës së vetë.

Ai miku përtej tavolinave, bisedon me dehjen e gotës, nuk e interesojnë lajmet e zhurmshme të radios, as të njerëzve të ulur përreth tij.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Asgjë nuk i intereson këtij burri trupvogël përpos dehjes dh zbrazjes së gotave.

Një vashë kalon andej trotuarit me fustanin e saj të gjelbër, nën basmën e tejdukshme dridhet anatomia e ditës lakuriqe, që shpohen nga shikimet e saj çdo lis e çdo dru që i del përballë.

Një kalimtarë mjekër dëborë e fërkoj mjekrën dhe belbëzoi diçka, e kthej kokën edhe njëherë por fustanin e gjelbër e morri era dhe nuk u duk më.

Aty shumë afër këmbëve të mia, një qen me xhelozi e shikonte qenin tjetër të veshur me një xhemper bojë hiri, kuiste në vetvete, shikonte , përjargej duke shikuar ecjen elegante të gjinisë së kundërt.

Për çudi, nuk reagoi kur e grithi një mace kur ja preu rrugën me një shikim të tillë të xhelozisë.

Një njeri mbante një asht të zhveshur në dorë .
Shkoi tërmal rrugës duke e lëpirë kujtesën e ditës

Shpejtonte në shtëpi, u ndalë para një furre. Më duket se e ndali aroma e bukës së pjekur, apo nuk mund të ecte. Me siguri e kishte lodhur uria.

Bukëpjekësi qeshi si zakonisht, ai i kupton ecjet e njerëzve e njeh urinë, e dallon prej së largu, është mësuar me këto imazhe të trishtuara të skamjes.

Pranë një shtylle telefoni, tangari me prush. Shitësi i gështenjave, me frymën e fundit i thërret blerësit. Blerës nuk ka, në qytetin tonë njerëzit nuk

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

han gështenja, nuk kanë se si ta paguajnë britmën e shitësit të gështenjave.

Ai qëndron në qoshe të shtyllës dhe i shikon kalimtarët që shpejtojnë të blejnë bukë bajate me çmime tejet të volitshme.

Salepçiu e humbi zërin e tij të vrazhdë .

Shitësi gështenjave thërriste me tërë forcën e zjarrit. Gështenja të pjekura në hedh ,gështenja të djegura në diell me çmim të volitshëm.

Gështenja,gjysmë të djegura e gjysmë të pjekura...Urdhëroni myshteri e myshterinjtë ikin si djalli prej temjanit. Gështenjat piqen e piqen kurse blerësit mungojnë si çdo herë...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KAM NEVOJË!

Ç'më duhet fotografia e jote. Korniza, nga e cila nuk mund të dalë kurrë. Ti ike me ikjen, moj mike e ikjeve.

Dimri hyri në shpirtin tim dhe e mbyti pranverën në këtë kornizë. Mbyti pluhurin e dhembjes.

Sa herë që fshij lotin, derdhen disa sumbulla të kristalta në pasqyrën e kujtimeve, derdhet e tërë qenia e lumit, myshqet mbesin pa frymë.

Ti e ke vendin diku tjetër. Deshe të dalësh nga lëkura ime. Dole. Çka të duhet më tjetër gjë.

Dole dhe hyre në poret e ditës. Ike nga vetvetja. Deshe të ndryshosh, por nuk ndryshove, mbete siç ishe më parë, ashtu si para njëqind viteve.

Kam të ftohtë nga kjo zbrazëti. Zhveshe lëkurën time. Mbështilli yjet të mos ngrihen, kjo natë qenka me dhëmb të gjatë, ta kafshon mishin e dhembje nuk ke , çfarë nate qenka kjo sterrë e pafytyrë, çfarë!?

Zhveshe ditën dhe ikjen tënde, zhvish çdo gjë çka mund të zhvishet në këtë çast.

Po më mërdhinë kjo stinë. Më dhëmbin thonjtë, fijet e flokëve, qepallat. Më dhëmb kudo ku prekën gishtat e tua, më dhëmbin ndjenjat.

Eja moj peri, hyrë në frymëmarrjen time. Nuk e ke vendin aty. Kush të gozhdoi për suvatimin

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

e bardhë? Sa janë të ftohta muret, do të të ngrij
acari i këtij dimri,sa qenkan të ftohta duar e tua.

Është dita e shtatë e krijimit të pluhurit .
Korbat nuk e ndalin fluturimin, donë të futen në
gjumin e ëndrrës

Nga dita e parë deri më sot , shtatë herë
ndryshoi koha, shtatë herë dolëm në shesh, të
pritëm, por ti ike me retë, u bashkove vetëtimave, u
ngjize me papastërtinë e atmosferës. Ike tok me
korbat, me mikja vjet po të kërkojmë askund shija e
shpëtimit, kjo tokë e përsququr do mërdhij nga ky
acar , male akujsh përreth nesh, male dhembjesh
Në gjumin e krakëllimave.

Ç'më duhet ajo hije e ndryshkur në pasqyrë. Pse
më shikon nga ajo thellësi nga e cila kurrë nuk
mundtë dalësh?

Më mbyti kjo vetmi, po më shkallmon heshtje e
cila po depërton si ushejza në gjakun tim.

Kam shumë nevojë për ngrohtësinë e fjalës, për
aromën e flokëve të gështenjta, për njomësinë e
lëkurës. Kam shumë nevojë të dalë nga kjo sterrë pa
dyer, të fluturoj hapësirës si korbat nëpër gjumin e
sterrës.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

HINGËLLIMAT E KUAJVE

Kur kalojmë nëpër gjumin tonë, provojmë t'i mbyllim sytë, nuk mbyllen, duam t'i hapim nuk hapen. Ç'po ndodh kështu me ne?

Dhoma e fjetjes na duket tepër e vogël i shkelim ëndrrat, pa i mbathur çorapët, kapërcejmë tej jetës së gjumit.

Nëpër çdo skutë, i kërkojmë gjymtyrët e nakatosura , nuk mund t'i gjejmë askund.

I hulumtojmë në kafshimet e ujërve, as aty nuk mund t'i gjejmë, nuk janë askund as nëpër therë e as në njomësin e barit.

Një hije e pistë, me një elegancë të papërshtatshme i mbathë dhe i vesh të brendshmet e natës, shkon deri te porta dhe u bashkohet të lehurave.

Qëndron aty, askush nuk i hap kanatat e dyerve, ama as nuk i mbyllë, ashti siç i kanë mbyllur kujtimet.

Askush pranë portave. Hijes së zezë i dridhet mjekra që kundërmon lakra turshi. Trokëllinë, lëviz me atë peshë të vogël të trupit dhe të turpit.

Hija ja shkel këmbën e djathtë. Rënkton , rënkton edhe sterra. Rënkojnë hijet e bardha dhe të zeza. Rënkim pas rënkimi.

Një hije rri me hijen, nuk hapen portat. Nuk del askush. S'dëgjohen trokëllimat.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Sërish një hije lakuriqe. Lakuriqi i verbër humbi orientimin e fluturimit. U ndal pa dashje pranë degëve të thyera të nerenxës, shikoi djathtas, majtas dhe i dha krah fluturimit.

Mishi i mavijosur kundërmon. Ai kundërmim i keq fshihet nën lëkurën e sterrës.

Me padurim presim mëngjesin. Agullima nuk vjen, vetëm fluturimet e lakuriqëve të natës kalojnë këndeje pari si ushtritë vrastare.

Fluturimi. Fluturim pas fluturimi, dhembjet përzihen me baladat e vjetra shqiptare. Hynë dhe dalin nga ëndrra pa e pyetur gjumin. Mëngjesi nuk e ka ndërmend me erdh, ja kanë zënë diku shtegun, janë mbyllur të gjitha rrugët .

Hingëllojnë kuajt. Në fushë të betejës lëvizin gjymtyrët. Fluturimi i çafkave nuk ka të ndalur, nuk ndalen as kërmijtë, përjarget toka e djegur, piqet tërshëra në kallinj, ngjizet gjaku me ngjyrën e zezë të vdekjes.

Hingëllima kuajsh. Fluturime korbash. Në fushën e betejës ende flenë baladat,

Flenë ushtarët. Hingëllima kuajsh. Fluturime korbash. Në fushën e betejës zgjohen baladat, nga vdekja lindin ushtarët dhe ecin në drejtim të ditës, në drejtim të dritës.

Bretkosat dalin nga balada dhe hynë në këngë. Në moçalin përballë shtëpisë së djegur, lahen rrezet e para të diellit, nga qeshjet e bretkosave pion një lloj balsami shërues, por njerëzit nuk e përdorin, arsyen s’e di askush.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Qëndrojmë të trullosur. Dendësia e
mjegullnaja hynë dhe del nga truri i pikave të shiut.
Macet çmendurisht mjaullijnë kur pushojnë
hingëllimat e kuajve... Mjaullijnë edhe kuajt e
paçjerrë, mjaullijnë retë...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

MOS MË PYETNI!

Mbi ajrin e ndotur përpëliten retë, Rrebesh shiu derdhet nga shtambat e qielli katran.

Rrugët ecin nëpër tehun e frymëmarrjes së mizës. Vetëtimat shkrepin nga të katër anët e qiellit, disa pika loti në bankën e harruar të qytetit.

Lotët shtrydhen nga dhembja e kujtesës së brishtë, derdhen kujtimet që tani më nuk janë as kujtime e as vegime. Qëndrojnë në mes të rrugës, i ndrydhur dhe i shtrydhur nga acari i dimrit të kaluar. Askund asnjë gjethe nëpër lisa, stuhia i kafshoi rrënjët e barit.

Gjelbërimi rri i hutuar pranë tymtarëve që prodhojnë vdekjen e njerëzve, sëmundje të papara deri më sot.

Shiu i mërzitshëm i lanë xhamat e qetësisë, i prek me gishtat e holla vetullat e tendosura të nuseve.

Prek çdo gjë që mund të preket me fjalë, që mund të preket me shikimin e tërthortë të heshtjes

Ju mos më pyetni për prejardhjen e heshtjes, ajo fshihet nën krahët e mizave, fshihet në ëndrrat e nuseve, fshihet kudo, përpos në lëkurën e heshtjes.

Unë nuk mund të fluturojë. S'kam krih as krehër për t'i krehur flokët e thinjur të dimrit

Në kokën time fle një mungesë e madhe. Më mungojnë pikat, pikëpyetjet, nuk di çka më mungon e çka nuk mungon në trurin e gjelbërimit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Si mund të marrë frymë njeriu pa i mësuar rregullat e drejtshkrimit?

Edhe frymëmarrja i ka teket e saja, herë të mbetet në grykë e herë kërcen nga gryka si kali e luftës kur i këputen frerët.

Kjo pasqyre qenka pak më ndryshe. Kush është ai atje tej meje, që më përshëndet duke e lëvizur atë kokë tullace?.

Unë nuk jam ai atje në atë lëndinë të akullt, kjo pasqyrë tredimensionale më përqesh sa herë që i pastrojë dhëmbët e mia artificial, më përqeshin edhe hijet e zeza si edhe ato të lakuara në kujtesë.

Më përqesh kur zgjohem në agullimë pa i lagur pantallonat, më përqesh kur mbesin shijet e llojlojshme orientale në kërthizën e valltares deri sa ajo ja mbyllë syrin e majtë natës së matufosur.

Dal përtej ujit, ia freskojë sytë e lëbyra të freskisë. Bretkosat si në kor këndojnë një lloj ninullash. Kori s' di të ndalet, këndojnë edhe zogjtë, sonte çdo gjë këndon me lotin e trishtimit.

Disa ninullave ,disa njerëz ua ndaluan të hynë në brendinë e baladës . Shkurte dhe prerë than: nuk guxoni të krahasoheni me fluturimin e korbit, ju jetoni shumë pak, andaj edhe s'mundeni të hyni në baladë.

Pyetni kënd të doni, do të mbeteni pa përgjigje, nuk mund të ju përgjigjet asgjë për balada e as për djepin e gështenjtë i erës.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

CILA DORË

Po më ngulfat vetmia. Diçka e paqartë më rri mbi kokë apo në ndërgjegje, tani më nuk jam në gjendje të dalloj e as të zbuloj se çfarë po ngjan me mua?

Çka të bëjë me duart e erës?

Si ta ndali mugullin e barit, kjo lojë e përkryer e erës dhe barit nuk dinë të ndalen, ecin ose si zvarranik përtypin ajrin e ndotur të kujtesës.

Çka të bëjë me këto fije të flokëve? Janë djegur të gjitha kopshtet, zhveshur malet, asnjë gjethe nuk ka mbetur në degët e thyera të natës së dhunuar.

Bari i fishkur nuk merr frymë, nuk frymojnë as lisat, bilbilat këndojnë me një zë të grithur, janë shterur përroskat, çdo gjë që lëvizte dje sot është ndalur, gjethet nuk shushurinë, është ndalë ajri, në bukurinë e cilës lule t'i kërkojë duart e mia të fishkura?

Ku t'i mbjelli pikat e shiut? Kudo flokë nën jastëkët e përgjumur, dita e zhdehur në një kaike të vjetër e fsheh ulërimën e natës fsheh frikën që i rri në ndërgjegje si bisha e tërbuar dhe pret diku pas shkurreve të iu vërsulet pafajësisë.

Ëndrrat e shkultura nga kujtesa shkelin me hapa të vrazhdë mbi syprinën e njelmësisë së lotit.

Kripa në grevë urie thua se proteston lindjen e diellit, çdo gjë sot po shkon mbrapshtë, në udhët tona i kemi humbur rrugët. Jemi zhveshur si molla e kalbur në degë, nuk dimë as si jemi dhe kush jemi?

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Nga sytë e gështenjta të nuses i shkullim dhembjet, i nxjerrim me dara të ndryshkura ato pak fjalë që janë mbytur në detin e urrejtjes.

Nuk shoh asnjë rrugëdalje. Janë mbyllur të gjitha portat, e lëshojë litarin me kovën e vjetër në bunar, nuk del pikë uji, qenka shter edhe kjo shpresë e fundit, ku mbetën germat, asnjë fjalë nuk doli nga ajo thellësi...

Kush je ti që trokëllin aq vonë në ndërgjegjen time, mos të dërgojë era e malit? Mos vallë je korb malli. Kënd e kërkon në këto Male të Mira? mos po i kërkon djajtë e zinj , që ja ndërruan emrin kur deshën të thyejnë germat ? Prej Maleve të Mira u shndërruan në Bjeshkë të Nemuna.

A patën emër dreqërit kur i konvertuan përroskat, përrrenjtë, lisat që rrinin në këmbë me mijëra vjet , çka do që lëvizte në këto anë ua ndërruan emrin, gjininë , konvertuan rërë e gurë . I konvertuan edhe malet edhe vetë u konvertuan në djaj...

Edhe mua ma ndërruan emrin, edhe ti nuk ke mbiemër që i lexon këto rreshta, pyeti stërgjyshërit, hulumto rrënjët e fisit, nuk bënë as pesë pashë rrugë dhe takohesh me të kaluarën e maleve, me fjalën e ngrohtë të fisit , takohesh me vetveten.

Si të qëndrojnë në këto këmbë të thyera kështu i vetëm, çka të bëjë kur më mbushet goja me gjethe ? Cila dorë mund ta largojë vdekjen nga syri im i lodhur?. Cila dorë nuk dridhet kure prek vegimin e

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

së kaluarës ato përhitje që lindin vetëm në pasqyrë?
Cila dorë!?

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

VISHE LËKURËN TËNDE

Vishe këmishën solemne, pantallonat blu dhe kravatën ngjyrë meneksheje, nëse do të ecësh vertikalisht.

Vishe lëkurën tënde, të rreshkur në diell, nëse ke sado pak dëshirë t'i përngjanë vetvetes.

Ja, kështu e ka jeta, kur i përngjajmë gjarprit.

Nuk do të jemi as i pari dhe as ai i fundit që e veshim dhe e zhveshim lëkurën, nëse na mbetet diku në thera, kemi kohë të kthehemi dhe ta marrim kujtesën, nuk kemi se si të jetojmë pa frymëmarrjen e ajrit.

Në këtë udhëtim askush nuk do me i lag këmbët.

Ne hymë në ujë dhe dalim pa i lagur pantallonat i përngjajmë pasqyrës konvekse.

Jemi hije që lëvizim herë vertikalisht e herë horizontalisht. Me një theqafje të paparë zbresim, përplasemi për shkëmb, nuk thyhemi, kridhemi deri në fund të deti, dalim pa na u lagur as një fije floku

Sa herë që ikëm përtej ujit, na treti deti, hyri në shpirtin tonë shkuma, na e ndali frymën, u konvertuam sa çel e mbyllë sytë, dhe kemi harruar se kush ishim dje dhe kush jemi sot?

Në të vërtetë kush jemi? Çfarë gjaku kalon nëpër dejtë tanë, gjak njeriu apo skraje, ai gjak i bardhë i tejdukshëm siç jemi ne.

Para nesh shkuan edhe shumë të tjerë, njerëz më të mëdhenj, priftërinj, apostuj besa edhe

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

prostituta për t'i joshur sëmundjet e mondanëve.
Nuk mbetën pas as homoseksualët, shkuan nëpër
metropolet e botës t'i kërkojnë të drejtat njerëzore.

Nuk u ndalën as të vegjlit. Kishte një mallkim
kjo tokë e jonë. Një mallkim i rënd që nuk mbeti
njeri t'i përcjelli ujqërit.

Vishu si të ka hije miku im. Vishi rrobat
solemne, respektoje lëkurën e gjarprit, hijen e
maleve, që akoma rri pa u turpëruar as prej mikut e
as prej armikut.

Vishu si të ka hije, respektoje hijen që ka për
të ndjekur deri në ferr

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SHIU MONOTON

Pështyma indifferente e merimangës ka nisur të thurë rrjetën vetvetes, në këtë cep të murit, miza ndjen kokëçarje, kjo hapësirë e ngushtë ka mbetur pa frymëmarrje nga frika e duarve që zgjaten e shkurtohen sipas tekeve të erës.

S'kam se ku t'i fus gishtat e thyera, janë mbyllur të gjitha rrugëkalimet.

Pështyma e përjargur po i ngufat mizat, me një shpejtësi marramendëse, po rritet hapësira përreth rrjetës, pështyma e përjarget deri në gju i mbytë kuajt që u janë ekspozuar kokëçarjeve agullimës.

Nuk pushon as shiu monoton, nëpër ollukët e çatisë së vjetër zbresin minjtë të vrarë nga rrufeja.

Më janë dobësuar shqisat e të dëgjuarit, ka kohë që nuk e kam pastruar veshin e djathtë, kurse i majti nuk funksionon qe nga koha e krismave.

Nuk dëgjohet as dajrja e ciganes. Thanë se është dasma ime, kurse për këtë punë nuk kam haber, kush po më marton, nuk vuaj nga bigamia . Kush është ajo vashë endej përroit, kë po e pret? Kush po merr nuse, në shtëpi të kujt do hyj sonte grindja?

Përse kjo dasmë, nusja e kujt po vjen në qytetin tonë të mërzitshëm?.

Të gjithë janë të martuar këtu, askush nuk ka nevojë për nuse më duket se as nuset nuk kanë nevojë për dhëndër të drunjtë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Dendësia e ndotjes së ajrit po i kapërcen kufijtë . Lëshohet në gjaku e njerëzve si plumbi i ndryshkur. Një kaike noton nëpër damarët e qytetit.

Shiu monoton, kafshon belin e mëngjesit, mikesha e ime ende nuk i ka larë sytë, dielli i uritur ja kafshon thonjtë, deri sa gishti tregues vuan nga anemia

Kjo merimangë e trishtë, i morri peng të gjitha mizat, ua zuri shtegun, dhe i lë pa frymëmarrje.

Nuk dua ta emërojë rrugën por këtu fëmijët e heqin të zitë e ullirit, për shkak të një sëmundje banale një vogëlush shkoi deri te yjet dhe kurrë më nuk u kthye me i marr lodrat e blera për ditëlindjen e shtatë.

Kështu në këtë mënyrë këtu vdesin njerëzit dhe shkojnë deri te yjet, për t'u takuar me gjyshërit e gjyshërve.

Mospërfillja dhe indiferenca po e ngatërrojnë ditën dhe kohën, kjo ngatërresë që po na e shkulë kujtesën po ngjanë që të jetë e përhershme, kujdestare në ndërgjegjen tonë që rri e përgjumur.

Për çudi nuk paska mbetur këtu asnjë lule as gurë për varrezat e qytetit.

Ky shi monoton që hynë dhe del nga ndërgjegjja e jonë asnjëherë nuk i trokëllinë portat e as dritaret me xhama të palara.

Ky shi i përdhosur sa herë që zbret nga gjumi i saj vërshojnë xhadetë në trokun e kuajve, vërshojnë

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

shpirtrat te varrezat e çifutëve. Vërshojnë kufomat
deri tortat e rrënuara të qytetit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

AMANETI I FUNDIT

Qëndrojmë në rrugë. Jemi të lodhur. Dalim nga rruga, na dhemb koka, ecim dorë për dore me erën, xhelozon shikimi i dehur i ditës.

Dy persona të panjohur rrinë në stolin e së kaluarës, na kundrojnë. Në tejdukshmërinë e fjalëve i kërkojnë shkallët e përditshmërisë, askund s'mund ta gjejmë vetveten.

Zbresin, nuk gjejnë asgjë. Në atë tollovi e humbin rrugën. Kërkojnë një rrugëdalje, por janë të mbyllura të gjitha dyert. Kjo ndërtesë nuk paska as dritare, si hymë këtu? Kush na i murosì dyert dhe dritaret, kush?

Trokëllinë, askush nuk ua vënë veshin,.Era e shurdhët i prek gjethet e fishkura të ndërgjegjes.

Bie shi. Vijnë mjegullat, ushtarët e nëntokës vuajnë nga uria. Një kohë të gjatë u përballuam me skamjen, dhe mbetëm me duar në xhepa.

Etja e ka hapur gojën dhe i përpinë lumenjtë.

Asnjë fjalë, nuk u dëgjua më. Asnjë flutur, nuk e rreh ajrin e tendosur. Dyqanet hapen dhe mbyllen, po ashtu edhe qepenat,

Hynë dhe dalin myshterinjtë, pa blerë dhe pa shitur asgjë, këtu ka vdekur tregtia, tok me rropullitë e dhembjes.

Në kureshtjen e ditës, fle një djallëzi, diçka e papritur në krrokëritjen e korbave.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Një çafkë e bardhë në sqepin e gjatë të ditës mbanë një gacë të kuqe, gaca shkrihet kur ajo përtypet si kau plak.

Ky lloj i çafkave është i gatshëm ta sulmojë ditën , të kafshojë si qeni i tërbuar çdo pjesë të saj, nëse nuk ikën dita ,vajë halli i çezmave, pikë uji s'ka për të mbetur në damarët e tokës.

Dita nuk jepet , i ndihmon pastruesi i xhamave, ndoshta buzëqeshja e tij karakteristike e mashtroi shpendkeqin dhe u përplas për një shtyllë elektrike.

Askush në rrugë. Shtylla qesh me ironi. Çafka përpëlitet për herë të fundit dhe i nduk pendlat e bishtit të djegur.

Vetëm pastruesit e qytetit me fshesa të harxhuara largojnë papastërtinë e qeskave të najlonit dhe të gazetave të hedhura aty këtu nëpër trotuare.

Ende jemi dorë për dore në rrugë. Këtu asnjë ndryshim. Çatitë paskan mbetur ashtu si i patëm lënë. As muret nuk i kanë lyer. Këtu askush asgjë nuk paska punuar.

Çka ka ndodhur me fluturimin e zogjve ? kush e solli

Doruntinën , nëna e saj ende nuk ka vdekur.

Këtu , në këtë tokë amaneti dhe nënat kurrë nuk vdesin ato presin ta shohin padukshmërinë në flokët e thinjur të qytetit, ajo domosdo do të vij një ditë kur ne më së paku presim, edhe nëse zvarritet do të vij si gjarpri i plagosur i shtëpisë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ai duhet të vij, i ka premtuar tokës se do të ja
lë lëkurën peng si amanetin e fundit, sepse fjala dhe
nëna janë dy gjëra që rrinë të ngjizura në gjakun e
kujtesës sonë, janë të ngjizura me amanetin e
dheut.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

STERRA E PAPRITUR

Këto fjalë të tejdukshme , zbresin deri në fund të gojëdhënave , deri në fund të këmbëve, zbresin pa u ndalur.

Në qeshjen tënde , shkrihet akulli i ngrirë .

Kalon tej rrugës , pak më parë këndeje kaloi shiu i zi dhe fluturuan korbat e zeza. Nata e zezë, katran po i lyen buzët me krrokëritjet e korbave .

Pa i lagur pantallonat , kalojmë tej lumit të mallkimeve, zbresim në kujtesën e brishtë të shiut.

Nata e zezë urinon këshillat e urologut , me një shami të zezë i fshinë djersët e nënsqetullave, ikin morrat, largohet çdo kandër nga kundërmimi i kujtesë.

Fjalët mbesin peng , nëse në kornizën e vetëdijes mbyllet sekreti i baladave të moçme ulet temperatura e lëkurës së tokës .

Ne harrojmë se si harresa depërton , nëpër qelizat e rruazave të kuqe pastaj kthehem dhe e kërkojmë harresën , mu aty ku nuk mund ta gjejmë, kurse fjalët zvarriten nëpër tokë si zvarranikët parahistorikë, si këpucët e lodhura të rrugës .

Ne heshtim . Hesht edhe nata e zezë, shiu i zi. Heshtin edhe korbat . zogjtë e egër kanë nisur me i kafshua cicërimat e zogjve të butë , nëpër kafaze me kangjella të arta i kanë mbyllur të bukurat e dheut , hingëllimat nuk ndalen, kuajt e luftës kanë ikur nga arena e luftimeve.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kalorësit kanë mbetur peng mes luftës dhe paçes duke i mbathur letrat e dashnoreve në krifat e kuajve kur i harrojnë hingëllimat në fushë të bejlegut .

Një luftë e paparë karshi fjalëve . Përballë urrejtjes lëshon pe dashuria .

Kjo vazhdimësi e errësirës së ndryshkur pikon në ndërgjegjen e vrarë të njerëzimit.

Miku im i kafshon mollët e tharta kurse mua më mpihen dhëmbët artificial, më mpihet truri, eshtrat lakohen si thupra e çeliktë , në zjarrminë e ditës kallen flakë lisat, prushi i zi kuvendon me natën dhe me çafkat e zeza.

Bie shiu i zi . Retë e zeza , i ndjekin kuajt e zi të luftës çdo gjë sonte e ka ngjyrën e zezë.

Një perde ngjyrë rozë lëshohet në teatrin e qytetit, përfundon akti i parë. Shiu i zi vazhdon, Vazhdimësia e ditës gjëmon . shqyhet gjëma .

Nga gurmazi i pangopur i skamjes dalin fëmijët me pantallona të shqyera, ashtu këmbëzbathur, gjysmëlakuriq vrapojnë nëpër sterrën e kujtesës ...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KUR QAN NJË QEMANE E VJETËR...

Nga brendia e zërit del një zë. Zëri mbytet në ujë. Njerëzit heshtin. Askush asgjë nuk thotë, heshtë ajri, brigjet, heshtë e kaluara. Në belbëzimin e shelgjeve të bardhe i lëshojnë vezët me pikla pëllumbat dhe korbat e zinj.

Heshtin gurtë. Lumëbardhi i kalëron brigjet, i kalëron hijet, nga degët e gështenjave të egra fluturojnë valë- valë kullosa bletësh, mjalti i hidhur pikon nga buzët e ndryshkura të qiellit.

Nga syri i plagosur i ditës rrjedh njëfarë lëngu i yndyrshëm, rrjedhin bebëzat, një nga një pikojnë kujtimet e plagëve.

Me kamxhikun e fjalëve një dorë e padukshme i kamxhikon rrufetë, kamxhikon çdo gjë që mund të kamxhikohet.

Atë çast rra një shi në flokët e fëmijërisë dhe i zgjoi të gjitha ato trishtime që flinin në rrugët e ngushta të qytetit.

Nuk paska ndryshuar lagja e evgjitëve.

Asnjë çati shtëpie s'qenka rritur këtu, vetëm balta e dikurshme ka ndërruar ngjyrë. Nuk bojatisen shtëpitë me ngjyrë dheu, tokës i vjen era kalbësirë, tokës i vjen era dimër.

As njerëzit nuk qenkan rritur, paskan mbetur ende të vegjël miqtë e mi të dikurshëm, luajnë me sumbullat e vjedhura dhe këndojnë këngë dashurie kur janë nën dush.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Tërë ditën e kalojnë kotë. Kanë kohë që bredhin nëpër lagjet e kujtesës së çifutëve, ka kohë që luajnë me rrënjët e luleve posa të çelura .

Një qemane e vjetër, një këngë jevge, shishja e kaltër me raki rrushi e festojnë Shën Gjergjin.

Pjekin pula të vjedhura, pinë kafe pa sheqer, kurse qemania nuk e ndal vajn e ciganes së dehur.

Vajton lindjen e saj të parë me një dasmorë të panjohur kur iu shpërthye dajrja në kokrrën e rrushit të dehur.

Thonë se këtu, këta burra zeshkan vdesin të rinj, aq shumë e donë muzikën sa që nuk kanë kohë të plaken.

Sot po shoh më qartë se muret nuk e paskan humbur ngjyrën, njësoj ngjyrosen si në fëmijërinë time dhe buzëqeshin nga skamja.

Këta burra aspak nuk merakosen kur e kanë tenxheren e zbrazët. Hanë kur kanë uri dhe pinë kur nuk kanë etje. Dehen me lotin e këngës dhe me vajet e nuseve të virgjëra.

Nuk ua vënë veshin fjalëve të liga, kur nëpër këmishët e shqyera frynë era, miqtë e mi të vjetër dhe këta të rinj, e thërrasin këngën, këndojnë deri sa janë të dehur, kur zhdehen, ia fillojnë grindjes dhe deri të nesërmen nuk ndalen.

Gëzohen kur gjejnë pak rropulli për meze, dehen si shishja e kaltër me raki shtëpie, ia thonë këngës dhe deri në mëngjes e mashtrojnë gjëmën.

Kur qanë qemania e vjetër, qanë edhe qielli, lagjet, kalldrëmet, qanë çdo gjë që mund të

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

qajë, pastaj ja lëshojnë dizgjinët këngës, deri sa e harrojnë emrin.

Qajnë dhe qeshin miqtë e mi cigan.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KËRMILLI

Për çdo mëngjes i hap dhe i mbyllë dyert, i përjarg muret e lyera me bardhësinë e gëlqeres. Sa herë i bie ndërmend i hap dhe i mbyllë sytë. Asgjë nuk hynë e as nuk del nga dhoma e trishtimit, ngjizet me të gjitha peripecitë në rrugën e gjatë të skamjes .

Këtu vetëm gjumi ka të drejtë të hyjë dhe të dali nga ëndrra , dhe të hyj sërish në ëndërr, pa i prekur vetullat e ditës.

Kur na ikën gjumi, e thërrasim kërmillin, takohemi me vetveten diku në fund të ëndrrës.

Flemë me gjelbërimin, oaza e kujtimeve xhelozon, zgjohen ëndrrat vegimtare , e veshin këmishën e bardhë të nusërisë dhe vajtojnë virgjërinë nën hijet e manave të zeza.

Me duket si shkretëtirë e pakalueshme paradhoma ku flinim në fëmijëri, ishte shpirtngushtë, nuk kishte vend për shejtanllëqet tona të përditshme.

Në atë paradhomë një merimangë gjatë tërë fëmijërisë sime thuri rrjetën për ta zënë në pabesi gjumin.

Kur u pamë në stacion për herë të fundit kishin ikur të gjitha trenat e natës. Asnjë tren i udhëtarëve nuk gjendej në binarët e imagjinuar të kujtesës. Kishte ikur edhe udhëtari i fundit, vetëm kujdestari i trenave me një fërshëllimë të shurdhër e shqetësonte errësirën.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kishin ikur edhe ata që përdorin shiringa kur pushonin vagonët e trenave. Askush në këtë mjedis të shurdhër përpos heshtjes.

Nga ana Veriore e stacionit, vinte një kundërmim i rënd, ishte aq i rënd sa që na e shkelte trurin. Askund në botë nuk kundërmojnë vagonët e trenit bajga lopësh.

Këtu nuk ndalen trenat. Nuk ndalen as njerëzit, vetëm kërmilli kalon nëpër binarët e kujtesës.

Gjelbërimit i vjen era thartirë. Nata dridhet nga të ftohtit si teli i çeliktë.

Një kërmill i moshuar për çdo natë e pështynë errësirën kur kalon nëpër binarët e trenit

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

LOT

Frynë një erë e thatë. Era që grithë lëkurën e njomë të degëve të thyera. Një degë pa asnjë gjethe, dita merr frymë me vështirësi.

Degët e kalbura kundërmojnë mish njeriu, nën rrapin që disa shekuj i ka përballuar erërave , thyhet një lastar pa gjethe.

Më vonë fluturon një korb, më duket se nuk ishte i zi, i përngjante pëllumbit të një anije kaherë të nisur në lundrim, anija lundronte e pëllumbi ose korbi tani më nuk di se cili është pëllumb e cili korb, por rrinë në qiçin e anijes
Dhe e shikojnë tokën në imagjinatë e toka nuk duket askund.

Askund një copë toke, vetëm në kokën e korbit ose të pëllumbit vizatohej ylberi i atdheut të ri, lindte një gjeografi e re premtuar prej erërave...

Sythat e posa të bulëzuara hynë dhe dalin nga gjumi im , ashtu siç hynë ëndrra dhe del nga dhoma e fjetjes.

Një erë e thatë m'i kruan sytë, trurin, duart e plasaritura nga pështyma e erës.

Si ariu plak i shërojnë rrudhat e dheut duke e përkujtuar të kaluarën, shërojnë frymëmarrjen e tokës.

Zbresin në damarët e lisave dhe bisedojmë me kalorësit e baladave.

Era shikon diku në një pikë në largësi.
Shikimi i thatë. Imazhi vuan nga anemia

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

shpirtërore, ju kanë zvogëluar sytë, i pengon
frymëmarrja e erës i pengon shiu.

Këto pak stërpika që zbresin nga lotët e reve,
hynë dhe dalin nga këmisha e shqyer e vetmisë.

Më lëvizin gjymtyrët pa kurrfarë kontrolli.

Çka të bëjë me duart e mia ?.

Çdo gjë më pengon; edhe ti moj peri, edhe ti
më pengon sontë...

Kjo erë e thatë, vuan nga të ftohti, thotë se i
ka humbur oreksi. As nuk han e as nuk pinë, shikon
diku ë largësi .

Kam të ftohtë, më janë mërdhirë vetullat,
kurse në anën tjetër më hahet akullorja me shije
limoni, ose të bananes.

Ajo bredh rrugëve. Kjo bredhje e pa qëllimtë
ka vetëm një qëllim. Një arsye, një mallkim.

Dita kërkon ta vras vetminë, kurse vetmia
ikën, bëhet e padukshme, zhduket si pika e ujit në
shkretëtirë.

Zhduket si baladat e lashta.

Askush nuk bezdiset nëse merimangës i
mbeten punët pa i kryer. Rrjeta më nuk i duhet
askujt. Të gjithë jemi në rrjetë. Na ka zënë koha
peng, nuk mund të ikim askund.

Nuk mund të dalim nga kjo lojë. Ajo nuk na
lëshon , as ne nuk e lëshojmë . Jemi ngjizur me
ajrin, frymëmarrjen.

Jemi ngjizur me njëri tjetrin, dhe nuk ka kush
që mund të na ndajë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Një milingonë e bardhë bredh rrugëve. Dita grumbullon lloj, lloj drithërash për dimër, thonë se do të jetë i vështirë sivjet acari.

Njerëzit thonë se gjelbërimi vdes kur nga çatia pikojnë lotët, vdesin lisat, malet, shkëmbinjtë, çdo gjë vdes që merr frymë si korbi.

Askurrë nuk mendova se loti e shemb botën. Kur hidhërohet loti, tmerrohen detet, korbat e ndalin fluturimin, nuk fluturojnë as milingonat, në syrin e vvarë ngrihet uji i kripur.

Kur hidhërohen lotët ndalet frymëmarrja e ujit, vetëm qielli dënes me lot vetëtimash, me lot bubullimash.

Një korb i vetmuar që tremijë vjet bisedon me erën e era e shurdhër nuk dëgjon hukamën e zërit as mërmëritjen e gjetheve.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

PËR NJË NGORDHËSIRË

Ka diçka të paqartë mes njerëzve . fjala gjithnjë më e kumbueshme, më e fortë, herë këlthet e herë zbret në fund të thembrave. Fjalët e njeriut ndonjëherë janë si krakëllimat e trishtuara të korbave.

Çaste , çaste pushon, sërish këlthet si ato çafkat e zeza. Nuk ndalet as kur duhet me u ndal por ama as nuk hesht kur duhet të mos bëzaj .

Në disa momente e ngrohtë e kapshme të hynë në shpirt , butësisht, ngreh folenë që pak më vonë të qoi kokën si gjarpri e të kafshojë në befasi.

Koj marrëveshje e pandershme, e fjalës me heshtjen ma përkujton mugëtirën në agullimë, e cila dridhet nën muret e çatisë. Dhe pret prenë e pafajshme në befasi.

Për çdo ditë i ndërrojmë fjalët si letërnjoftimet, fjalët që gozhdohen si kryqi në rrugën e gjatë të mëngjesit, kjo Golgotë e gjuhës ngritët në qiell si zgalem, i kafshon korbat, pastaj lëshohet në brendinë e detit duke u kredhur kah thellësia e kaltërsisë.

Kur hidhërohemi, për një kartëpostale, urinojmë të kaluarën. I pështymë shtyllat elektrike, ecim si zvarranik, e kur të mbërrijmë në fund të fjalës, pyesim veten ku jemi?

Sa pak kemi dinjitet. Për një tramak jemi duke u konvertuar në turkoshak, kurse për një Lek sa ora shndërrohem në grek.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Jeni çmendur mor milet, kjo këlthitje e gjëmës,
kjo lëkurë e shkretë nuk vlen as një Lek.

Çfarë bëni kështu?

Nuk është çudi që një ditë , do të ndërroni fe
dhe atdhe, ç'po ndodh me ju mor të mjerë
stramastik?

Rruana o Zot, nga këta njerëz të lig, thoshte një
plakë që ne fëmijët e lagjes së poshtme e quanim
shtrigë.

Një herë moti, në një kohë të lig , kur isha pak i
zoti, desha ta zë një qen, e qeni ikte, më duket se e
kuptoi qëllimin e njeriut, kuptoi konvertimin e
fjalës.

Njeriu ndiqte kurse qeni ikte e ikte. Kjo lojë mes
njeriut dhe qenit zgjati disa shekuj, ndoshta edhe
më shumë askush kurrë nuk e llogariti kohën e ikjes
dhe të ndjekjes, por njëri ikte e tjetri sa mundej e
ndiqte ikësin .

Kur një ditë u lodhën ikësi dhe ndjekësi, njeriut i
ra ndërmend ai që quhet mashtrim dhe me të
vërtet e mashtroi qenin, ja gjuajti përpara këmbëve
një ngordhësirë.

Mashtrimi lehtësisht morri frymë, suksesi që i
dukshëm . Dita filloi me lëpi ashtin e ngordhësirës,
ajo e kruante kokën duke qeshur nga kënaqësia, i
kruante dhëmbët përplot me gjak ngordhësire, me
gjak të fjalëve që lindin dhe vdesin për një...

Kjo është shumë e vërtet , mos u befasoni me
atë ngordhësirë, sepse askush nuk mund të

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

paramendojë , si e afroi kokën qeni dhe ku filloi me
lëpirë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

NË ULËSEN E PASME

Në ulësen e pasme fle kapela. Automjeti kollet. Mbi asfaltin e zi një korbi vdekur mban në sqep një gjethe të së cilës askush nuk ja di prejardhjen.

Dy njerëz kalojnë xhadenë pa përfillje, nuk shikojnë as majtas e as djathtas. Eci si pa kokë. Po këta as që kanë kokë!

Mjegulla është ulur këmbëkryq dhe i ka lëshuar flokët
Në prehrin e agullimës.

Dielli si i turpshëm shikon horizontin, syprinën e detit, fluturimin pulëbardhave. Shikon por nuk sheh asgjë.

Suferina si nusja e pakënaqur fjaloset me fërfëllizën për disa gjëra shumë banale. Fjalosjet zgjasin me javë, muaj, nuk kanë të ndalur. Korbat fluturojnë e fluturojnë, fluturojnë edhe kuajt, sonte çdo gjë fluturon që ka dhe nuk ka krih..

Këtu te ne për një plesht e kallim jorganin dhe pastaj ulemi pranë hirit dhe i krehim flokët e shprishura të skamjes.

Dendësia e mjegullës e bënë edhe më të ngrysur qiellin. Qielli qanë, qajnë edhe meteorët me bisht, qajnë mjegullat

Matanë rrugës fle kambanorja. Kishën e ka mbuluar myku. Mykun një dhembje që nuk ka shërim. Shërimi nuk bëzan. Një heshtje e pa përshtat shikon tej pasqyrës dhe i prek gishtat e erës...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Myku ka mbuluar edhe qiellin, s'mund ta shohim diellin , as dielli nuk na sheh neve, sa herë që hidhërohemi e pështymë njëri tjetrin në fytyrë. Reciprokisht pështyma na kthehet, diku, diku bie në tokë e diku edhe në fytyrat e atyre që pështynë.

Çdo gjë kthehet mbrapsht. Ecim në kokë. Këmbët prekin qiellin. Era na i merr këpucët. Qielli na siglon thembrat koka tokën...

Një merimangë në muranën përball diellit bisedon me kërpudhat. Biseda sillet rreth kujtesës e kujtesa kurse si të kthehet, rri si e vdekur, nuk lëviz, vetëm rrjeti i merimangës lëshon shtat në rrënjët e harresës.

Dita disi u këndell. I zgjoi erërat. Trokëlliu në xhamat e harresës, dhe sërish e zuri gjumi.

Posa i çela sytë, pash një arkivol në arabanë e poçarit. Kush ka vdekur? Dita apo harresa? Apo vdiqën në duet?

Poçari dinak qeshi .Me duart e ngjyera në deltinë ,era e ledhatonte kërthizën e agullimës. Shija e deltinës zbret në fund të fshatit, drekojmë me aromën e pjekur të dheut.

Në ulësen e pasme të kësaj dite që ikën kah e panjohura i ngjitëm kuajt e zi. I zbkuruam me dizgjinët e fjalëve.

Por ec e ktheja mbrapa të pamundurën ec e ktheje kohën që është duke galopuar nëpër hapësirë, ec e ktheje të kaluarën, ec e ktheje... vetveten në fillim të burimit...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

MOJ E BUKURA E DHEUT

Sa pak na duhet të jemi të lumtur, vetëm një qeshje e lules e zgjon pranverën, i jep forcë barit të fishkur nga acari i paparë i dimrit të sivjetshëm.

Në këtë çast ndjej mungesën e frymëmarrjes. Më mungon ti. Më mungon çdo gjë që quhet Ti. Më mungon qenia ime. Më mungon fluturimi i korbit.

Më mungon hidhërimi i yt, fjala e jote që e shëron dhembjen e barit, duar e tua kur gatuajnë përpeqin me kulloshtrenë e begatisë shpirtërore.

Ndonjëherë më mungojnë edhe flokët e tua, ato gishta të gjata që në mënyrën më elegante m'i preknin dhëmbët e mia të palara që shpeshherë kundërmonin si...

Për çudi, por, po i ndjej edhe mungesën e thonjve të tua artificiale, kur e shqyenin lëkurën e çarçafi, e herë , herë i kërkoje nëpër dysheme në mes të mbathurave të netëve tona të çmendura.

Ndjej zbrazëtinë e qeshjes , zbrazëtinë e thellësisë së bujarisë dhe krenarisë së baltës së fshatit, të kujtohet përroi i bardhë, ku i lanim dhe i qethnim delet për Shën Gjergj.

Ato ishin ditët më të begatë në fshehtësitë e dizgjinëve të kalorësve të nëndheshme.

Sa shumë kam nevojë për fijet e flokëve të tua të shprishura, nuk kam më, se për çka, dhe ku t'i lidhi yjet që ikin hapësirës, kur freskia na i ledhatonte sytë që mbyteshin në ekstazë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Sonte më mungon çdo gjë . Më mungon
aroma e djersës që pikonte në ujin e kristaltë të
Lumëbardhit kur e lanim cergën e pranverës, kur i
lanim delet dhe i qethnim, si na qethnin neve kur
ishim fëmijë për festat fetare.

Po ta dija, se çka nuk më mungon, më beso ,
do ta emëroja me emrin e luleve më të bukura, me
emrin tënd moj e bukura e dheut...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ZOGJTË E HEKURT

Mos të lutem, mos e prek shkumën e kripur,
vala nuk ka gojë, s'mund të të përgjigjet, ajo heshtë
sepse kështu kanë urdhëruar peshqit.

Ti mos e zbraz detin në gjumin e ditës, lëri të
çetë kaiket se i mbytë të gjitha ëndrrat e korbave.

Kjo gotë që është mbushur me pelin mund t'i
mbyisë peshqit edhe nëpër lumenj.

Mos të lutem, mos i prek këto fije flokësh. Po i
prekua prish gjumin e fluturimeve, zgjohen korbat
dhe kurrë më nuk e ndalin fluturimin.

Në gojën e përgjumur të ujit, dita përjetoi
dhembjen e parë të lindjeve, nusët i thyen
shtambat kur u deh poçari shpirtkatran.

Në kokën time po thyhen stinët si kashta e
thekrës, po thyhen lisat, po çahet mali në dy pjesë
të barabarta, po çahet toka.

Një pykë e tmerrshme është ngulur në shtatin e
atdheut.

Dikush tradhtisht i theu thuprat e dhjetë
vëllezërve.

Ky diell epik nuk i ngroh më eshtrat e
milingonës së kuqe, nuk ngroh asgjë. Vetëm korbi i
natës i numëron fluturimet e erërave.

Acari po e kryen misionin e vetë të fshehtë, ai
posa i tregoi sivjet dhëmbët si kurdoherë më parë.

Është ngrirë qielli në shpirtin tim të akullt, nuk
marrin frymë lisat. Nuk frymojnë as lulet që i

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

mbollëm nëpër odat tona, kjo dhembje epiko
tragjike i ka përfshirë fushat , malet, shpirtrat.

Korbat kridhen me çmendin e erës. Vetëtimat
shkrepin në të katër anët e qiellit të zi. Vajton gjëma
e bubullimave, vajtojnë plakat, nusërinë e nuseve
dhe të mesave.

Në thellësi të tokës i kanë vrrarë kalorësit, ky
diell epiko tragjik sërish nuk po i ngroh fluturat. Kam
të ftohtë, dielli i ngrirë rri i varur në degët e thyera
të reve.

Ikjet e kalorësve nga bejlegu nuk është ogur i
mirë, të rrimë ose të largohemi është në çast që na
mundon të gjithëve. Ne e praniam këtë të dytën, ia
dhamë këmbëve dhe drejtë e në baltën e Ferrit që
quhej Bllacë

Një i moshuar që e bartnin disa të rinj tha se
ne sot po i lajmë duart. Kjo është larje e duarve
biro , ose fshirje e kujtesës turfulloi plaku si kali i
egër.

Larje dhe një herrit fshirje me lëkurën e
rrjepur të ndërgjegjes. Larje fshirje, larje fshirje.

Zhgiëndrra e ditës së tymosur zbrita nga
shkallët e hierarkisë. U ulë këmbëkryq në lëndinën e
lotit dhe e shikonte qiellin e mbuluar me zogj të
hekurt.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ËSHTË KOHA...

Është koha që mos të pështymë helm. Të bisedojmë me vetveten, koha është që secili prej nesh t'i mbledhim ato pak dromca fjalësh, mos të harrojmë se çka i lëmë peng atdheut.

Koha është të ecim në drejtim të erës, pa i krehur flokët të qëndrojmë përpara pasqyrës, të bisedojmë me vetveten dhe të kaluarën.

Edhe shumë punë na kanë mbetur pa i kryer, ne ende nuk jemi duke ecur me këmbët tona, kush mbërrin po na tërheq për hunde, na është zgjatur hunda si karotë.

Herë na japin karotën e herë shkopin e herë të dytë menjëherë.

Karotë shkop. Shkop e karotë. Sa e pistë kjo botë , kur nuk qëndron në këmbët e tua.

Kush mbërrin po na e shpërllan trurin me një përzierje fjalësh.

Asnjë alkimist nuk është në gjendje me e gjet eliksirin e fjalëve që zënë vend në ajër, që zënë vend në kokat e tyre të krisura, por ata flasin me erën dhe për erën.

Vijnë asht e lëkurë të shëmtuar si nata, para se me gdhi mëngjesi zgjohen të rruar e të pastruar me ujë kolonje.

Koha është miqtë e mi, të ecim në këmbët tona, të mos na përcjellin si të verbëtin nderi ë tualet.

Nuk jemi kërthi i lindur para disa ditëve, as pegun që akoma s'i ka çelur sytë, në gjeografin e

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

atdheut dhe të plagëve tona, shumë palë këpucë
dhe kapele kemi varrosur.

Është koha të ulemi dhe të bisedojmë me
vetveten, ashtu këmbëkryq dhe të bëjmë pak fjalë
për të kaluarën dhe për të ardhmen, e kurrësi të
shndërrohemi në flutur që i kapërdinë të vegjlit e
vet.

Është koha të ecim në këmbët tona. Është
koha...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KUR NATA

Në një udhëkryq breshkën e plagosur e kishin
lënë në një qoshe të udhës dhe e grimconte
gazetën e shqyer.

Dita rrinte mbështetur në kujtimin e saj dhe me
duar të lidhura bënte seri se si bretkosa gëzohet kur
bie shi.

Një njeri bisedon me erën. Era frynë në tri
drejtimet të kundërta .

Një frymë e ftohtë hynë dhe del nga uji si fjala,
si hija që edhe kur bie në kokërr të shpinës nuk
thyhet.

Një nënë me një fëmijë ecën trotuari dhe i
këndon vogëlushit këngën e tij të preferuar, këndon
i tërë qyteti në kor, këndojnë gjethet e fishkura të
vjeshtës, këndojnë pjergullat e kuqe këngën e verës,
këndojnë zvarranikët këngën e shiut.

Kalojmë xhadesë kur dielli na përvëlon si saçi.
Në qimen e pjekur të flokëve i mbjellim kujtimet, ne
në cik të vapës mbathim çizmet e llastikta, na
ngrihen këmbët që notojnë në djersë, thonjtë
shkulen nga gishtat e ngrira.

Vapa nuk ka të ndalur, kurse ngrica qesh me
diellin.

Qielli na kundron nga një këndvështrim
ekstrem kur ne i mbledhim flokët e prera te floktari,
i mbledhim dhe i fusim në një qeskë najloni,
shkojmë në shtëpi i gjuajmë nëpër çati që të
ushqehen zogjtë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Dita ngryset pa mbërri zenitin e saj, ngryset edhe qielli, çdo gjë ngryset në parmakët e dritares.

Një vashë me një shtambë gjysmë të thyer u jep ujë kalimtarëve .

Gota e kristaltë prej lotëve i dridhet në duart e njoma të viteve të brishta, dridhet tërë qenia e saj, në syprinën e flluskave të gotës vdesin peshqit.

Vajzat e tjera të fshatit i marrin dajret dhe shpejtojnë në natën e këna gjegjes. Kënga ende pa filluar heshti. Dikush ja ndali zërin, bisedoi me ujin, uji na hyri nën sqetulla dhe na dogji si veja e zier për festën e kërsëndellave. Na i dogji fjalët, të kaluarën e të ardhmen. Na dogji për së gjalli.

Sot ka ndodhur një martesë e çuditshme, martohet e vërteta me gënjeshtren, urrejtja me dashurinë, tradhtia me besnikërinë, djalli me engjëllin. Korbi me pëllumbin.

Kush me kë martohet më askush s'e di. Nuk jemi në gjendje të kuptojmë të vërtetën nga gënjeshttra, çka na sjellë djalli e çka engjëlli.

Ku mund t'i gjejmë këto imazhe, këto fjalë për t'i treguar vashës kur nata para martesë i tejkalon hingëllimat e dehjeve, i tejkalon të gjitha të mundshmet me të pamundshmet... I tejkalon pjesët e pa kaluara të vrimave të pluhurit .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

SA PAK I DUHET NJERIUT

Sa pak na duhet që ta arrijmë lumturinë, sa pak, vetëm një lëvizje e gishtit të madh të këmbës së djathtë dhe ja, hapen portat e pakapshme, i mbushim xhepat me re, këndojmë dhe ecim drejtë shirave, ecim, deri sa na ndalet frymëmarrja.

Ecim drejtë luleve, ringjallen fjalët, vdes urrejtja lind e kundërta e saj, ajo e bardhë me spektrin e ngjyrave të ylberit kur qesh pas shiut.

Rastësisht takohemi me vetveten, i dalim përpara fjalëve, fjalosemi dhe vdesim nga dashuria.

Ti nuk erdhe të dielën , vezët e ngjyera i hodhe te përroi.

Uji i çmendur hyrë deri në rrënjë . Rrënjët u kallën flakë në lëvozhgën e arrës.

U kallë flakë etje. Dita u gjunjëza pranë çezmës dhe piu ujin e dashurisë, në kujtesën e saj u zgjuan të gjitha ato epshe që flenë me vite e dekada. Sot u zgjuan shelgjet, u ringjallë etje.

Dielli puthi hijen e lakuar ,mbyti merimangat., akrepi i zi kishte mbërri deri te rrjeta që e thuri mbrëmë era dhe tërë kohën iu dëgjuam gjëma.

Hëna e zvogëluar shikonte me xhelozë kokrrën e mollës së kalbur që pa mëshirë e grimconin mizat.

Sa pak na duhet që të jemi të lumtur, të qeshim, të ecim zbathur nëpër shi, kur qeshin retë,

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

të rrimë në bregun e liqenit dhe t'i numërojnë pulëbardhat, sa herë iu bien pendlat kur shkojnë kah syprina e hapësirës blu.

Të bisedojmë me përgjumjen e barit dhe mos t'i zgjojmë fluturat kur flenë në rrënjët e luleshpatës .

Sa pak i duhet njeriut te eci deri te qeshja ,dreqi e marrtë, sa pak mi duhet njeriut të quhet njeri.

Sa pak i duhet njeriut...

Këto shtëllunga pluhuri që mbulojnë baltën e rrugëve ma përkujtojnë velin e nuses, ditën kur qeshte çatia, kur e pështyu sterrën, kur i lë peng fjalët dhe iku me korbata.

Sa pak i duhet njeriut,për të hyrë dhe dalë nga korniza, sa pak i duhet njeriut për një çast lumturie ,sa pak i duhet njeriut, për të mbërri deri te qeshja, sa pak i duhet njeriut...

Kaluan shumë vite, sa e sa ujë rrodhi nën këmbët e drunjtë të urës.

Të prita, deri sa pritja u shndërrua në përmendore , në gjoksin e pritjes erdhën fluturat me qindra lara, ndryshuan stinët, ndryshoi edhe pamja e rrugës ku ne u rritëm.

Janë plakur sendet dhe njerëzit, çatitë kanë pësuar metamorfozë, çdo gjë paska ndryshuar në këtë lagje,edhe sokakët janë vjetruar, kalldrëmet thyer, por vetëm ti dhe njomësia e lëkurës keni mbetur të njëjtë, akoma nuk qenkeni plakur .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Sa pak i duhet njeriut , dreqi e marrtë sa pak
i duhet njeriut... Të quhet njeri.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

PLEPAT E PLEPAVE

Ishte ulur në kanapenë e vjetër dhe i krihte flokët e thinjura të viteve. Shikonte një pikë të papërcaktuar në murin e djathtë të dhomës.

Ajo dhe vitet grindeshin pa ndërprerë.

Hynte dhe dilte nga rrugët e kujtesës, në ecjen e saj somnambul fshiheshin vitet e urinuar , fshihej papastërtia e ajrit në copërat e gazetave.

Ajo hije i ruante në gjumin e saj reliktet e së kaluarës, ruante dhe kalonte rrugicave të ngushte si nëpër veshin e gjilpërës siç kalon peri i mëndafshtë. sa dashuri i ke pas ?

Tri.

Oh , sa pak.

Po sa deshe ti zotëri, dashurit e mia janë të panumërta?

Po , por sa i ke pas?

I ngriti tri gishta, në emër të atit , të birit e të shpirtit të shenjtë.

Jo, jo unë të pyeta për dashuriçkat rinore.

Tri, zotëri, jehoi zëri i fishkur i saj, sërish i tregoi tri gishta.

E ngriti gishtin e madh, atë tregues dhe gishtin e mesëm.

Rrinte ulur në kanape dhe e shikonte pikën e bardhë në tavan, në mënyrë të pakontrolluar i dridheshin duart dhe mjekra me qime të gjata e të bardha .

Sa dhëmb i ke?

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Asnjë , kanë vdekur para dhjetë vjetëve .

Po dashuri?

Sërish i ngriti tri gishta, dhe heshti. Pastaj me mburrje shtoi: kam pasur më shumë dashuri, shumë më shumë se sa që mund të paramendoni ju zotëri, shumë më shumë. Dyzetë e shtatë vite kam pas për çdo vit nga tridhjetë të dashur, pesë ditë në javë.

Tani edhe ata janë thinjur si këto flokët e mia që nuk u kujtohet asgjë, vetëm fytyrat e njoma plot shejtanllëqe parakalojnë nëpër kujtesën time dhe gurgullimet e qeshjeve më janë ngulitur në kokë si hanxharët e urrejtjes dhe kurrsesi nuk harrohen.

Tri dashurit e mia nuk harrohen. Rrapi dhe dy plepa dhe plepat e tyre që kanë vërshuar në kujtesën time.

Por unë të pyeta për dashuri serioze?

Sërish me tri gishta të holla e grithi lotin e qiellit.

Rrapi , dy plepa dhe plepat e plepave...

Ti qenke i zbrazur nga dashuria, vetëm për dashuri pyet, cila urrejtje flenë në ty? Çka po të mungon në jetë apo ti mungon në brendinë e jetës, dashuria dhe urrejtja rrinë aq afër njëra tjetrës sa që nuk mundesh me i dallua edhe nëse noton në dhembjet e tyre.

Me qesëndi i tha këto fjalë plaka dhe filloi me i kërkuar në kujtesë dhëmbët e vdekura të së kaluarës dhe të ardhmes .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

VALËT

Ky lum posa ka filluar të ecën. Nuk ndalet.
Askund asnjë pengesë, ai e di rrugën ,në pëllëmbë i
njej pikat e shiut.

Disa herë ka ikur përtej reve. Është kthyer
nëpër një fushë me gjemba.

Fusha e mbjellë me tela me gjemba, një lloj
bari shërues rritet në mezhde. Thonë se me këto
lule njerëzit i kanë shëruar nga kafshimet e
gjarpinjve.

Ikën të gjithë nga qyteti i plagëve, nga qyteti
i varreve.

Vetëm pelerinat e zeza dridheshin si korb
në shi, ajo i mblidhte çorapët dhe fashat e
luftëtarëve të vdekur.

Mblidhte dhe qante. Qante dhe mblidhte
thonjtë e ditës. Herë i zbehej kujtesa e herë i
shtohej oreksi për larjen e çorapëve.

Në fustanin e saj derdheshin lotët e kristalta
të rrapit që ja djegin njomësin e lëkurës.

Herë qante e herë qeshte, një lloj trishtimi i
përzier me gëzim bredhte nëpër ndjenjat e saja.

Të vetmen mike që e kuptonte e kishte
vetminë, ajo i rrinte besnike në kohërat më të
vështira.

Bisedonte me të si me një njeri të humbur
në kohë dhe hapësirë.

Bisedonte por nuk kuptoheshin, njëri i binte
thumbit e tjetri patkoit.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Rruga ishte e gjatë deri te memoria, kurse memoria herë lozte me degët e manit të egër e herë me petalet dhe njomësinë e luleve.

Rruga ishte e gjatë më e gjatë se sa që e kuptonin njerëzit, aq e gjatë sa që humbej me gishtave të erës.

Atë ditë pati shumë vetëtima. Zjarret përziheshin me hirin , kur nën jastëkun e hirit përpëlitej foshnja e zjarrit dhe këndonte një këngë tepër të moçme .

U dogjën rrënjët e lisave, për çudi, gjethet mbetën të paprekura. Shiu më nuk kishte lot, e loti rinte në qepalla dhe i derdhte shtambat e syrit në kujtesën e brishtë të ditës.

I dëgjojë rënkimet e udhëtimit nën këmbët e lagura të urës. Sot qajnë të gjitha urat e qytetit.

E shoh kah ecën lumi , me hapa të pasigurt, në çdo të tretin hap çalon, dallgët hynë dhe dalin nga kujtesa me një shpejtësi të rrufeshme , pastaj bie një shi i rreptë . Frynë era , jo ajo e zakonshme , por një erë e fort , që ja shkul shpirtin dheut , i hap varret , hapet vetë dheu , ndihet gjëme e suferinës,

Bubullima gjëmon e jehon , një flakë që s'është parë e dëgjuar me vite në kotë anë ka ngre krye dhe u del karshi vetëtimave, qielli i ngrysur përflaket. Përskuqet syprina e detit, vdesin korbata.

Digjet çdo gjë nën tokë mbi tokë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Ikin kalorësit e lashtësisë. Zgjohet njeriu,
hynë dhe del nga epika e dhembjes, hynë dhe del
nga vet bërthama e tokës.

Digjet njeriu, digjet uji...

Shtreza ngrihet në vetullat e ditës , ua
ngreh kurth yjeve që vdesin nga lakmia.

Galaktika tej e tej shpon hapësirën,
mashtrohet pranvera, gjethet , sapo kanë nisur të
bulëzojnë. Sërish një shi më i rreptë se ai i pari.
Vdesin fjalët e pathëna. Vdes gjelbërimi.

Duart nuk lëvizin. Ajri i ndotur s'lëviz kjo
shtangie e natyrës i shtrëngon dhembët që derdhen
si kokrrat misrit të papjekur, nëpër rrugicat e
ngushta të qytetit me kalldrëme shqiptare.

Diku në thellësi të syprinës valët kanë hyrë
në gjumin e korbave dhe e përkundin detin e
trazuar të dhembjes.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ZËRI

Nëse pendohesh, mos nguro, hyrë në zërin
tënd, thirre emrin e frymës në dasmë .

Cilën do frymë që e do ti thirre, atë të
shenjtë ose atë tjetrën që vjen me uturimë nga
Malet e Mira.

Unë jam në brendinë e celulari, deri në
vdekje të pres në gurgullimën e fjalëve .

Dikush duhet të ma kruaj veshin e majtë , të
më zgjojë nga gjumi , qe njëqind vite jam duke
fjetur.

Kutia magjike hyri dhe doli nga veshi im i
shurdhër , cingëroi , pastaj iku si sëmundja e keqe .
Ti më zgjo engjëlli im , më zgjo nga kjo letargji.

Sytë tanë nuk janë vrima fjalësh që të
mbyllën sa herë t'i teket dikujt, të na mbyllën si
veshët me dyllë siç na i mbyllën gati një shekull .

Shikimet hynë dhe dalin nga thellësia e ujit
korbi im , hynë dhe dalin nga gjumi i detit të tërbuar
kur ne i kërkojmë anijet e fundosura nëpër rrugët e
brishta të kujtesës .

Ka raste që mendimet tona i përngjajnë
zogjve , janë të lirë , sa që qielli u duket si një
sumbull e kaltër

Asnjë frymë apo vetëtimë nuk mund të
krahasonet me shkallën e të menduarit.

Herë janë të buta , skofiare , e herë të
ashpra si vrap i kalorësit kur hynë dhe del nga
beteja, po aq të forta sa që depërtojnë para dritës

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

në thelbin e tokës dhe bisedojnë me të kaluarën,
me arkeologjinë e jetës.

Mbaje unazën në gishtin e madh , nëse
mbyten anijet në turbullirën e reve , rrethi magjikë ,
dhe shiu i butë i Pranverës , zgjojnë dashurinë , atë
ndjenjë të përhershëm që nuk vdes as kur lindin
dhe as kur vdesin njerëzit .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KU MË MBETËN DUART?

Le ta qon dorën kush është i pafajshëm, e kush nuk është vrasës le të rri në atë skutë dhe kur i kreh krimet e bëra, mund të lajmërohet.

Ne të gjithë e vramë mikun tonë, pranverën e vyshkëm si lulen e egër.

Ju më vratë edhe mua, dashurinë time dhe çdo gjë që ka lidhje me mua.

Miku im nuk e meritonte atë këmishë të bardhë , por ja veshëm, kur më së paku kishte nevojë.

Ku do ta lëmë ëndrrën e tij? Në cilën vazo njërën dorë, e ku do të ja mbjellim kokën?

Miku i jonë i gJORë , sa shumë u besonte miqve, u besonte sepse i hapi dyert e fjalëve , u besonte njerëzve, duke menduar se janë njerëz.

Ujqërit vrasin kur janë të uritur, thoshte im atë, kurse njerëzit kur janë të ngopur , kur kanë forcë të kafshojnë deri në rrënjë ashtin e rrënjës.

Sa është e zbrazët mungesa e jote . Çdo gjë sonte buron nga zbrazëtia, Kjo heshtje që vret , qenka më e zbrazët se ti.

Më e zbrazët se mungesa e ime në brendinë tënde.

Ku më mbetën duart, ky qytet nuk paska asnjë vazo vetëm trishtimi tinëzisht thith qenien time si këtë ajër të ndotur që e thithin njerëzit.

Më lironi njerëz edhe unë jam i pafajshëm si gjithë të tjerët . ju lutem, ju përgjërojë për herë të fundit...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Më lëni të ulem në atë vazo , ndoshta nga koka ime mund të konvertohet lulja që e personifikon të nesërmen . Më lëni të ëndërrojë vertikalisht , ose nëse ekzistojnë mundësit teknike më varrosni vertikalisht, nëse nuk guxoni ta bëni këtë në varre, atëherë ju lutem më varrosni në kujtesën e juaj.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KËMISHËT E BARDHA

Ai vuante nga skizofrenia , sa herë që i prisheshin flokët grithte murin e jashtëm të shtëpisë , Lumi zbret në vetmin e bari dhe i pikturon hijet e vdekjes.

Në mënyrë të pakontrolluar i lëvizin gjymtyrët.

Ndalej nëpër dhiare dhe këndonte me muzat deri në theqafje , pastaj si homo sapiensi i varroste kujtimet në copëra eshtrash .

Këndonte , duke provuar me e ndal rrotullimin e tokës në fluturimin e korbave, i thyente vazot e vjetra , ngushëllonte njerëzit.

Hynte dhe dilte nga brendia e çdo pikturë dhe sërish mbetej pluhur kohe.

Pas zhbirimit të kafkës së ditës ledhatoi kurrizin e lakuar të njeriut .

Kur mbërrini në stacionin e fundit i gjuajti të gjitha kockat në kontejner .

Qeshi , dhe i fshiu lotët me ajrin e tymosur të mbrëmjes, dhe iku deri në paradhomë ku i kishin mbetur këmishët e bardha.

Sa herë që hy në dhomë , kapelën e shqyer e vari në një gozhdë të ndryshkur , irnoset gozhda i frynë hundët kapela .

Një grua e moshuar i ndjek me fshesë merimangat , pas ndjekjes së përditshme , me një kovë të vjetër tërë ditën e lume i zien gjethet e arrës dhe i ngjyen flokët e saja të thinjura.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Herë , herë i ndjek lakuriqët e natës .

Ajo nuk e qan kokën nëse m’i shqetëson
poezitë , kur flenë në pikat e shiut.

Kujdeset për gjumin tim , ka raste kur m’i
përqeshë ëndrrat .

I mat impulset e frymëmarrjes , nëse ndryshon
temperatura e dhomës, në telefonin e njohur për
çdo kë , lajmëron shërbimin e zjarrfikësve dhe nuk
lejon që asnjë ëndërr, të hyjë ose të dali nga gjumi
im.

Që dyzetë vjet nuk lodhet , kur unë fle , ajo e
end pëlhurën e grindjeve, thonë se i përngjan
Penelopës , ka durim të pres shiun edhe nëse nuk
vjen me vite ajo di me pritë si qielli i ngrysur
qeshjen e hënës.

Ju miqtë e mi mos ikni , varni duart në erë
nëse identifikoheni me fluturimet e korbave
qeshni, gëzohuni, nuk është punë e vogël të jesh
korb.

Kur nga thellësia na thërret një zë , thonë se
është zëri i lashtësisë, kurse miku im kur është në
ekstazën e dehjes, hynë nën dush dhe këndon
këngën haleluja .

Kënaqet si i marri në diell , me xheloz i
ledhaton flokët e shprishura të erës dhe i kreh krifat
e shprishura të kuajve .

Thinjat e këputura qeshin , fjalët hynë në
metastazë , shikojnë vetëvrasjen e luleve .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Kështu e kanë miqtë e mi , disa lëshojnë mjekrën e disa e rruajnë pa e sapunisur , pastaj parfumohen, si ato të dritareve me drita të kuqe .

I vrasin ditët duke i pastruar morrat , dhe në pikë të dielli dehen me urrejtje , nga e cila nuk ngopen askurrë , dhe i kalojnë ditët e lodhura në lëkurën e së keqes .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

MERIMANGA

Në një fill të tejdukshëm sillet e pështillet dita e dhunuar. Askush nuk gjendet në afërsi të etjes, kurse etja rri me gjuhë të tharë si opinga e varur në lisin e djegur nga vetëtimat .

Në këtë shtrojerë fillon edhe tregimi i jonë. Një tregim jo i zakonshëm. Merimanga dhe vasha. Njëra thur urrejtjen , kurse tjetra dashurinë.

Urrejtja dhe dashuria rrinë përballë njëra tjetrës, asnjëra nuk lëshon pe, as peri i mëndafshit nuk këputet as pështyma e merimangës nuk ngjitet për ajrin e tymosur të ditës.

Një basma e kuqe me shije gjaku dhe peri i mëndafshit me ngjyrë dashurie. Një lule e bardhë dhe një trëndafil i zi.

Qeshja e basmës depërton në thellësinë e tokës i zgjon kalorësit e fjetur i zgjon burrat e legjendave. Ndihet zëri i Oso Kukës e nga tymi i zi i Vraninës skuqet qielli.

Pak më vonë nëpër lugjet e eposit kthehet jehona e lashtësisë dhe vjen me tërë madhëstinië e krenarisë e ulet pranë basmës së kuqe. Ulet këmbëkryq.

Qeshin muret, dyshemeja, qesh vetë krenaria në veshin e gjilpërës, ofrohet merimanga me plot mllef, me te vijnë edhe çafkat, kandra të llojeve të ndryshme.

Tmerri zbret në fund të pemës dhe tinëzisht hynë në fshehtësinë e tokës. Më kujtohet miza e

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

dehur se si me këmbët e lehta të saja kalonte nëpër rrjetin e kurdisur.

Një thirrje zbret nga retë e bardha, kuptova se ishte thirrja e shpendit të mirë. Korbi i rrah mjegullat, tundet qielli, retë kërkthndezen në rrethin magjikë të urrejtjes.

Rrjeti fillon të ngushtohet, pështyma rritet si uragan, vjen valë, valë deri te basma e kuqe, vjen e kthehet, kthehet dhe ikën me turp, gjilpëra në duart e vashës bëhet vetëtimë i sulmon retë e zeza. Pushon uragani, acari zbehet deri në minimum. Një diell i kuq në prehrin e vashës rrezaton fluturimin e dykrenorit. Rrezaton lindjen e një dielli të ri në fushën e mëllenjave.

Merimangës i ngushtohet fushëveprimi, nga ajri i papastër huazon pështymën e urrejtjes, ngre kurth për të vrarë e shfarosur. Kjo krijesë e zezë, nuk di cilit lloj i takon, he i daltë fara!, u faroftë me fusha e male, u faroftë me djep për jetë

Krijesa e zezë dhe pështyma e zezë pinë lëngun e pjergullës së zezë, kur e ngopin etjen e urrejtjes, pas dehjes së natës, shndërrohen në djaj të zinj...

Një vashë me një basma dhe gjilpërë ,thurin e thurin ëndrrën e një populli, ajo si zanat e mira të maleve tona krenare thur dashurinë kurse merimanga e zezë , mu si ato zanat e liga thurin e thurin urrejtjen...

Urrejtja dhe dashuria, merimanga dhe shqiponja, maten e çmaten , fluturojnë e zbresin,

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

thyhen e thërrmohen. Njëra jeton për sot kurse
tjetra për nesër.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

KËPUCET SHQYERA

Kanë filluar të më thyhen flokët, mjekra ime e bardhë dridhet, duke përtypur korren e mykur.

Ky acari i përzier me suferinën i shtrëngon dhëmbët dhe i qan lisat në dy e tri pjesë.

Nata ka dalë në fund të katundit dhe i numëron yjtë.

Një yll apo meteor ngadalë lëshohet në syprinën e detit. Korbat nuk i ndalin fluturimet, sonte për çudi fluturojnë në grupe si pulëbardhat. Fluturojnë kah e panjohura

Dielli më nuk m'i ngroh eshtrat , më janë zvogëluar duart, janë zvogëluar aq shumë sa që dorezat po më duken si doreza gjigantësh. Më është zvogëluar edhe koka, kam gjumë, nuk mund të fle në këto këpucë të mëdha dhe të shqyera, nuk kam as me çka të mbulohem, po më ngrinë ky acar i papritur.

Sonte po mërdhitëm , kam shumë të ftohtë. Të mbulohem me vetminë time, të fshihem nga të gjithë, nuk kam se si.

Kush i ndezi kandilat, po më përpinë kjo dritë e jeshile e sterrës.

Ti mos mendo e dashur, si, dhe kur u rritë këmisha e ime, nëse këmisha dhe këpucët më janë rritur dashuria kurrësi nuk është zvogëluar ndaj teje.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Tani pas humbjes edhe më shumë të dua. I dua lumenjtë , lulet në buzët e bregut, guacat, dua çdo gjë që i doje ti dje në fëmijërinë tënde.

E tërë kjo lojë mashtruese fle vetëm në gjysmën e trupit tim, kurse ajo gjysma tjetër, rri zgjuar dhe përhapet si rrufeja në gjysmën tjetër të ëndrrave tona.

Të kujtohet kur e konvertuan komshiun tonë të parë, ishte ditë e diel, e diela e parë në vitet e pas luftës, ishin ato ditë që na mungonte edhe ajri e lëre më gjërat e tjera më elementare për jetesë.

Deshën t'i konvertojnë edhe të afërmit tanë, ne rezistuem, të kujtohet kur e burgosën babanë vetëm se vetëm nuk deshë të konvertohet për një thes misri të mykur...

Ata të malit që aq shumë folën për vëllezërit e kush e di të kujt, troç na than se ne nuk e flasim mirë gjuhën shqipe, andaj duhet që ne fëmijët të shkojmë në shkollë në gjuhë të huaj.

Besa na i dhanë edhe nga një palë këpucë të reja që me to të shkojmë në shkollë.

Fëmijëve të lagjes më shumë u pëlqenin opingat e të flisnin shqip se sa këpucët e reja e të flisnim ndonjë gjuhë të huaj duke i shtrembëruar nofullat .Mbetën pa këpucë sot e atë ditë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

AS SHTRATI I VJETËR

Sa herë që ke prekur lëkurën time, në gishtat e tua të holla i kërkoja po atë prekje të gjelbërimit, po atë frymëmarrje që shpeshtohet dhe rritej si dallgë deti kur mbyteshin korbat në krifat e kuajve të egër.

Sërish frymëmarrja, dehja e pranverës, puhiza që hynte dhe dilte nga rruazat e kuqe të mollëzave jeshile.

Dita hyri në gjakun e poreve, ne mbetëm si statuja, të ngrira , deshëm të ikim, nuk mund ti lëviznim këmbët. Ishte loja e parë, e para lojë që luanim me fijet e barit si me fijet e flokëve të tua.

Ne donim të jemi fëmijë, ashtu si të gjithë fëmijët pa brenga, të lozim me flokët e erës, pa u frikësuar nga shiu. Të lozim me lojën pa ja prishur gjumin barit.

Ty nuk të pëlqente rrënja e gjetheve as shkundja e flokëve të stinës.

Nuk të pëlqente asgjë, kur pimë musht nga duart e asaj plake që na e shikonte fatin në filxhan.

Të kujtohet kur të tha: se ti i ke shkelur hijet , për t'u shëruar duhet kohë besa edhe Lek, kurse ne nuk kishim se çka të shesim, përpos pjergullës që nuk jepte më fryte

Mua shumë mirë më kujtohet, kur merrnim frymë, kur na hynin gjethet e kalbura të pjergullës në shqisat tona të të nuhaturit.

Ishim një duet i papërsëritshëm.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Vetëm ne dhe gjelbërimi mund të dëgjonim
frymëmarrjen e lisave .

Kalonim këmbëzbathur nëpër ëndrrën barit ,
herë, herë i shkelnim telat e qemanes së përgjumur,
dhe këndonim si të dehur serenata Korçare.

Nuk na pengonte jorgani kur na ikte nga
shpatullat, as shtrati i vjetër kur iu thyheshin
këmbët e drunjta.

Neve asgjë nuk na pengonte, as ne , nuk i
pengonim askujt, pinim ujë në shuplakat e gjetheve
dhe flinim nën rrënjët e rrapit të vjetër.

Atë çast ndodhi diçka e papritur, në flokët e
tua flinin gjethet, flinte çdo gjë, uji, bari, flinin edhe
fluturimet e zogjve.

Gjumi zgjati disa shekuj. Më shumë se sa që
mund të mendonim ne të vdekshmit. Fjetëm edhe
atëherë kur filluan t'i matin hijet, hapat e përgjumur
të vetëdijes, fjetëm se mu kështu na pëlqente, nuk
donim të ja turbullojmë ujin komshiut, komshiut i
cili që në burim ishte i tëri i turbullt në mendje.

Më duket se ne ende flemë 6 . Ky gjumë i
përçudnuar i ka mbyllur të dy veshët, ka mbyllur
mendjen, gozhduar kujtesën, ky gjumë i përdalë
edhe sot fle, nuk i kujtohet sa vetvetja e as
kafshimet e ujqërve.

Ky gjumë i përdalë, më duket se, kurrë nuk do
të zgjohemi...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

GJËMAT E NËNDHESHME

Me hapa të rënda kjo natë po m'i shkel këmbët.

Mizat, milingonat e kuqe, sterra ecën rrugicave të puqura me çatitë e mbuluara me kashtë thekre .

Prellishta skuqej si nën saçin e gjyshe kur pinqim mollët e kalbura, sepse koha nuk ishte e jona, as arat tona të begatë nuk mund t'i korrnim pa na dhënë leje njëfarë gabeli që vetëquhej zotëri.

Çmendurisht dheu rrëshqite nën këmbët e lodhura të magjes , me rrokullisjen e reve rrokullisej edhe qielli, kjo farë tollovie i përzuri edhe shirat.

Nga pallja e gomarëve dështuan shumë gra, dështoi edhe shtatzënia e ditës, ka kohë që janë rritur pemët e nuk japin fryte.

Paurti përherë gjente shkas për t'i shkundur kumbullat e të varfërve, i shkundte , sepse as që kërkonte për vete ndonjë punë të përshtatshëm.

Të gjithë ne e urrenim atë , edhe ai na urrente neve të gjithëve dhe kështu e kalonim jetën duke gjalluar nëse mund të quhet jetë urrejtja .

Ngjante që fshiheshim nën fustanet e nënave ose të grave tona, e vetmja rrugë për të mbërri deri te çezma ishte të mos e përfillnim të paurtinë , por ne nuk kishim guxim, shumë kohë më parë na i kanë larë dhe shpërlarë trutë.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Edhe vetëtimat humbën çdo interesim pas këtij dështimi tragjikë, gurtë e varreve po përdoren për renovimin e kishave.

Ka kohë që gjëmat e nëndheshme i tejkalojnë durimet njerëzore.

Një nënëloke e shqeu shaminë e kresë, nëpër rrugicat e ngushta të qytetit fluturuan flokët e thinjura, kalamajtë filluan me i gjuajt me gurë qentë kur ishin duke ikur, kurse , këtu ne jemi mësuar me ikjet dhe ndjekjet e qenve, jemi mësuar edhe me shpërnguljet dhe me rikthimet e përsëritshme , herë kanë ikur prej ndjekjeve e herë, herë pa i ndjekur askush, iknin duke kënduar dhe ktheheshim me sy të përplotur. Iknin me qerre të ngarkuara me përplot, mall , besa edhe me bagëti .

Ata e dinin se një ditë do të rikthehen , andaj edhe ktheheshin me nga një trastë pas krahëve , në sytë e tyre të skuqura dhe të përplotura fshihej djallëzia e kamotshme .

Kjo djallëzi ishte mësuar diku në podrumet e kishave dhe zbatohet me përpikëri më të madhe.

Iknin me araba, kuaj dhe gomarë të ngarkuar, kurse kur u vinte koha e përshtatshme me bisht ndër këmbë ktheheshin, as që kërkonin falje për krimet e bëra , kurse ne si çdo herë jemi treguar njerëz human , i hapnim dyert dhe zemrat për kafshimet e mëvonshme.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

LARJA E DUARVE

I humba edhe këto duar . Në pafundësinë e xhepave mbetën thonjtë e prerë, mbeti e djeshmja dhe e sotmja me të dy egot e mia

Uni i im i sotëm, ky i sëmurë për çdo fjalë goje ngre kokën si gjarpri me zile, kërthndezet .

Sa herë që dua të ja mbylli gojën me një grusht gjethesh të kalbura, shkumon nga inati, ky zanat i vjetër flenë si relikte në vetëdijen e njeriut dhe herë ,herë,kur harrohet paraqitet me dy fytyra. Njëra e butë njerëzore kurse tjetra e egër shtazarake .

Kush jam unë ?

Pse zgjohet ai tjetri në mua . ?

Djali dhe engjëlli që disa shekuj kacafyten me hijet e zeza që fluturojnë si çafkat dhe krrokëritin në një kor të orkestruar, kush e di se nga kush.

Në disa raste të posaçme uni i njeriut kafshon unin tjetër, atë të fëmijërisë, bënë të pamundurën, për një spec djegës është në gjendje me e zhduk botën si mizën nga tepsia e palarë.

Thonë se i tillë ka qenë Neroni pasi që e gjeti fajtores të dashurën, kinse nuk i ka krehur flokët sipas qejfit të tij ja ka vu flakën të dyzetë shtëpive të Romës.

Lëre që e dogji Romën ai Uni i tij i kalli flakë edhe legjendat , ua vuri zjarrin Zotave të Olimpiti. Çdo gjë që mund të kallet dogji përpos egos së sëmurë .

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Sot, pak më dhemb koka, kjo peshë e rënd e ditës nuk durohet, nuk durohen as fjalët që kundërmojnë , si lulet e kalbura nëpër vazot e kristalta, nuk durohet asgjë as ky mos durim i dhembjes paradoksale.

Për hiç gjë jemi në gjendje t'i kafshojmë nazalet, nuk na mbetet diçka tjetër përpos t'i kërkojmë kodet nëpër sarkofagët arkaik, T'i kërkojmë në dhembjet tona ditët kur u plagosë .

Më dhemb çdo pjesë e trupi, të lutem mos e prek ajrin me ato duar të palara, ka disa shekuj që i kemi larë duart, qe dymijë vet e më shumë nuk kemi mundur t'i fshijmë ato mbeturina që na kanë mbetur mes gishtërinjve dhe thonjve.

Është koha ta harrojmë darkën e parë dhe të fundit , ne i përtypëm eshtrat e stërgjyshërve. Për një gllënjë uji deshëm t'i shterim detet dhe lumenjtë . Nuk duhet të harrojmë ku jemi sot , nëse e bëjmë këtë, e djeshmja ka me mbetur diku pas valëve të tërbuara të kujtesës.

Nuk është koha që nëpër anijet e përmytura t'i shpëtojmë peshqit e uritur, ne ende nuk po mund të kuptojmë se duart lahen vetëm një herë, edhe atë për herë të parë dhe të fundit.

Nuk është koha që t'i lëmë të çetë këto pak grimca pluhuri që kanë mbetur në hapësirë . Njerëzit thonë se i kemi larë duart, nuk ka mbetur më askund asnjë pikë uji. Unë them se koha është që t'i lajmë duart me këto pak grimca ajri që po

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

pështillen si librat e vjetër nëpër kujtesën tonë të
arnuar . Një korb i bardh fluturon tej përtej qiellit...

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

BOTIME TË AUTORIT

1. **“Puthje”, poezi**, “Rilindja”, Prishtinë, 1974.
2. **“Ecjet e viteve të mëdha”, poezi**, “Jeta e Re”, Prishtinë 1995.
3. **“Çamarrokët e Thepores”, poezi për fëmijë**, “Shkëndija”, Prishtinë 1996.
4. **“Muret”, poezi**, “Jeta e Re”, Prishtinë, 1997.
5. **“Morfologjia e dhembjes”, poezi**, “Faik Konica”, Prishtinë, 2000
6. **“Ai vjen nesër”, poezi**, Qendra e Kulturës, Klubi letrar “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2007
7. **“Letër nga mërgimi”, poezi**, Klubi letrar “Fahri Fazliu” Kastriot , 2007
8. **“Letër nga mërgimi 2 ” poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar , Fahri Fazliz, Kastriot 2007
9. **“Udhëdarja”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar , “Fahri Fazliu”, Kastriot , 2008
10. **“Thirrje e gjakut”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar, “Fahri Fazliu” Kastriot 2008
11. **“Asgjë sikur molla”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar “Fahri Fazliu”, Kastriot, 2009.
12. **“Vesa në lotin tim”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar “Fahri Fazliu”, 2009,
13. **“Puthja e gozhduar”, poezi**, “Qendra e Kulturës”, Klubi letrar, “Fahri Fazliu”, Kastriot , 2009.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

14. **“Kashelasha në vargje”**, poezi për fëmijë,” Qendra ekulturës, Kastriot, 2009.
15. **“Pema e bekuar”**, E përkthyer, Rumani, 2010.
16. **“Bajraktarët e vatanit”**, poezi satirike, Klubi letrar, ”Fahri Fazliu” Kastriot , 2010.
17. **“Hijet e ndryshkura”**, poezi,”Qendra e kulturës”, Kastriot,2010.
18. **”Stuhi në Kutulishte”**, poezi,”Qendra e kulturës”, Kastriot,2010.
19. **“Posa ikte nata”**, poezi, “Qendra e kulturës “, Kastriot,2010.
20. **“Loja e myshqeve”**, poezi,”Qendra e kulturës”, Kastriot,2010.
21. **”Lumëbardhi dhe gjëma”**, poezi,”Qendra e kulturës”,Kastriot, 2010
22. **“Metafora e heshtjes”**, poezi, “Qendra e kulturës”,Kastriot, 2010
23. **”Hyji në Prekaz”**, poezi,”Qendra e Kulturës”, Kastriot,2010.
24. **”Sinorët e hinores”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot 2010
25. **”Don Kishoti dhe Rosinanti”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot, 2010
26. **”Zjarri i dashurisë”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2010
27. **”Kur likenet vallëzojnë”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot, 2010
28. **“Ditari në vargje”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2010
29. **“Tingujt që nuk përfundojnë”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve –Kastriot, 2010.

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

30. **“Shtegu i mallit”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot, 2010
31. **”Korniza e thyer”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, -Kastriot, 2010
32. **“Zgjimi i gjëmës”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtareve-Kastriot, 2010
33. **“Vallja mistike”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2010
34. **”Merre kodin”**, Poezi për fëmijë, Shoqata e shkrimtarëve Kastriot, 2011
35. **“ Letër atdheut”** poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2011
36. **“ Tejdukshmëria e shiut”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2011
37. **“ Përtej teje”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2011
38. **“Sa afër e sa larg”** , poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot, 2011
39. **“Vallja e zanoreve”**, Poezi , Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2011
40. **“Ikja e eshtrave”**, Poezi për të rritur, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2011
41. **”Kalorësit e mjegullave”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot, 2012
42. **“Hingëllimat e shiut”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot 2012
43. **“Kur pemët i ndërrojnë këmishët”**. Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
44. **“Mirëmëngjes Imzot”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve – Kastriot, 2012

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

45. **“Kafshimi i mikut”**, Poezi satirike, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
46. **“Atje tej maleve”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve , Kastriot-2012
47. **“Heshtja që del në shesh,”** Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve, Kastriot -2012
48. **“Portat e shpresës”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve, Kastriot-2012
49. **“Në dhomën time gjysmë të errët”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
50. **“Kinse Lojë Shahu”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
51. **“ Për çdo dekadë nga një baladë “**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve – Kastriot, 2012
52. **“Fusha e mëllenjave”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve- Kastriot, 2012
53. **“E kujt është kjo vetmi”**, Poezi, Shoqate e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
54. **“Mos pyet për adresën e lumit”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve – Kastriot, 2012
55. **“Stoli në parkun e vjetër”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve –Kastriot, 2012
56. **“Urori i stralltë”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve –Kastriot, 2012
57. **“Po të mos ishte fjala”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve- Kastriot,2012
58. **“Thyerja e urave”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve –Kastriot, 2012
59. **“ Trokëllimat në gjumin e dallgëve”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

60. **“ Në flokët e dëborës”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve –Kastriot, 2012
61. **“Një grusht nostalgji”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2012
62. **“Zëri i heshtjes”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot, 2012
63. **“Kur stinët kapërcejnë fshehurazi”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve – Kastriot,2012
64. **“ Lisi në rrënjët e veta”** , Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve –Kastriot 2012
65. **“Eca ecëm dhe do ecim”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve – Kastriot, 2012
66. **“Fëmijët e erës”**, Poezi, Shoqata e shkrimtarëve-Kastriot 2012
67. **“ Çast në fund të stinës”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot-2012
- 68, **“ Më pëlqejnë mendimet e tua”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot , 2012
- 69 .**“ Kur filluan të flasin njerëzit”**, poezi, Shoqata e shkrimtarëve- Kastriot, 2012
70. **“Andej dhe këndeje kohës”**, poezi, Shoqata e Shkrimtarëve- Kastriot , 2012
- 71 **“Si të flas me drurët”**, Poezi, Shoqata e Shkrimtarëve-Kastriot, 2012
72. **“ Kush i lexoi letrat e erës”**,poezi, Shoqata e shkrimtarëve –Kastriot, 2012
- 73 **“Fluturimet e korbave në netët pa hënë”** Prozë poetike, Shoqata e Shkrimtarëve -Kastriot

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

PËRMBAJTJA

Kur paga e juaj
Gjumi
Por ti na erdhe
Poeti
Ëndrra e ditës
Fytyrat e njohura
Dyert
Sekreti
Amaneti
Mësuesi
Shiu dhe balta
Atje tej maleve
Ëndrra
Shkulën frikën
Etje
Pika e papërcaktuar
Ishim të parët
Agulicet
Era
Zbresim nga kujtesa
Vetmia
Brenda nesh
Vetëdija e përgjumur
Vetëm letrat tona elektronike
Për një pikë gjaku të murrme
Bëhet shi flake
Qëllimi
Sa pak shkumë

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Nesër
Heshtni nëse ju ushqen heshtja
Sa e bukur ishte
Dora
Kur binte shi
Ditëlindja
Kujtesa
Fluturimet e korbave
Kur qajnë gratë
Hapi i parë
Frymëmarrja e ditës
Arkivoli
Vezët
Gjëma
Vitrinat
Kur na vjen çasti i ikjes
Kafshimi
Zhdehja
Shitësi i gështenjave
Kam nevojë
Hingëllimat e kuajve
Mos më pyetni
Cila dorë
Vishe lëkurën tënde
Shiu mono ton
Amaneti i fundit
Sterra e papritur
Kur qan një qemane e vjetër
Kërmilli
Loti

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

Për një ngordhësirë
Në ulësen e pasme
Moj e bukura e dheut
Zogjtë e hekurt
Është koha
Kur nata
Sa pak i duhet njeriut
Plepat e plepave
Valët
Zëri
Ku më mbetën duart
Këmishët e bardha
Merimanga
Këpucët e shqyera
As shtrati i vjetër
Gjëmat e nëndheshme
Dhembja
Larja e duarve

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**

ADEM ZAPLLUZHA

**FLUTURIMET E KORBAVE NË
NETËT PA HËNË
Rrëfejza --ese**

Cipi dhe katalogimi

**Adem Zaplluzha Fluturimet e korbave në netët pa
hënë**